

۱۵۵/۲

۲-موزش

متن تعالیم اجتماعی ۱

۱۶ - ۰۱

۱۵۳/۱

این جزوه امانی است

مخصوص جامعه بهائی است

فهرست

صفحات	
۲۰ - ۳۸	ضمیمه ۱ مبادی اجتماعی امر بها شی
۳۹ - ۵۱	ضمیمه ۲ سوالات خطابات مبارکه جلد ۱
۵۲ - ۶۴	ضمیمه ۳ سوالات خطابات مبارکه جلد ۲
۶۵ - ۷۷	ضمیمه ۴ اعلام و اصطلاحات
۷۸ - ۸۶	ضمیمه ۵ مأخذ و منابع آیات کتب مقدسه
	ضمیمه ۶ اسامی اشخاص مهمی که به حضور مبارک در اسفار اروپا و آمریکا
۸۷ - ۸۹	مشرف شدند
۹۰ - ۹۴	ضمیمه ۷ معانی لغات
۹۵	کتابنامه

اصلاحیه درس تعالیم اجتماعی ۱

۱۵۳/۳

دوستان عزیز

لطفاً موارد زیر را در جزواین درس اصلاح فرمایید:

- ۱- صفحه ۳۹ سطر ۷ سوال شماره ۳: بعد از کلمه "توضیح دهید" عبارت که چگونه اضافه شود.
- ۲- صفحه ۳۴ سطر ۴: صفحه ۲۵۱ به ۲۰۵ تغییر یابد.
- ۳- صفحه ۳۴ سطر ۱۲: داخل پرانتز بعد از جلد ۴، عبارت صفحه ۲۰۱ اضافه شود.

"... در جمیع احوال عباد را و میت نمودیم به آمات و دیانت ..."

تذکرات :

- ۱ - روی جزوات چیزی ننویسید.
  - ۲ - از علامت‌گذاری - حتی با مداد - اجتناب فرمائید.
  - ۳ - رعایت پاکیزگی در حفظ جزوات بشود.
  - ۴ - راس موعد مقرر و پس از پایان نیمسال ، جزوات متون درسی را به دوستان معارف محل مرجع فرمائید.
- * رعایت این نکات بدین سبب ضروری است که دوستان دیگر شما نیز قرار است از این متون بعدا استفاده کنند.

الف

خطابات مبارکه جلد ۱		شماره سوال	تغییرات ماخذپا سخ سوءال		شماره سوال
تغییرات مبارکه	سوءال		تغییرات ماخذپا سخ سوءال	سوءال	
۹۱ و ۹۲	ص	۸۳	۱۵ سطر	۹۰	۱۲
۹۴ و ۹۵	ص	۸۶	۳۳ و ۳۴	ص	۳۹
۱۲۹ و ۱۳۰	ص	۱۰۸	۸۵ و ۸۶	ص	۱۰۲
۱۳۴	ص	۱۱۵	۱۲۲ و ۱۲۳	ص	۱۳۲
۱۳۹	ص	۱۲۲	۱۹۸	ص	۲۱۲
۱۴۶	ص	۱۲۹	۱۹۷ و ۱۹۸	ص	۲۱۳
۱۶۵ و ۱۶۶	ص	۱۵۲	۲۰۴ و ۲۰۵	ص	۲۱۷
۱۶۶ و ۱۶۷	ص	۱۵۳	۲۱۱ و ۲۱۲	ص	۲۲۰
۱۶۸ و ۱۶۹	ص	۱۵۵	۲۱۷ و ۲۱۸	ص	۲۲۷
۱۹۱ و ۱۹۲	ص	۱۷۶	۲۲۲ و ۲۲۳	ص	۲۲۸
۲۱۳	ص	۱۹۳	۲۴۷ و ۲۴۸	ص	۲۴۸
۲۱۴ و ۲۱۵	ص	۱۹۵			
۲۸۰ و ۲۸۱	ص	۲۴۹			
۲۹۶ و ۲۹۹	ص	۲۵۹			
۳۰۳	ص	۲۶۳			
۳۰۹ و ۳۱۰	ص	۲۶۶			
خطابات مبارکه جلد ۲		شماره سوال	تغییرات ماخذپا سخ سوءال		شماره سوال
تغییرات ماخذپا سخ سوءال	سوءال		تغییرات ماخذپا سخ سوءال	سوءال	
۱۳ و ۱۴	ص		۱۴ و ۱۳	ص	۱۸
۱۷ و ۱۸	ص		۴۹ و ۵۰	ص	۴۱
۵۸ و ۵۹	ص		۵۸ و ۵۹	ص	۵۲
۶۱ و ۶۲	ص		۶۱ و ۶۲	ص	۵۷
۶۶ و ۶۷	ص		۶۶ و ۶۷	ص	۶۱
۷۱ و ۷۲	ص		۷۱ و ۷۲	ص	۶۵
۷۲ و ۷۳	ص		۷۲ و ۷۳	ص	۶۶
۸۰ و ۸۱	ص		۸۰ و ۸۱	ص	۷۵
۸۸ و ۸۹	ص		۸۸ و ۸۹	ص	۸۱
۹۰ و ۹۱	ص		۹۰ و ۹۱	ص	۸۲
خطابات مبارکه تغییرشماره سوءال		شماره سوال	شماره سوال	شماره سوال	شماره سوال
۲۱۳	جلد ۱	۲۱۲			
۲۱۲	جلد ۱	۲۱۳			
۱۷۴	جلد ۲	۱۷۳			
۱۷۳	جلد ۲	۱۷۴			

خطابات مبارکه جلد ۲
صورت تغییرپذیره سو ۱۱

شماره
سوال

- ۴۰ توضیح دهید چرا اساس ادیان الهی واحد است و این اختلافات بین پیروان ادیان ناشی از چیست؟
- ۴۳ حضرت عبدالبیهاء ر فرمودند " مظاہر مقدسه که انبیاء هستند مانند مرآتند ". این بیان مبارک را توضیح دهید.
- ۴۸ اگر اساس ادیان الهی یکی است پس اختلافات بین پیروان ادیان از کجا ناشی شده است؟
- ۷۷ چرا تحصیل هر دو علوم مادیه و علوم الهیه در عالم انسانی ضروری است؟ با توجه به تبیینات مبارک چرا در عالم وجود مسلمای مهمتر از وحدت عالم انسانی و صلح عمومی یافت نمی شود؟
- ۸۸ توضیح دهید الف) چرا به قوه' جنسی و وطنی و سیاسی نمی توان صلح عمومی را در عالم مستقر نمود؟ ب) به چه قوهای می توان صلح عمومی را تاسیس کرد؟
- ۸۹ حصول هر شیء مشروط به چه عواملی است؟
- ۹۴ " در کائنات جمادیه **فیض الهی** مستمر است . " از این مطلب ، استمرار **فیض روح القدس** در عالم انسانی را نتیجه بگیرید .
- ۱۰۵ بر اساس تعلیم تعدل معیشت ، قوانین اجرت و مزد را چگونه باید اصلاح نمود؟
- ۱۰۶ با ذکر مثال توضیح دهید اخذ مالیات به چه شکل باید صورت پذیرد؟
- ۱۱۵ چرا تقالید سبب بروز اختلاف ادیان است؟
- ۱۲۲ حضرت عبدالبیهاء می فرمایند: " از بدبخت خلقت آدم تا یومنا هذا در عالم انسانی دو طریقت بوده . " اولاً این دو طریق را ذکر نمایید . ثانیا خصوصیات هر یک را توضیح دهید .
- ۱۳۰ چرا باید دین مطابق علم و عقل باشد؟ نتایج آن را توضیح دهید .
- ۱۳۴ چگونه می توان اعتقاد به وحدت عالم بشر را از صفر سن در قلوب جای داد؟
- ۱۳۵ یکی از طرق انتخاب لسان واحد چیست؟ چه نتایجی دارد؟ توضیح دهید .
- ۱۳۹ در اصطلاح روحانی مقصود از " میت " چیست؟
- ۱۷۶ سرور حقیقی و فرج روحانی به چه چیز ممکن است؟ چرا؟

۵۰

- ۱۹۲ توضیح دهید نتیجه، حاصل از عدم تربیت انسان چیست؟ مثال بزنید.
- ۱۹۴ چرا انسان هر چه ترقیات مادیه حاصل کند باز محتاج به نفات روح القدس است؟ توضیح دهید.
- ۲۰۸ با توجه به تبیین مبارک حضرت عبدالبهاء که می فرمایند "الله طبیعت ناقص است." با ذکر شاهدی توضیح دهید چگونه می توان آن را کاملاً نمود؟
- ۲۲۰ خدا انبیاء را برای چه فرستاده است؟
- ۲۲۸ وضعیت قوم حضرت موسی را الف) قبل از ظهور ایشان و ب) بعد از ظهور ایشان توضیح دهید.
- ۲۳۱ بر اساس چه اصل اعتقادی اهل ادیان نباید با هم در نزاع و جدال باشند؟
- ۲۳۲ با توجه به بیان مبارک حضرت عبدالبهاء علت بوجود آمدن اختلاف و ضدیت بین پیروان ادیان چه می باشد؟
- ۲۳۶ قوهٔ محبت در هر یک از کائنات (جماد / نبات / حیوان / انسان) به چه صورت است؟ توضیح دهید.
- ۲۴۷ حیات و ممات عالم به چیست؟
- ۲۴۱ حضرت عبدالبهاء از اینکه " جمیع مظاہر مقدسه، ستایش یکدیگر را کرده‌اند "، چه نتیجه‌ای می‌کیرند؟
- ۲۴۴ حضرت عبدالبهاء می فرمایند: " هر کائن از کائنات عبارت از جمیع کائنات است ". بیان مبارک را توضیح دهید.
- ۲۵۹ چرا حس، میزان تام برای ادراک نیست؟ توضیح دهید.
- ۲۸۴ به فرموده مبارک حضرت عبدالبهاء، عمل به تعالیم الهی چه نتایجی دربردارد؟
- ۲۷۳ جمیع فضایل و امتیازاتی که انسان را از طبیعت ممتاز می نمایند منبعث از چیست؟
- ۲۰۹ با توجه به تبیین مبارک حضرت عبدالبهاء علت اصلی پیدایش جنگها و خونریزیها چیست؟
- ۲۱۹ به چه قوایی می توان مقاومت قوهٔ مادیون نمود؟

خطابات مبارکه جلد ۱صورت تغییریا فته سو ۱۱

شماره
سو ۱۱

- ۳ با ذکر شواهدی توضیح دهید تفاوت مراتب مانع از این است که رتبه مادران، رتبه مافوق را درک کند.
- ۲۰ "لزوم ذاتی" چه خصوصیتی دارد؟ مثالی بزنید.
- ۲۷ چرا اگر دین سبب الفت و محبت نباشد، عدم آن بهتر از وجودش است؟
- ۳۵ الف) چرا دین باید از سیاست جدا باشد ب) وظیفه روسای ادبیات در این خصوص چیست؟
- ۴۳ جوا تجاذب و توافق اشیاء سبب حصول شمره و نتایج مفیده و تخالف و تنافس را نمایند؟ این مورد را در عالم انسانی تعمیم دهید.
- ۵۵ فرق ما بین انسان و حیوان چیست؟ توضیح دهید.
- ۵۷ منظور حضرت مسیح از اینکه می فرمایند: "واگذا رید مردها را تا دفن کنند مردها چیست؟
- ۶۱ با استناد به بیانات مبارکه حضرت عبدالبهاء، فضول روحانی را در مورد ادبیات گذشته ذکر نمایید.
- ۶۲ الف) چگونه و ب) در چه زمانی، دین که سبب حیات و دانایی بود، علتی برای جهل و تفاوت داشت؟
- ۵۰ الیوم مقرب درگاه کیریا کیست؟
- ۵۱ حضرت عبدالبهاء وضعیت عالم را از لحاظ صلح و آرامش چگونه توضیح می فرمایند؟
- ۷۰ با ذکر شواهدی توضیح دهید که تفاوت مراتب، مانع از ادراک است؟
- ۷۹ حضرت عبدالبهاء می فرمایند: "محبت را روابطی لازم است." اولاً این روابط را نام ببرید، ثانیاً کدام میکسبت محبت عمومی و اتحاد می شود؟ چرا؟
- ۸۳ مرکز میثاق می فرمایند: "حقیقت این است که جمیع ملل عالم را بندۀ یک خداوند بدانند." طرق عملی چنین نگرشی را چگونه تبیین می فرمایند؟ (دو طریق)
- ۸۸ الف) خرق عادت و هتك قوانین طبیعت مختص به چیست؟ ب) چگونه باید از این قوه استفاده نمود؟
- ۹۶ در انجیل می فرمایند: "هر وقت مسیح می آید سوار بر ابر است." تبیین مبارک در مورد از آسمان آمدن و سوار بر ابر بودن مسیح، چیست؟

ج

- ۱۵۱ طریق عملی که حضرت عبدالبهاء برای رفع سوءتفاهم بین مسیحیان و مسلمین ارائه می فرمایند، چیست؟
- ۱۵۲ کدام مطلب، منطق صریح قرآن بود در حالیکه جمیع فلاسفه و ریاضیون سلف در تشخیص آن به خطأ رفتند؟ توضیح دهید.
- ۱۵۳ حضرت عبدالبهاء چه دلائلی را دال بر بطلان محاوره و جنگ در روی زمین بیان می فرمایند؟
- ۱۵۴ چرا صرفا از ترقی ما دیه، عالم انسانی سعادت صحیحه نمی یابد؟ توضیح دهید.
- ۱۵۵ تورات و انجیل و قرآن و الواح مبارکه، انسانها را به چه چیز دلالت و راهنمایی می فرمایند؟
- ۱۵۶ در عالم انسان چند مقام است؟ نام ببرید و توضیح دهید.
- ۱۵۷ چرا مساوات در عالم انسانی ممکن نیست؟ با ذکر مثالی توضیح دهید.
- ۱۵۸ مجازات و مكافات چند نوع است؟ نام ببرید. توضیح دهید کدامیک اکمل است؟
- ۱۵۹ در چه صورت ترقی ما دی می تواند سبب آسایش عالم انسانی گردد؟ چرا؟
- ۱۶۰ مرکز میثاق چه شاهدی را دال بر وجود تعصب وطنی در عالم می آورند؟
- ۱۶۱ (الف) تعالیم هر یک از ادیان مقدسه بر چند قسم است؟ نام ببرید. ب) خصوصیات هر یک را بنویسید.
- ۱۶۲ مرکز میثاق دین الهی را به چه چیز تشبیه نموده اند؟ توضیح دهید.
- ۱۶۳ حضرت عبدالبهاء "حکمت" را چگونه تعریف می فرمایند؟
- ۱۶۴ تبیین مبارک حضرت عبدالبهاء در خصوص اینکه "انسان جامع جمیع کمالات است". را توضیح دهید.
- ۱۶۵ چرا انسان بر جمیع کائنات غالب و قاهر است؟
- ۱۶۶ حضرت عبدالبهاء می فرمایند "نفوی که موید به روح القدس هستند نفوذشان کامل." تبیین مبارک در این خصوص چیست؟ درجه، راین نفوذ تا چه حد است؟
- ۱۶۷ چگونه با وجود آداب و رسوم مختلفه وحدت حقیقی جلوه نماید؟

میادی اجتماعی امر بهائی

جهت آشنایی کلی دانشجویان عزیز با میادی اجتماعی امر مبارک، به توضیحاتی چند در این خصوص تحت عنوان وین ذیل می پردازیم:

- الف - مفهوم میادی اجتماعی
- ب - جایگاه میادی اجتماعی در امر مبارک
- ج - معرفی میادی اجتماعی
- د - شاخصهای کلی میادی اجتماعی
- ه - هدف تعالیم و میادی اجتماعی امر بهائی

قسمت اول :

الف - مفهوم مبادی اجتماعی

مبادی جمع مبداء و در لغتبه معنای اصول و قواعد اساسیه^(۱) و اجتماعی نیز عبارت از مواردی است که به اجتماع^(۲) و به همگان بستگی داشته باشد.^(۳) بر این اساس مبادی اجتماعی را می‌توان به تعبیری عبارت از اصول و قواعد اساسیهای دانست که مربوط به اجتماع است.

اما در عرف امر بھائی، مبادی اجتماعی^(۴)، در حقیقت همان اصول تعالیم اجتماعی امر است که ریشه‌های آن در مبانی اعتقادی آئین بھائی نهفته است و بخشی از مبادی روحانی می‌باشد.

بنا بر این تعالیم اجتماعی امر مبارک را بدین لحاظ که مبانی اعتقادی دارند "مبادی" و به لحاظ آن که تحقق آنها در اجتماع است "اجتماعی" می‌نماییم.

ب - جایگاه مبادی اجتماعی امر مبارک

حضرت ولی عزیز امرالله می‌فرمایند:

"تاروپود این نظم الهی، احکام مقدسهٔ متعالیهٔ مصرحه در کتاب اقدس که از مخزن قلم اعلیٰ صادر و مبادی سامیهٔ روحانی و اداری که در الواح و خطابهای مرکز عهد و میثاق و میین آیات نیر آفاق و کتاب و حوا یا پیش‌مدون و مسطور"^(۵)

بر اساس بیان فوق، نظم بدیع الهی شامل دو قسمت احکام و مبادی، و مبادی نیز شامل مبادی روحانی و اداری می‌باشد.^(۶)

اصول اساسی کلیهٔ تعالیم و مبادی اجتماعی امر مبارک در آثار شارع قدیر آن ازجمله کتاب مستطاب اقدس^(۷) و متمم‌آن شامل الواح اشرافات، بشارات، کلمات فردوسیه، طرازات، تجلیات، لوح دنیا و لوح مقصود، و ... نازل^(۸)، و حتی در برخی مواقع، حکمت‌های باللغهٔ وضع و تأسیس تعالیم^(۹) و یا طرق تحقق آنها^(۱۰) نیز ذکر گردیده است.

بر اساس همین اصول و مبانی است که مرکز عهد و پیمان این آئین الهی در الواح و آثار کثیرهٔ خود و خصوصاً در طی خطابات مبارکه در سفر به اروپا و امریکا^(۱۱)، بهارائهٔ توضیحات مبسوط و تشریحات کامل در خصوص تعالیم و مبادی اجتماعی امر مبارک، شامل معرفی^(۱۲)، بیان مبنای اعتقادی تعالیم^(۱۳)، تشریح موافع و مشاکل موجود^(۱۴) و چگونگی حل و رفع آنها^(۱۵)، تبیین وسائل و واسطه و طرق تحقق هر یک از تعالیم^(۱۶)

و همچنین توضیح ارتباط تعالیم با یکدیگر (۲۰) و با لاخته تأثیر و نقش هر یک از آنها در تعقیق وحدت عالم انسانی (۲۱)، پرداخته و مبادی اجتماعی امر مبارک را به نحوی بدیع اعلان و ابلاغ فرموده اند.

ج - معرفی مبادی اجتماعی

آنچه از آثار مبارکه به عنوان اهم مبادی روحانی و تعالیم اجتماعی امر مبارک مستفاد می گردد و منابع غسی آن همانا الواح متمم اکتاب مستطاب اقدس و خطابات مبارکه حضرت عبدالبهاء می باشد تقریباً تحت دوازده عنوان شکل گرفته است که عبارت از موارد ذیل می باشد:

- ۱ - تحری حقیقت و ترك تقالید
- ۲ - وحدت عالم انسانی
- ۳ - دین باید سبب الفت و محبت باشد (دین اساس الفت و محبت است)
- ۴ - دین باید مطابق علم و عقل باشد (دین و علم توأم است)
- ۵ - ترك تعصبات (تعصبات ها دم بینیان انسانی است)
- ۶ - تعلیم و تربیت عمومی و اجباری
- ۷ - تتعديل معیشت عمومی
- ۸ - ملح اکبر و تأسیس محکمه، کبری
- ۹ - وحدت لسان و خط
- ۱۰ - تساوی حقوق رجال و نساء
- ۱۱ - عالم انسانی محتاج به استفاده از نفثات روح القدس است
- ۱۲ - وحدت اساس ادیان

د - شاخصهای کلی مبادی اجتماعی

اگر چه توضیح شاخصها، خصوصیات و کیفیات ممتازه نظم جهانی بهائی وبالنتیجه مبادی اجتماعی امر مبارک مباحثت وسیعی را ایجاد می نماید و تشریح مسئله، محتاج به تدوین و تألیف کتب و رسائل متعدد و کثیر می باشد ولی بطور اختصار می توان شاخصهای ممتاز مبادی اجتماعی بهائی را در چند اصل زیر خلاصه و مورد بررسی و مطالعه قرار داد:

- شاخص اول : مبادی اجتماعی بهائی، اصولی لایتغیر می باشد

- شاخص دوم : مبادی اجتماعی امر مبارک، مبنای "الهی" - اعتقادی دارند.

- شاخص سوم: مبادی اجتماعی در همدیگر تأثیر متقابل دارد.
- شاخص چهارم: مبادی اجتماعی دامنه شمول "جهانی" دارد.
- شاخص پنجم: مبادی اجتماعی بهائی "بدیع" می باشد.

قسمت دوم:

شاخص اول مبادی اجتماعی بهائی، اصولی لایتغیر می باشد
 مبادی و اصول اجتماعی بهائی همانطور که از نام و عنوانش پیدا است از
 نوامیں و تعالیم ثابت و اصول اعتقادی لایتغیر بهائی محسوب و در جمیع ادوار تاریخ
 و اعصار مختلفه، مصون از نسخ و تغییر می باشد و به هیچ وجه مقید در زمان و مکانی
 محدود نبوده و از تغییر اوضاع و احوال انسان و از حوادث زمان تأثیر نمی پذیرد.
 فی المثل وقتی که در این مبادی تعلیم داده می شود که دین باید سبب الفت و محبت
 باشد و یا حقوق و آزادی افراد انسانی باید مساوی باشد و یا تعصبات باید فرا موش
 شود و باید صلح و وحدت بشر، تأسیس یابد؛ واضح است اصول مذکور جمیعاً لایتغیر بوده
 و در کلیه ادوار تاریخ مورد نیاز نسلهای بشری و در همه جا و همه وقت قابل قبول
 و پذیرش می باشد.

اعتقاد اهل بهاء بر لایتغیر بودن این اصول به حدی است که پس از آن که جامعه انسانی
 به وحدت و صلح حقیقی که شریعت حضرت بهاءالله تعلیم و تحقیق را تبشير فرموده است
 واصل گردد و وحدت اصلیه همچنان که در آثار بیان گشته است در بسیط زمین استقرار
 باید، هرگز چنین اصل روحانی و اجتماعی یعنی صلح عمومی، منسوج نشود و متروک نگردد،
 و در حقیقت ظهورات آینده نیز که در ظل شریعت حضرت بهاءالله میتواند مبین
 و مروج همین اصول و مبادی خواهد بود،^(۲۵) و جمیع، اصل صلح عمومی و وحدت عالم
 انسانی را ترویج خواهد نمود.^(۲۶)

شاخص دوم مبادی اجتماعی امر مبارک، مبنای "الهی" - اعتقادی "دارند"
الف: مبنای الهی: "امر مبارکی که منسوب به حضرت بهاءالله است قوام منبع است از
 سرچشمde غیبی آسمانی است که قادر هیچ انسانی هر قدر فریبند و بلند پایه باشد با
 آن پروا بری نمی کند و نقطه، اتكاء و اتكلاش به منبعی پیوسته است که هیچ یک از
 مزایای این جهان از علم و شروت و شهرت با آن قیاس نگردد، بسط و انتشارش به
 وسائل و وسائل غیبی است که با موازین عادی بشری مطابقت ننماید.^(۲۷)
 مبادی اجتماعی امر بهائی، الهی بوده و ساخته و پرداخته افکار و اندیشه های
 انسان عادی نیست، به عبارت دیگر تعالیم امر بهائی، به اراده الهی وضع و نظم

بهائی بر صخره^{۱۷} مشیت الهی استوار گردیده و دست قدرت الهی چنین نظری را طرح و چنین مبانی و اصولی را تشریع و به جهانیان عرضه فرموده است.

ب: مبانی اعتقادی؛ در دیانت بهائی، تعالیم اجتماعی با اصول و معتقدات روحانی پیوند می‌گیرد و مبادی از آنها نتیجه می‌شود. فی المثل در مراتب توحید و وحدت، به اعتقاد به یگانگی ذات حق و وحدت عالم امر تصریح شده و وحدت نوع بشر و یگانگی انسان از آن منتج می‌شود. (۲۸) همین ارتباط تعالیم اجتماعی با اصول معتقدات امر مبارک به مبادی اجتماعی، شکل اعتقادی و ایمانی می‌بخشد و مبادی اجتماعی امر مبارک را بدان جهت که مبنای اعتقادی-روحانی دارد از آراء و نظریات دانشمندان و مشربها اجتماعی و فلسفی ممتاز می‌دارد. زیرا چنین^{۱۹} اعتقادی مبادی اجتماعی، آن را از کلیت فوق العاده زیادی برخوردار می‌سازد، بطوری که می‌تواند در میان طبقات مختلفه، مردم نفوذ و گسترش یافته و قلب و عواطف آنان را به خود مربوط و معطوف سازد و نتیجتاً با وجود آوردن حالت انفعالی (۲۹)، تعالیم را از ضمانت اجرایی بیشتر و تأثیر و نفوذ شدیدتری برخوردار می‌نماید^{۲۰} و همچنین با استقرار مبادی اجتماعی بر پایه^{۲۱} اعتقادات قلبی و وجودانی^{۲۲} موجب پیداری نظم اجتماعی می‌گردد.

شاص سوم مبادی اجتماعی در همدیگر تأثیر متقابل دارد.

اگر چه مبادی اجتماعی بهائی، هر یک مطلب مجزا و مستقلی را تعلیم می‌دهند و هر یک از آنها در تأثیر مخصوصی بر عهده داشته و اثرات خاصی را بوجود می‌آورند، لکن تأثیر^{۲۳} این انسانی نقش مخصوصی بر عهده داشته و اثرات خاصی را بوجود می‌آورند، لکن تأثیر^{۲۴} این تعالیم و مبادی، در عین استقلال ذاتی با هم مربوط و مرتبط بوده و هر یک مانند حلقات سلسله^{۲۵} زنجیر به دیگری متصل می‌باشد به حدی که یکی بدون دیگری قابل اجراء نبوده و هیچ یک به تنها نمی‌تواند در حل معضلات و مشکلات مادی و معنوی نوع انسان کافی و موثر باشد و به عبارت دیگر، مبادی اجتماعی، مکمل و لازم و ملزم یکدیگر می‌باشد.

فی المثل یکی از تعالیم روحانی و اجتماعی امر مبارک، صلح عمومی است و این تعلیم با مبادی دیگر از جمله تغییر معيشت و حل مسئله اقتصاد و ترک تعصبات و تحری حقیقت، تأثیرات متقابل و مستمر دارد، تا جاییکه بدون ایجاد صلح عمومی هرگز نمی‌توان مسئله^{۲۶} فقر و مشاکل اقتصادی را حل کرد، زیرا زمامی که نوای جنگ ساز^{۲۷} می‌گردد، هر دولتشی باشد خود را برای جنگ آماده نماید و برای حفظ موجودیت و بقاء خویش ناچار است قسمت معده^{۲۸} درآمد خود را خرج تهیه^{۲۹} تسلیحات کند. واضح است

وقتی که درآمد ملی عرف آلات حرب و جنگ گردد یکی از نتایج شوم آن بحران اقتصادی و فقر و فاقه، عمومی می باشد و در جنین حالتی با هیچ تصوری اقتصادی نمی توان عدالت اقتصادی و تعدیل معیشت بوجود آورد. پس شرط اصلی اینجا عدالت اقتصادی و رفاه معیشت افراد جامعه، تضمین و حفظ صلح و آرامش است. مسئله صلح عمومی از طرفی با مسئله اقتصاد مرتبط بوده و از طرف دیگر با تأسیس حکومت جهانی ملازم می باشد یعنی بدون ایجاد یک محور و مرکز جهانی و ایجاد قوای منته و قضائیه و اجرائیه بین المللی در رأس حکومات ملی نمی توان ملحق با یدار در بسیط زمین بوجود آورد پس صلح و حکومت جهانی نیز ملازم هم بوده یکی بدون ذیکری قابل اجرا نمی باشد، از طرف دیگر تأسیس حکومت جهانی، مستلزم آن است که تعصبات که به فرموده، حضرت عبدالبهاء "هادم بنیان انسانی است" (۳۳)، ترک شود زیرا با وجود تعصبات ملی و نژادی و مذهبی و اقتصادی و سیاسی هرگز نمی توان صلحی با یدار بوجود آورد، و همچنین تقالید نیز عامل نزاع و جدال است (۳۴) و باید متوقف گردد، بنا بر این با ترک تعصبات و تقالید و تحری حقیقت می توان وحدت اصلیه، بین اقوام و مظل عالم را ایجاد نمود زیرا حقیقت واحد است و تعدد نمی پذیرد، (۳۵) با این توضیح، بخوبی معلوم می گردد که تحری حقیقت و ترک تعصبات با مسئله، حکومت جهانی و حکومت جهانی با مسئله، صلح و صلح با تعدیل معیشت، ارتباطی نزدیک و برعکس مرتبط می باشدند، (۳۶) حضرت عبدالبهاء در این خصوص می فرمایند:

"... این تعالیم متعدده که اساس عظیم سعادت عالم انسانی است و از سلوک رحمانی با یاد منضم به مسئله، صلح عمومی گردد و ممزوج آن شود تا اینکه نتیجه بخشد والا تنها مسئله، صلح عمومی را در عالم انسانی تحقق مشکل است... اگر مسئله منحصر در صلح عمومی باشد نتایج عظیمه چنان که منظور و مقصود است حصول نیا بد." (۳۷)

شاخدن جهارم مبادی اجتماعی داشته شمول "جهانی" دارد

حضرت بهای الله می فرمایند، قوله تعالی:

"این ندا و این ذکر مخصوص مملکتی و یا مدینه نبوده و نیست،

باید اهل عالم طریق به آنچه نازل شده و ظاهر گشته تمکن نمایند تا

به آزادی حقیقی غائز شوند." (۳۸)

بر این اساس است که دیانت بهائی، نظام بهائی و نتیجتاً مبادی اجتماعی دیانت است بهائی، جهانی است زیرا هدف وحدت عالم انسانی و تحکیم مبانی اخوت و برادری در

بسیط زمین می باشد. (۴۹)

همجتین چون منشأ امر بیهائی، الیهی است، تعالیم مبارکه که فیض روح الندی است منطبق بر روابط ضروریه منبعث از حقائق اشیاء بوده (۴۰) و متوجه به کلیه آمال و نیازهای عالم انسانی (۴۱)، اعم از مادی و اقتصادی، عقلانی و فرهنگی، و روحانی و عاطفی می باشد. (۴۲)

گرچه در ادوار ساخته، مایه ادیان الیه نیز توجیه خاص بـ کلیه نیازهای انسانی داشته‌اند، اما نظر به عدم ارتباط بین ملل و اقوام (آن گونه که در این دوره مبارک موجود است)، بنا چار این توجه معطوف به مناطقی خاص از حدود جغرافیائی و لاجرم محدود به تعدادی محدود از افراد بشر بوده است. به همین دلیل نیز "در دوره‌های ساقع هر چند ائتلاف حاصل گشت ولی بکلی ائتلاف من على الارض، غيرقابل قبول بـ صد زیرا وسائل و وسائل اتحاد متفقون و در میان قطعات خمسه عالم ارتباط و اتصال معدوم... لهذا اجتماع جمیع طوائف عالم در یک نقطه اتحاد و اتصال و تبادل افکار ممتنع و محال، اما حال وسائل اتصال بسیار رفی الحقیقت قطعات خمسه عالم حکم یک قطعه یا فته... لهذا اتفاق کل و اتحاد عموم ممکن الحصول و این اسباب از معجزات این عصر مجید و قرن عظیم است..." (۴۳)

با توجه به همین روابط گستردگی، بین ملل و اقوام است که این ظهور برخلاف ادیان سلف که جنبه محلي، منطقه‌ای و ملی داشته‌اند، جنبه جهانی دارد و هدف آن (بر اساس روابط ضروریه منبعث از حقائق اشیاء در این دور) وحدت نوع بشر بر کره زمین تعیین گردیده است.

هر چند در این زمان برخی "کتاب" نیز مدعی هدایت شرع بشر به سوی سعادت جهانی و عقاید و نظرات خود را جهانی می پنداشند اما به لحاظ آن که اصولاً مکاتب غیرالله توجیه‌شان معطوف به نیازی خاص از نیازهای انسانی است، قادر به توجه به کلیه جوانب وجودی انسانها و تأمین سعادت حقیقیه عمومیه نمی باشد، زیرا "موجود این شهست ها عقل محدود بشری است و زاده اوها... و غالباً محصول نقشه‌های نادرست است..." (۴۴) بنا بر این بر این عقیده‌ایم که جهانی بودن با توجه به کلیه نیازهای بشریت، خاص تعالیم امر مبارک است.

شاخونجم مبادی اجتماعی بیهائی "بدیع" می باشد.

مبادی اجتماعی امر مبارک و به سبب دارا بودن دو خصوصیت الهی و جهانی در کنار یکدیگر، بدیع می دانیم. بدین مفهوم که چون تعالیم اجتماعی امر مبارک، الهی است، متوجه به کلیه نیازهای بشری و از سوی دیگر تنها تعالیمی است که در سطح

جهانی متوجه به کلیه، نیازهای بشری می باشد، بنا بر این بدیع است.
 امر بهائی اولین نیحنت روحانی در تاریخ شیاهزاده بشری است که سعادت و وحدت
 کلیه، این نوع بشر در جهان را هدف مستقیم و مصون خویش قرار داده است. اگرچه
 این هدف در سطح محدودتری یعنی به شکل وحدت ملی یا وحدت مدنی و یا وحدت عشیره و
 قبیله در ادیان سالفه منظور نظر بوده است لکن اتحاد جمیع ادیان و ملل و اجنس
 و طوائف هدف خاص امر بهائی بوده و برای نخستین بار در تاریخ بشری چنین هدفی
 عالی و بزرگ در رأس و سرلوحه تعالیم یک شریعت قرار می گیرد^(۴۵)، بطوری که "اگر
 به دیده، امانت و وفا بندگیم به یقین ملاحظه می کنیم امر حضرت بها، الله که مقصد
 اقسامیش اتحاد صوری و معنوی اقوام و ملل عالم است، آغاز دوران پلوغ نوع بشر
 محسوب می گردد."^(۴۶) آئین بهائی را نباید فقط ظهوری دیگر از ظهوراتی دانست که
 مقصدشان احياء روحانی در سرنوشت دائم التغییر بشر بوده است، نباید آن را فقط
 دینی دیگر در سلسله ادیان شمرد که یکی بعد از دیگری ظاهر می شوند و نباید آن را
 حتی به منزله اوج و ذروه ادوار دوره نسبوت آنگاشت، بلکه آئین بهائی را باید
 مظہر آخرين و عالي ترین مرحله تکامل عظیم حیات اجتماعی بشری در کره زمین^(۴۷)
 که همانا وحدت عالم انسانی است، دانست، و چنین مسئله‌ای، به تنها در تاریخ
 ادیان بلکه در میان مکاتب اجتماعی و سیاسی نیز فرید و بی مشیل می باشد.
 بر این اساس است که امر بهائی^(۴۸)، نظم بهائی^(۴۹) و مبادی و تعالیم اجتماعی
 این آئین نازنین را بدیع و بی نظیر و مشیل می دانیم.

ه - هدف تعالیم و مبادی اجتماعی امر بهائی

"اصل وحدت عالم انسانی ... محور جمیع تعالیم حضرت بها، الله
 است."^(۵۰)

هدف تعالیم و مبادی اجتماعی امر بهائی، بطوری که در آثار مبارکه جمال قدم^(۵۱)
 و همچنین آثار حضرت عبدالبهاء^(۵۲) و در تواقیع حضرت ولی امرالله^(۵۳) بیان گردیده
 است، عبارت از تأسیس وحدت عالم انسانی در جامعه بشری می باشد و این بزرگترین
 هدفی است که تاکنون بنا به مقتضای زمان و رشد و تکامل عالم انسانی^(۵۴) به جامعه
 بشریت عرضه شده است.

امر بهائی آئین وحدت است. آئینی که بر مبنای وحدت ذات اقدس الهی (وحدت حق) و
 وحدت مظاہر مقدسه (وحدت عالم امر)، در پی تحقیق وحدت عالم انسانی است.^(۵۵) وحدت
 عالم انسانی که همانا تجلی و انعکاس وحدت حق در عالم خلق است و بصورت وحدت

ما دی و معنوی بین جمیع علیل و اقوام رخ خواهد کشود^(۵۶)، به عنوان هدف اصلی و اساسی امر بیهائی مطرح گردیده و بر این اساس، کلیه تعالیم بیهائی حول محور وحدت عالم انسانی طائف و در صدد تحقیق آن می باشد.. در واقع مبادی و تعالیم روحانی و اجتماعی این شهور اعظم را می توان به مثابه اعده و ارکان و لوازم و مصالح کاخ رفیع - البینیان مدنیت روحانی و جهانی شریعت مقدس بیهائی دانست که بر فراز آن علم وحدت عالم انسانی در موج و احتزار است.^(۵۷)

یادداشتها و مراجع:

- ۱ - نوزده هزار لغت
- ۲ - در نوزده هزار لغت، مبداء به صورت اصل، سبب، قاعده و روش که در معرف فارسی بیشتر به معنای آغاز و ابتدا و سرچشم مصطلح است، تعریف شده، همچنین در فرهنگ فارسی دکتر محمد معین، جلد ۳، مبداء به مفهوم آغاز، اصل و اساس آورده شده است.
- ۳ - اجتماع به معنای گرد آمدن، مجتمع، جمع شدن، فراهم آمدن، اتفاق کردن بر چیزی، گروه فراهم آمده، دسته‌ای که برای هدفی مشترک گرد هم جمع شوند می باشد (فرهنگ فارسی دکتر محمد معین، جلد ۱)
- ۴ - فرهنگ فارسی دکتر محمد معین، جلد ۱
- ۵ - "اجتماعی" منسوب به اجتماع بوده و عبارت است از کاری که به اجتماع و همکاری بستگی داشته باشد و آنچه مربوط به گروهی باشد که با هم زندگی می کنند. (فرهنگ فارسی دکتر محمد معین، جلد ۱)
- ۶ - برخی از فضای امر بیهائی نیز، اصطلاح مبادی اجتماعی را در مورد برخی تعالیم مندرج در الواح متنمایات کتاب مستطیاب اقدس، از جمله لزوم توجه به دین و جهت اتحاد آن، صلح اکبر، اهتمیت مشورت و برقراری عدل بر دو رکن مجازات و مكافات، خط و زبان واحد، تعلیم و تربیت اطفال و لزوم کسب صفت و انتراف... بکار برده‌اند. (رجوع شود به مقاله متنمایات ام الكتاب، جناب وحید رأفتی، مندرج در آنکه بدیع، سال ۲۱، شماره ۳۴۱)
- ۷ - حضرت ولی امرالله، توقيع مبارک ۱۰۵ بدیع، صفحه ۲۰
- ۸ - جهت دریافت توضیحات بیشتر در این خصوص به نوار نظم اداری، شماره ۸، جناب هوشنگ مخصوصی رجوع شود.

۹ - تذکر این مطلب ضروری است که کتاب مستطاب اقدس، حرف‌آ کتاب احکام شیوه و شاہد بسیاری موارد دیگر از جمله تعالیم و مبادی اجتماعی امر مبارک تیز می‌شود و در حقیقت می‌توان آن را اصل و منشاء کلیه مبانی روحانی و اعتقادی امر مداری دانست. از جمله تعالیم نازله در کتاب مستطاب اقدس، تعلیم وحدت‌لسان و خط است که در خصوص آن می‌فرمایند، قوله تعالی: "يَا أَهْلَ الْمِجَالِسِ فِي الْبَلَادِ اخْتَارُوا لِغَةً مِّنَ الْأَلْغَاتِ لِيَتَكَلَّمُ بِهَا مِنْ عَلَى الْأَرْضِ وَ كَذَلِكَ مِنَ الْخُوطَ ... هَذَا سَبِيلُ الْإِعْدَادِ لَوْ اسْتَمْ تَعْلَمُونَ وَ الْعَلَةُ الْكَبِيرُ لِلَاِتِفَاقِ وَ النِّسْدَنُ لَوْ اسْتَمْ تَسْعَرُونَ"

۱۰ - حضرت عبدالبهاء می‌فرمایند: "... احتیاج به تعالیم کلیه است و آن تعالیم بهاء اللہ است که جامع جمیع تعالیم است. امروز هر نفسی اطلاع بر وصایا و نصایح بهاء اللہ یابد و الواح کلمات و تطبیقات و اشرافات و طرازات و بشارات را بخواند ابداً از برای او شبیه نماند که این تعالیم رزق امروز عالم انسانی است و سبب حیات ابدی است." (مکاتیب مبارکه، جلد ۳، صفحه ۴۵۳)

۱۱ - غنی‌المثل در لوح مبارک دنیا در خصوص تعلیم وحدت‌لسان و خط می‌فرمایند، قوله الاعلی: "باید لغات، منحصر به لغت واحده گردد و در مدارس عالم به آن تعلييم دهند." (لوح دنیا، مندرج در دریای دانش، صفحه ۹۱)

و همچنین در کلمات فردوسیه به ترک افتخارات و تعصبات وطنی اشاره می‌فرمایند، قوله تعالی: "این یک شیر عالم یک وطن و یک مقام است، از افتخار که سبب اختلافست بگذرید و به آنچه علت اتفاق است توجه نمایند. نزد اهل بهاء، افتخار به علم و عمل و اخلاق و دانش است نه به وطن و مقام" (کلمات فردوسیه، ورق هفتمن، مندرج در نبذه من تعالیم حضرت بهاء اللہ، صفحات ۵۳ - ۵۲)

۱۲ - مثلاً در خصوص حکمت‌های تعلیم صلح اکبر، در لوح مبارک دنیا چنین نازل، قوله الاعلی: "باید وزرای بیت عدل صلح اکبر را اجرا نمایند تا عالم از مصاريف باهظه فارغ و آزاد شود. این فقره لازم و واجب چه که مباربه و مجادله این زحمت و مشقت است." (لوح دنیا، مندرج در دریای دانش، صفحه ۹۱)

۱۳ - از جمله در مورد طریق تحقق تعلیم وحدت‌لسان و خط در لوح مبارک مقصود می‌فرمایند، قوله تعالی: "... باید جمیع ملل، نفوosi معین نمایند از اهل ادراک و کمال، تا مجتمع شوند و به مشاورت یکدیگر یک لسان اختیار کنند، چه از انسان مختلفه، موجوده و چه لسان جدید تازه اختراع نمایند و در جمیع مدارس عالیم، اطفال را به آن تعلیم دهند." (لوح مقصود، مندرج در دریای دانش، صفحه ۱۷)

۱۴ - جهت دریای فت توضیحات مبسوط در مورد مبادی و تعالیم اجتماعی امر مبارک و

همجتین مواضیع متنوعه موجود در خطابات مبارکه، به قسمت معرفی منبع مطالعه مندرج در همین جزوه در می‌نماید.

۱۵ - در این خصوص سه خطابات مبارکه، جلد ۱، صفحات ۳۶ - ۳۵ و جلد ۲، صفحات ۷ - ۵،

۱۵۱ - ۱۴۴ ، ۲۲۲ - ۲۲۴ و مکاتیب مبارکه، جلد ۲ ، صفحات ۶۹ - ۶۷ ، ۱۱۸ - ۱۰۲

(لوح لاهه)، ۲۷۶ ، ۲۲۴ - ۲۲۲ رجوع شود.

۱۶ - فی المثل در مورد مبنای اعتقادی تعلیم تساوی حقوق رجال و نساء در خطابات مبارک در کلیسا موحدین دوبلین مورخ ۱۹۱۲ کوست ۱۹۱۲ مطابق با ۲۸ شعبان ۱۳۳۵ -

مندرج در خطابات مبارکه، جلد ۲ ، صفحات ۲۲۲ - ۲۱۲ ، می فرمایند: "دیگر آن که خدا جمیع را یکسان خلق کرده حضرت بهاءالله اعلان مساوات رجال و نساء فرمود که

مرد و زن هر دو بندگان خدا هستند و کل بشر و در حقوق متساوی ، نزد خدا سردی وزنی نیست ، هر کس اعمالش بهتر و ایما نشیبهتر ، در درگاه الهی مقرب تر است در عالم

الهی ذکور و اثنا ث نیست ."(صفحات ۲۲۰ - ۲۱۹)

۱۷ - از جمله به تقالید و عواقب آن (خطابات مبارکه، جلد ۱ صفحه ۶۶ و جلد ۲

صفحات ۱۴۵ - ۱۴۴ ، ۱۶۳ و ۲۱۹ - ۲۱۸ و ...)، تعصبات و اشارات سوء آن (خطابات

مبارکه، جلد ۱ ، صفحه ۱۵۹ و جلد ۲ صفحات ۱۴۷ ، ۲۱۸ و ۲۵۳ و مکاتیب مبارکه

جلد ۳ صفحات ۶۶ ، ۶۸ و ۱۰۶ - ۱۰۴ و ...) ، افزایش و ترقی آلات حرب (خطابات

مبارکه، جلد ۱ ، صفحات ۹۵ ، ۱۸۵ و ۱۹۴ و مکاتیب مبارکه جلد ۳ صفحات ۱۰۸ و ۲۸۵)

جنگ و جدل و عواقب آن (خطابات مبارکه، جلد ۱ ، صفحه ۴۱ و جلد ۲ صفحه ۴۴ و

مکاتیب مبارکه، جلد ۳ ، صفحات ۶۶ - ۶۵ ، ۱۱۵ - ۱۲۰ ، ۱۱۹ - ۲۵۹ و ۲۸۵ - ۲۸۴ و

...) و بسیاری موارد دیگر اشاره می فرمایند.

۱۸ - از جمله طرق حل و رفع مشاکل و بیماریهای عالم، توجه به خدا و تمسک به دین

(خطابات مبارکه، جلد ۱ ، صفحه ۶۶)، اجرای تعالیم الهیه (خطابات مبارکه، جلد ۱ ،

صفحات ۱۰۶ - ۱۰۵ و مکاتیب مبارکه، جلد ۳ ، صفحات ۵۹ ، ۶۲ ، ۱۱۵ و ۲۵۵ و ...)،

صرف علم در خیر عمومی و صلح و صلاح (خطابات مبارکه، جلد ۱ ، صفحه ۷۱) و اساساً

تعالیم و مبادی اجتماعی امر مبارک را به عنوان داروی درمان بخش دردهای

عالی معرفی فرموده و به شرح و بسط آنها می پردازد.

۱۹ - فی المثل در خصوص طرق تحقق تعلیم تغییل معیشت در نطق مبارک در پاریس مورخ

۲۵ ذی قعده سنه ۱۳۴۹ مطابق با ۱۶ نوامبر ۱۹۱۱، مندرج در خطابات مبارکه جلد ۱

صفحات ۱۷۳ - ۱۷۰ ، می فرمایند: "نفس افتبا ، باید خودشان زیادی مال خود را به

فقراء اتفاق کنند و همچنین قوانین مملکت باید نوعی باشد که به موجب شریعت الله

شروع شد آنچه داشته ساده، (صفحه ۱۷۲)

و همچنین در مورد طریق تحقق تعلیم صلح عمومی در رساله، مدنه می فرمایند؛ "بلی تمدن حقيقی وقتی در قطب عالم علم افزاد که جند ملوک بزرگوار بلند همت جون آفتاب رخسته، عالم غیرت و حمیت به جهت خبریت و سعادت عموم بشر به عزمی ثابت و رأی راسخ قدم پیش نهاده و مثله، صلح عمومی را در سیدان مشورت گذارند و به جمیع وسائل و وسائل تشییت نموده، عقد انجمن دول عالم نمایند و یک معاهده قویه و میثاق و شروط محکمه ثابت شود تأسیس نمایند و اعلان نموده با تفاق عموم هیئت بشریه مؤکد فرمایند... و در این معاهده عمومیه تعیین و تحديد حدود و ظبور هر دولتی گردد و توضیح روش و حرکت هر حکومتی شود و جمیع معاهدات و مناسبات دولیه و روابط و ضوابط مابین هیأت حکومتیه بشریه مقرر و معین گردد و كذلك قوه حربیه هر حکومتی بحدی معلوم مخصوص شود... باری اصل مبنای این عهد قوییم را بر آن قرار دهند که اگر دولتی از دول من بعد شرطی از شروط را فسخ نماید کل دول عالم بر اضمحلال او قیام نمایند بلکه هیأت بشریه به کمال قوت بر تدبیر آن حکومت برخیزد."

۴- از جمله در بیان ارتباط تعالیم وحدت تربیت، وحدت رجال و نساء و استقرار صلح در خطابه مبارک در کلیسا موحدین فیلادلفیا مورخ ۸ جون ۱۹۱۲ مطابق با ۲۲ جما دی الآخر ۱۳۳۰ مندرج در خطابات مبارکه، جلد ۲، صفحات ۱۲۸ - ۱۲۹ می فرمایند: "همین طور حضرت بها اللہ وحدت تربیت را اعلان نموده که به جهت اتحاد عالم انسانی لازم است که جمیع بشر یک تربیت شوند رجال و نساء، دختر و پسر تربیت واحد گردند و جون تربیت در جمیع مدارس یک نوع گردد ارتباط تمام بین بشر حاصل شود و جون نوع بشر یک نوع تعلیم باید وحدت رجال و نساء اعلان گردد، بنیان جنگ و جدال برآفتند و بدون تحقق این مسائل ممکن نیست زیرا اختلاف تربیت مورث (موجب) جنگ و نزاع، مساوات حقوق بین ذکور و انانث مانع حرب و قتال است زیرا نسوان راضی به جنگ و جدال نشوند..." (صفحات ۱۳۶ - ۱۳۵)

۲۱- فی المثل در خصوص تأثیر ترقیات و تحری حقیقت در تحقق اتحاد و اتفاق و وحدت عالم انسانی در خطابه مبارک در فیلادلفیا مورخ ۸ جون ۱۹۱۲ مطابق با ۲۲ جما دی الآخر ۱۳۳۰ مندرج در خطابات مبارکه، جلد ۲، صفحات ۱۵۱ - ۱۳۸، می فرمایند: "اول تعلیم حضرت بها اللہ، تحری حقیقت است باید انسان تحری حقیقت کند و از تقالید دست بکشد زیرا ملل عالم هر یک تقالیدی ذارند و تقالید مختلف است و اختلاف تقالید سبب جنگ و جدال شده است و تا این تقالید باقی است وحدت عالم انسانی

مستحیل است پس با بد تحری حقیقت نمود تا به نور حقیقت، این ظلمات زائل شود، زیرا حقیقت، حقیقت واحده است تعدد و تجزی قبول نکند و مادامی که حقیقت تجزی و تعدد قبول نکند اگر جمیع ملل تحری حقیقت کنند شبهه نیست که کل متحد و متفق شوند." (صفحات ۱۴۵ - ۱۴۶)

همچنین در مورد نقش وحدت لسان در تحقق اتحاد و اتفاق در نقط مبارک در مونترال مورخ ۱۹۱۲ سپتامبر مطابق با رمضا ۱۳۳۰ مندرج در خطابات مبارکه، جلد ۲ صفحات ۲۳۲ - ۲۲۴، می فرمایند: "سابقاً وحدت لسان لازم است که لسانی ایجاد نمایند که جمیع بشر تحصیل آن لسان نمایند پس هر نفسی محتاج دو لسان است یکی خصوصی یکی عمومی تا جمیع بشر زبان یکدیگر بدانند و به این سبب سوءتفاهم بین ملل زائل شود زیرا جمیع یک خدا را می پرسند کل بندگان یک خدا وندند سوءتفاهم سبب این اختلافات است چون زبان یکدیگر را بدانند سوءتفاهم نمایند جمیع با هم الفت و محبت نمایند شرق و غرب اتحاد و اتفاق کنند." (صفحه ۲۳۰)

و نیز در مورد تأثیر تعلیم وحدت تربیت در تحقق وحدت عالم بشر در خطابه مبارک در فیلادلفیا مورخ ۸ جون ۱۹۱۲ مطابق با ۲۲ جمادی الآخر ۱۳۳۰ مندرج در خطابات مبارکه جلد ۲ صفحات ۱۵۱ - ۱۳۸، می فرمایند: "تربیت عموم لازم است و وحدت اصول و قوانین تربیت نیز از الازم امور تا جمیع بشر تربیت واحده گردند یعنی تعلیم و تربیت در جمیع مدارس عالم باید یکسان باشد اصول و آداب یک اصول و آداب گردد تا این سبب شود که وحدت عالم بشر از صفر سن در قلوب جای گیرد." (صفحه ۱۴۸) ۲۲ - با استناد به خطابات مبارکه جلد ۱ صفحات ۳۴ - ۳۵ و جلد ۲ صفحات ۷ - ۵ ۱۵۱ - ۱۴۴ و ۲۲۴ - ۲۲۲

۲۳ - نکته قابل ذکر آن که نباید تعالیم و مبادی اجتماعی امر مبارک را محدود به این موارد نمود جرا که صوف نظر از برخی تعالیم اجتماعی دیگر که در متممات کتاب مستطاب اقدس (در این خصوص به مقاله متممات ام الكتاب، جناب وحید رأفتی، مندرج در آهنگ بدیع، سال ۳۱، شماره ۴۱ مراجعت شود) و سایر آثار حضرت بهاء الله نازل شده و همچنین در الواح و آثار دیگر حضرت عبدالبهاء تبیین گردیده، موارد دیگری نیز در خطابات مبارکه موجود است؛ در این تقسیم‌بندی، صرفاً تعالیمی که اهم از سایر موارد بوده و بیش از بقیه تعالیم توضیح داده و تشریح شده‌اند، مورد نظر قرار گرفته است.

۲۴ - این تقسیم‌بندی همچنین مورد توجه بعضی فضلای امر از جمله جناب اشرف خاوری در کتاب پیام ملکوت و جناب احمد بیزدانی در رساله مبادی روحانی، قرار گرفته است.

۲۵ - حضرت ولی امرالله می فرما بیند: "... انبیای الهی مظاہر مقدسه که من بعد در این کور جلیل منتتابعاً میتووث می گردند و بعضی از آنان مانند انبیای اولوالعزم از پیشینیان صاحب کتاب و شارع شرع جدید و بعضی دیگر مانند انبیای بنی اسرائیل که در ظل شارعین آلهه مستظلنند کل من دون استثناء به منزله قمر مقتبس از نور آن آفتایند و مستمد و مستفیض از فیض نیرو اعظم ... " (توقيع ۱۰۵، صفحه ۱۴) و نیز می فرما بیند: " مظاہر آتبیه نیز که پس از اشراق شمس الشموس از مطلع اعظم ایهی در این عالم ادنی میتووث می گردند در مدت پانصد هزار سال او آزادی کل .... مقتبس از آن نورالانوار و طائف حول آن حقیقت الحقایق و مستمد از آن بحرالبحور خواهند بود. الی ان یتم الله نوره و یخرج من بیطون هذا الكور الالمع الامتع الخطیر ما اراده و یظهر فی حیز الوجود کل ما قدره من خفیات هذا الامر الاعظم الاوامر العزیز. " (توقيع ۱۰۵، صفحه ۱۶)

۲۶ - اقتباس و تلخیص از مقاله خصوصیات کلی مبادی روحانی بهاشی - جناب بخت آور، مندرج در ترانه امید، سال ۳۰، شماره هفتم، صفحات ۲۴۲ - ۲۳۹

۲۷ - حضرت ولی امرالله - توقيع عصر ذهبي امر بهاشی - مندرج در مجموعه نظم جهانی بهاشی - ترجمه و اقتباس جناب هوشمند فتح اعظم صفحه ۴۷

۲۸ - حضرت عبدالبهاء در این خصوص می فرما بیند: " اول تعلیم او وحدت عالم انسانی است فرمود همه بندگان یک خدا وندند و در ظلّ یک مریبی حقیقی " (خطابات مبارکه، جلد ۲، صفحه ۵) و نیز می فرما بیند: " حضرت بهاه الله از افق شرق ظاهر گشت واعلان وحدت فیوضات الهی و وحدت انسانیه فرمود که جمیع بشر بندگان یک خدا وندند و جمیع از فیض ایجاد الهی وجود یافته... " (خطابات مبارکه، جلد ۲، صفحه ۱۳۲) و همچنین: " حضرت بهاه الله... اولاً اعلان وحدت عالم انسانی فرمود که جمیع خلق بندگان خدا وندند و جمیع ادیان در ظلّ رحمت بیزدان، خدا به جمیع مهربا ن است جمیع را دوست می دارد جمیع انبیاء در نهایت الفت بودند کتب آسمانی تأیید یکدیگر می نماید با وجود این چرا باید بین بشر نزاع و جدال باشد... " (خطابات مبارکه، جلد ۲، صفحه ۲۲۶)

۲۹ - گوستاو لین در کتاب آراء و عقاید، فرق بین علم و اعتقاد را که اولی جنبه ادراکی و دومی جنبه اتفاقاً دارد، مفصلًا توضیح داده است. همچنین این بحث در کتاب اخلاق و شخصیت جان دیویتی تحت عنوان فرق علم و میل و نیز در کتاب نوا میس اندیشه جناب بخت آور آمده است.

۳۰ - مثلاً کسی که فکر می کند صلح مفید است با کسیکه به صلح ایمان و اعتقاد قلبی

دارد متفاوت می باشد زیرا در حالت اول معکن است هیچ نوع فدا کاری برای تحقق صلح دیده نشود اما در حالت دوم، کسی که به صلح اینمان قلبی دارد حاضر است بخاطر اثبات احالت و حقانیت این آرمان و تحقق آن در عالم بشری به خدمت و فدا کاری قیام نموده و حتی جان و مال خود را نثار این مقصد عظیم و جلیل نماید. به همین جهت است که حضرت عبدالبهاء می فرمایند: "صلح جوئی ما منبع از افکار نیست بلکه امریست اعتقد ای و دینی" (مکاتیب مبارکه ، جلد ۴ ، صفحه ۲۵۱)

و نیز می فرمایند: " امروز صلح عمومی در بین بشر فوائدش مسلم است و مضرات جنگ در نزد کل معلوم و محتوم ولی در این قضیه به داشتن کفايت نمی شود قوه تنفیذ می خواهد تا در جمیع عالم اجباری گردد شما در فکر این باشید که یک قوه مجبوره وجود ای در میان آید تا این مقصد جلیل از حیز تصور به حیز تحقق آید، این معلوم است بواسطه احساسات عادیه تنفیذ این امر عظیم معکن نه بلکه احساسات شدیده روحانیه می خواهد تا از قوه به فعل آید." (مکاتیب مبارکه ، جلد ۴)

در این خصوص همچنین مراجعه شود به سایر قسمتهای لوح لاهه مندرج در مکاتیب مبارکه جلد ۳ ، صفحات ۱۱۸ - ۱۰۰ و بیانیه وعده صلح جهانی معهد اعلی

۲۱ - حضرت عبدالبهاء می فرمایند: " صلح عمومی امری است عظیم ولکن وحدت وجود آن لازم است تا اساس این امر عظیم گردد." (لوح لاهه ، مندرج در مکاتیب مبارکه ، جلد ۳ ، صفحه ۱۰۲)

۲۲ - زیرا اگر در آن عمق اعتقد ای وجود نداشته باشد و تنها بوسیله قوه مجریه اعمال شود، حالت نایاب یادار داشته و با از بین رفتن قوه مجریه خارجی، آن نظم بیز از بین خواهد رفت . به همین جهت معهد اعلی در خصوص تحقق صلح جهانی می فرمایند: " اول آن که متسوخ کردن جنگ تنها به امضا قراردادها و عقد معاہدات وابسته نیست بلکه به اقداماتی مغفل و پیچیده بستگی دارد که مستلزم یک توسع تعهد و اهتمام جدید در حل مسائلی است که معمولاً کمتر کسی آنها را مسائلی مربوط به حصول صلح جهانی می شمارد. اساساً حصول امنیت اجتماعی فقط بر مبنای پیمانهای سیاسی، خیالی واهی و باطل است . دیگر آن که اول و الزم قدم در راه حل مسائل مربوط به صلح جهانی آن است که موضوع صلح از مرحله صرفاً عملی و اجرائی باید به سطحی بالاتر یعنی توجه به موازین اخلاقی و اصولی ارتقاء داده شود، زیرا جوهر صلح و آراء مشکلیده یک امر درونی است که با مفاهیم روحانی و معتقدات معنوی تقویت می گردد و فقط با بکار بستن این مفاهیم و معتقدات است که راه حل ثابت و استواری را برای تأمین صلح جهانی می توان پیدا کرد. (بیانیه وعده صلح جهانی)

- ۳۳ - حضرت عبدالبهاء، خطابات مبارکه، جلد ۱، صفحه ۱۵۹ و جلد ۲ صفحات ۲۱۸، ۲۵۳، ۲۵۳، ۲۱۸ و ۱۶۳
- ۳۴ - حضرت عبدالبهاء، خطابات مبارکه، جلد ۱، صفحه ۶۶ و جلد ۲ صفحات ۱۴۵ - ۱۴۴
- ۳۵ - حضرت عبدالبهاء در این خصوص می فرمایند: "اما ظهور حقیقت کاشف این ظلمات است و سبب وحدت اعتقاد، زیرا حقیقت شعدد قبول نکند." (خطابات مبارکه، جلد ۱، صفحه ۳۱) و نیز می فرمایند: "چون حقیقت یکپیش تعدد قبول نمی کند، لهذا افکار مختلفه منتهی به فکر واحد گردد." (لوح لاهه، مندرج در مکاتيب مبارکه، جلد ۳، صفحه ۱۰۳)، همچنین آراجعه شود به خطابات مبارکه جلد ۱ صفحه ۶۶ و جلد ۲ صفحه ۱۴۵.
- ۳۶ - اقتباس و تلخیص از مقالهٔ خصوصیات کلی مبادی روحانی بہائی - جناب پیخت آور مندرج در ترانهٔ امید، سال ۳۰، شمارهٔ هفتم، صفحات ۲۴۲ - ۲۴۹
- ۳۷ - حضرت عبدالبهاء، لوح لاهه، مندرج در مکاتيب مبارکه، جلد ۳، صفحات ۱۱۰ - ۱۰۹
- ۳۸ - حضرت بیان‌الله، لوح مبارک دنیا، مندرج در مجموعه الواح مبارکه، طبع مصر، صفحه ۲۹۱ و دریای دانش، صفحه ۹۰
- ۳۹ - حضرت ولی امرالله در این خصوص می فرمایند: "امری که حضرت بیان‌الله اعلان فرمود... ادعایش و عنوانش دین جهانی است و مقدمش ایجاد یک جامعهٔ متعدد انسان عالمگیر است که در میقات معین تأسیس نماید." (توقيع تولد مدنیت جهانی، مندرج در مجموعهٔ نظم جهانی بہائی، ترجمه و اقتباس جناب هوشمند فتح اعظم، صفحه ۱۵۴)
- ۴۰ - حضرت عبدالبهاء می فرمایند: "ظاهر کلیهٔ الهیه مطلع بتو حقائق اسرار کائنات است لهذا شرایع تأسیس نمایند که مطابق و موافق حال عالم انسانست زیرا شریعت روابط ضروریه است که منبعث از حقائق کائنات است" (مفاضات، صفحه ۱۱۹)
- ۴۱ - حضرت عبدالبهاء می فرمایند: "حال تعالیم حضرت بیان‌الله چنین است که منتهی آرزوی جمیع فرق عالم چه از فرق دینی و چه از فرق سیاسی و چه از فرق اخلاقی، چه از فرق قدیمه و چه از فرق حدیثه کل نهایت آرزوی خوبیش را در تعالیم حضرت بیان‌الله می یابند مثلاً اهل ادیان در تعالیم بیان‌الله تأسیس دین عمومی می یابند که در نهایت توافق با حال حاضره است فی الحقیقه هر مرض لاعلاج را علاج فوریست و هر دردی را درمان و هر سُمْ نقیع را درمان اعظم است... اساس اصلی جمیع ادیان الهی که تعلق به فضائل عالم انسانی دارد و سبب سعادت عالم بشر است در تعلیمات حضرت بیان‌الله به نحو اکمل موجود و همچنین مللی که آرزوی حریت نمایند حریست معتدله که کافل سعادت عالم انسانیست و ضایعه روابط عمومی در نهایت قوت و وسعت

در تعالیم حضرت بهاءالله موجود، و همچنین حزب سیاسی آنچه اعظم سیاست عالم انسانیست بلکه سیاست الهی در تعالیم حضرت بهاءالله موجود و همچنین حزب مساوات که طالب اقتداء است. الى الان جمیع مسائل اقتصادیه از هر حزبی که در میان آمده قابل اجرا نه مگر مسائل اقتصادیه که در تعالیم حضرت بهاءالله قابل الاجراست و از آن اضطرابی در هیئت اجتماعیه حاصل نگردد و همچنین سایر احزاب، چون به نظر عمیق دقت نمائید ملاحظه می کنید که نهایت آرزوی آن احزاب در تعالیم بهاءالله موجود، این تعالیم قوه جامعه است در میان جمیع بشر و قابل الاجرا" (لوح لاهه، مندرج در مکاتیب مبارکه، جلد ۳، صفحات ۱۱۱ - ۱۱۰)، همچنین مراجعه شود به لوح دکتر فورال، مندرج در مکاتیب مبارکه، جلد ۳، صفحات ۴۹۰ - ۴۸۹.

۴۲ - جهت کسب اطلاعات بیشتر در این زمینه به شوار لزوم دین، شماره ۳۹، جناب بخت آور مراجعه شود.

۴۳ - حضرت عبدالبهاء، مکاتیب مبارکه، جلد ۱، صفحات ۳۵۷ - ۳۵۶.

۴۴ - حضرت ولی امرالله، توقع عصر ذهی امر بهائی، مندرج در مجموعه نظم جهانی بهائی، ترجمه و اقتباس جناب هوشمند فتح اعظم، صفحه ۷۵.

۴۵ - حضرت ولی امرالله می فرمایند: "... موازینی که در اعلان مهیمن حضرت بهاءالله راجع به وحدت عالم انسانی مصرح است ... از خصوصیات بازار و ممتاز امرش به شمار می رود." (توقع هدف نظم بدیع جهانی، ترجمه جناب جمشید فنا ایان، مؤسسه مطبوعات امری، ۱۳۳ بدیع)

۴۶ - حضرت ولی امرالله، توقع تولد مدنیت جهانی، مندرج در مجموعه نظم جهانی بهائی، ترجمه و اقتباس جناب هوشمند فتح اعظم، صفحه ۱۰۱.

۴۷ - حضرت ولی امرالله، توقع تولید مدنیت جهانی، مندرج در مجموعه نظم جهانی بهائی، ترجمه و اقتباس جناب هوشمند فتح اعظم، صفحه ۱۰۱.

۴۸ - حضرت ولی امرالله می فرمایند: "با یاد داشت که حضرت بهاءالله فقط روحی جدید در کالبد بیجان عالم امکان ندمیده و فقط کلیاتی را از اصول عمومی بیان ننموده و فقط فلسفه مخصوصی را عرضه نفرموده است. بلکه علاوه بر آنها حضرت بهاءالله و بعد از ایشان حضرت عبدالبهاء، یک سلسله توانیهای را وضع و موسسات مشخصی را ایجاد کرده و آنچه را که لازمه تأسیس یک مجتمع منظم الهی است بیان فرموده اند و چنین امری در ادبیان گذشتند هرگز سابقه نداشته است." (توقع ملاحظات بیشتر در باره نظم جهان آرای الهی، مندرج در مجموعه نظم جهانی بهائی، ترجمه و اقتباس جناب هوشمند فتح اعظم، صفحه ۲۵).

۴۹ - حضرت ولی امرالله می فرمایند: "قیاس این نظم فرید الهی با نظامات متشوههای که عقول بشری در ادوار مختلفه تاریخیه برای اداره، مؤسسهای خویشا بجای کسرده است کاملا خطاست نفس این قیاس به خودی خود می رساند که به شان و منزلت منبع بدیع موسس عظیم الشانش پی شبردهایم و چون درنظر آریم که این نظم بدیع عینا همان مدنیت الهیها یست که شریعت غرای حضرت بهاء اللہ باید در ارض مستقر سازد، البته چنین مقایسهای را جائز نشماریم، هیچ یک از انظمه مختلفه و دائم التغییر بشری چه در گذشته و چه در حال چه شرقی و چه غربی علائم مشخصهای که بوسیله آن بتوان استحکام اساس و قدرت فضائل مکنونه در آنها را سنجید اراده نمی داشت." (توقيع مبارک دور بهائی ، صفحه ۹۰)

۵۰ - حضرت ولی امرالله، توقيع هدف نظم بدیع جهانی، مندرج در مجموعه نظم جهانی بهائی، ترجمه و اقتباس جناب هوشمند فتح اعظم ، صفحه ۵۹

۵۱ - حضرت بهاء اللہ می فرمایند، قوله تعالی: "دین اللہ و مذهب اللہ از برای حفظ اتحاد و اتفاق و محبت و الفت عالم است . " و نیز می فرمایند: "نور اتفاق آفاق را روشن و منور سازد... این مقصد سلطان مقاصد و این اصل مليک آمال است " (از بیانات حضرت بهاء اللہ، نقل توسط حضرت ولی امرالله در توقيع تولد مدنیت جهانی، مندرج در مجموعه نظم جهانی بهائی، ترجمه و اقتباس جناب هوشمند فتح اعظم، صفحه ۱۶۴)

۵۲ - حضرت عبدالبهاء می فرمایند: "در هر ظهوری که اشراق صبح هدی شد موضوع آن اشراق امری از اموز بود... اما در این دور بدیع و قرن جلیل اساس دین اللہ و موضوع شریعت اللہ رأفت کبری و رحمت عظمی و الفت با جمیع ملل و مذاقت و امانت و مهربانی صعیمی قلبی با جمیع طوائف و نحل و اعلان وحدت عالم انسانست " (از بیانات حضرت عبدالبهاء، نقل توسط حضرت ولی امرالله در توقيع هدف نظم بدیع جهانی، مندرج در مجموعه نظم جهانی بهائی، ترجمه و اقتباس جناب هوشمند فتح اعظم، صفحه ۵۵)

۵۳ - حضرت ولی امرالله می فرمایند: "... امر حضرت بهاء اللہ... مقصد اقتایش اتحاد صوری و معنوی اقوام و ملل عالم است . " (توقيع تولد مدنیت جهانی، مندرج در مجموعه نظم جهانی بهائی، ترجمه و اقتباس جناب هوشمند فتح اعظم، صفحه ۱۰۱)

۵۴ - حضرت ولی امرالله می فرمایند: "قرون طفوئیت و صباوت بشر اکنون گذشته و دیگر با زنخواهد گشت در حالیکه قرن عظیم آینده که نتیجه تمام قرون و نشانه بلوغ تمام نوع بشر است باید در آینده ظاهر شود... در آن قرن اختلاف و انشقاق اینسان بشر جای خود را به صلح و آشتی عمومی و وحدت کامل عناصر مختلفه مشکله جا می‌دهد"

انسانی واگذار خواهد کرد. این در حقیقت اوج شایسته سیر کمالی خواهد بود که از خانواده یعنی کوچکترین واحد در مراتب تشکیلات جامعه بشری شروع شده و باید پس از آن که متناسبًا قبیله و شهر و ملت را بوجود آورده عملیات خود را ادامه داده منجر به وحدت تمام عالم انسانی گردد که آخرین منظور و تاج افتخار تکامل انسانی در این سیاره است، "(توقيع قد ظهر يوم الميعاد، قرن عظيم آينده) ، همچنین مراجعت شود به توقيع تولد مدنیت جهانی ، مندرج در مجموعه نظم جهانی بهائی، ترجمه و اقتباس جناب هوشمند فتح اعظم، صفحات ۱۶۴ - ۱۶۳ و نیز توقيع هدف نظم بدیع جهانی، مندرج در مجموعه نظم جهانی بهائی، ترجمه و اقتباس جناب هوشمند فتح اعظم ، صفحه ۵۰

۵۵ - جهت کسب اطلاعات بیشتر در این خصوص به نوار وحدت در کثرت ، شماره ۱۶، جناب دکتر داودی ، مراجعت شود.

۵۶ - در این خصوص رجوع شود به بیانات حضرت ولی امرالله در توقيع تولد مدنیت جهانی ، مندرج در مجموعه نظم جهانی بهائی، ترجمه و اقتباس جناب هوشمند فتح اعظم، صفحه ۱۰۱ و همچنین یادداشت شماره ۵۴ در همین قسمت .

۵۷ - جهت دریافت توضیحات بیشتر در این خصوص به مقاله وحدت عالم انسانی، جناب دکتر مجذوب ، مندرج در آهنگ بدیع ، سال ۱۹، شماره های ۹ ، ۱۰ ، ۱۱ و ۱۲ مراجعه شود.

سوالات خطابات مبارکه جلد اول

ملحاظ هفته اول :

۱ - حضرت عبدالبهاء نبوت را به آینه تشییه فرموده‌اند. تشابه نبوت و آینه در چیست؟ توضیح دهید.

۲ - چرا حقیقت الوهیت مقدس و منزه از ادراک انسان است؟

۳ - با ذکر شواهدی توضیح دهید تناؤت مراتب مانع از ادراک مافوق است.

۴ - انسان جامع چه کمالاتی است؟ نام ببرید.

۵ - تشییین حضرت عبدالبهاء از علت ارسال رسول و انبیاء چیست؟

هفته دوم :

۶ - کدام سرور و گشاپیش ابدی است و چه سوری موقت است؟ چرا؟

۷ - حضرت عبدالبهاء از چه جهت‌های سویی‌ها را مقبول درگاه احادیث می‌دانند؟

۸ - اساس تعالیم الهی چیست و نقش حضرت بها الله در این امر چه بود؟

۹ - بر اساس چه شواهدی می‌توان بیان کرد که اساس تعالیم الهی وحدت عالم انسانی است؟

۱۰ - تعصبات مورث چیست و اساس چه امری می‌باشد؟

۱۱ - حیات عالم چیست؟

۱۲ - مبنای اعتقادی تعلیم "اساس ادیان الهی یکی است" چیست؟

۱۳ - مفهوم این شعر را بیان نمائید: "چرخ گردون کین چنین نفر و خوش و زیباستی مورتنی در زیر دارد آنچه در با لاستی".

۱۴ - چگونه تعلیم "اساس ادیان الهی یکی است" سبب ایجاد وحدت و یگانگی بشر می‌گردد؟

۱۵ - جمال‌مبارکها تحصل شداد و بلایا تمام عمرشان را صرف چه کردند؟

۱۶ - به چه دلیلی الوهیتی که از مدرکات عالم انسانی است تصورات خیالیه محض است؟

۱۷ - چرا حقیقت الوهیت مقدس از ادراک بشر است؟ (۳ دلیل)

۱۸ - چرا حیوان هر چه در رتبه خوبش ترقی نماید باز از قوه عاقله انسان خبر ندارد؟

۱۹ - حضرت عبدالبهاء فرد کامل را به چه تشییه می‌فرمایند؟ توضیح دهید.

- ۲۹-۳۰ - خصوصیت "لزوم ذاتی" چیست؟ مثال بزرگشید.
- ۳۰ ۲۱ - لزوم ذاتی عالم امکان چیست و چگونه می‌توان لزوم استمرار مظاهر مقدسه را از آن نتیجه گرفت؟
- ۳۰-۳۱ ۲۲ - نتیجه تشییع جمیع ملل به تعالی‌الله عما میانه چیست؟
- ۳۰ ۲۳ - در چه شرایطی حضرت بهاءالله اظهار امر فرمودند؟
- ۳۰-۳۱ ۲۴ - چرا تعلیم تحری حقیقت سبب وحدت اعتقاد است؟
- ۳۱ ۲۵ - نتایج تحری حقیقت را نام ببرید. چرا منتج به این نتایج می‌شود؟
- ۳۱ ۲۶ - وحدت عالم انسانی یعنی چه و چرا به وحدت عالم انسانی معتقدیم؟
- ۳۱ ۲۷ - "دین" اساس چیست؟ چرا در غیر این صورت عدم آن بهتر از وجودش است؟
- ۳۱-۳۲ ۲۸ - چرا دین و اعلم باید توأم باشند؟
- ۳۲ ۲۹ - توضیح دهید چرا "تعلیم" از فرائض دینی است؟
- ۳۲ ۳۰ - انواع تعصبات را نام ببرید.
- ۳۲ ۳۱ - توضیح دهید به چه علت تعصبات دینی باطل است؟
- ۳۲ ۳۲ - از جمله لوازم ذاتیه هیئت‌اجتماعیه چیست؟ توضیح دهید.
- ۳۲-۳۳ ۳۳ - نتیجه تعلیم تعدیل معیشت چیست؟ توضیح دهید.
- ۳۳ ۳۴ - تشکیل محکمه کبری از لوازم اجرای کدام تعلیم است؟ طرز تشکیل و وظایف آن کدام است؟
- ۳۳ ۳۵ - چرا دین از سیاست باید جدا باشد و وظیفه روئاسای ادیان در این خصوص چیست؟
- ۳۳ ۳۶ - چرا تربیت و تعلیم و ترقی و رعایت و حرمت زنان باید صورت پذیرد؟
- ۳۳ ۳۷ - مدنیت زوحا تیه چگونه تأسیس می‌شود؟
- ۳۳ ۳۸ - چرا مدنیت مادیه به تنهاشی کافی نیست و چه عاملی باید به آن منضم شود تا سبب سعادت انسان شود؟
- ۳۴ ۳۹ - جمال‌القدم در چه شرایطی تعالیم مبارکه را بنیان نهادند؟
- ۳۵ ۴۰ - آنچه در عالم معمور یا مطمور است هر یک از آثار چیست؟
- ۳۶ ۴۱ - "وجود هر شیء فرع ترکیب است" بیان مبارک را توضیح دهید.
- ۳۶ ۴۲ - وجود و اندام هر شیء متوسطه چیست؟ توضیح دهید.
- ۳۶ ۴۲ - چرا تجاذب و تواافق اشیاء سبب حصول شمره و نتایج مستفیده است و تنافر و تخلف اشیاء سبب انقلاب و اضطراب است؟ این مورد را در عالم انسانی تعمیم دهید.

- ۳۷-۳۹ - اثواب اختلاف را توضیح داده و بنویسید کدامیک و تحت اثر چه عاملی نتایج مطلوب می‌دهد؟ ۴۴
- ۴۵ - با مثالی مشخص نمایید که الفت والتیام دلیل بر تربیت مربی حقیقی است. ۴۷
- ۴۶ - چگونه با وجود آداب و رسوم و عادات و افکار و آراء و طبایع مختلفه وحدت حقیقی جلوه نماید؟ ۴۸
- ۴۷ - اکنون چه عاملی می‌تواند عقول و افکار و قلوب و ارواح انسانی را در ظل شجره واحده جمع نماید؟ ۴۹
- ۴۸ - نتایج طلوع شمس حقیقت چیست؟ ۴۹
- ۴۹ - جمال‌قدم می‌فرمایند" همه بار یک‌دارید و برگ یک‌شاخسار" تبیین مبارک حضرت عبدالبهاء در این خصوص را توضیح دهید. وظیفه احباء در این خصوص چیست؟ ۴۰
- ۵۰ - الیوم مقرّب درگاه کبریا چیست؟ ۴۰
- ۵۱ - حضرت عبدالبهاء وضعیت عالم از لحاظ صلح و آرامش را چگونه ترسیم می‌نمایند؟ ۴۱
- ۴۲-۴۳ - هیکل مبارک با توجه به مشکلات جهان و جنگ و جدل نوع انسان رئوس وظائف احباء را چه اموری بیان می‌فرمایند؟ (حداقل ۶ مورد) ۵۲

هفته سوم :

- ۴۳ - چرا جسد محتاج روح است؟ ۵۳
- ۴۴ - روح عالم امکان چیست؟ اگر این روح نباشد عالم امکان چگونه است؟ ۵۴
- ۴۴ - فرق ما بین انسان و حیوان در چیست؟ توضیح دهید. ۵۵
- ۴۵ - عامل ظهور کمالات انسان چیست؟ نتیجه محرومیت عالم انسان از آن چه می‌باشد؟ ۵۶
- ۴۵ - چرا حضرت مسیح می‌فرمایند" واگذارید مردّه‌ها را تا دفن کنند مردّه‌ها؟" ۵۷
- ۴۸ - حضرت عبدالبهاء می‌فرمایند: "همیشه از ابتدا تا حال چنین واقع شده که نور الهی از شرق به غرب تابیده لکن در غرب سطوع شدید یافته." مرکز میثاق با ذکر چه سابقه تاریخی این مطلب را مدلل می‌فرمایند؟ ۵۸
- ۴۸-۴۹ - حضرت عبدالبهاء بر اساس چه شواهد تاریخی می‌فرمایند: "شما اعتماد به ملکوت‌ابهی داشته باشید بر لیاقت خود نظر مکنید." ۵۹
- ۵۱ - اول معلمین و مروجین حقیقت چه کسانی هستند و در چه زمانی ظاهر می‌شوند؟ با توجه به شواهد تاریخی مطلب را شرح داده نتیجه‌گیری نمائید. ۶۰

- ۶۱ - حضرت عبدالبهاء با یادآوری تغییر فصول در عالم جسمانی می فرمایند: ۵۳
 "روحانیات مطابق جسمانیات است" با استناد به بیان مبارک فصول روحانی را در مورد ادیان گذشته ذکر نمایید.
- ۶۲ - چگونه دین که سبب حیات و دانایی نبود علتی برای جهل و تفاوت شد؟ ۵۴
- ۶۳ - بنا به چه اصلی در عالم امکان بعد از هر معموری مطموري است و بعد از هر آفتایی شب یلدایی؟ مصادق آن در عالم ادیان چیست؟ ۵۴
- ۶۴ - چرا جمعی از اهل معارف و علوم از دین بری شدند؟ ۵۵
- ۶۵ - چرا اگر دین سبب اتحاد نشود عدمش بهتر از وجود است؟ ۵۵
- ۶۶ - اصل اعتقادی مشترک ادیان درمورد اینکه انسان به صورت و مثال الهی است در ادیان موسوی، مسیحی، اسلام، بھائی به چه صورت ذکر شده است؟ ۵۷
- ۶۷ - ادراک فرع چیست؟ توضیح دهید. ۵۷
- ۶۸ - آیا حقیقت الوهیت لذاته بذاته قابل درک است؟ چرا؟ (سه دلیل) ۵۷-۵۸
- ۶۹ - ادراکات انسان درمورد حقیقت الوهیت چیست؟ چرا؟ ۵۷
- ۷۰ - با ذکر شواهدی توضیح دهید که تفاوت مراتب چگونه در ادراک تأثیردارد؟ ۵۷-۵۸
- ۷۱ - چرا از حضرت الوهیت فیض صادر می شود؟ ۵۸
- ۷۲ - فیض الهی چگونه بر کائنات اشراق می نماید؟ ۵۸
- ۷۳ - چرا انسان نصیبش از فیض الهی بیشتر از سایر کائنات است؟ ۵۸-۵۹
- ۷۴ - "انسان جامع جمیع کمالات است" با استناد به بیانات مبارکه در این مورد توضیح دهید. ۵۹
- ۷۵ - حضرت مسیح می فرمایند "الاب فی الابن" با استناد به بیانات مبارکه حضرت عبدالبهاء در این مورد توضیح دهید. ۵۹-۶۰
- ۷۶ - چرا خداوند انسان را مأمور به شناسایی ذات حق ننموده است؟ ۶۰
- ۷۷ - چه اصل اعتقادی ما را قادر می سازد که بکلی از تعصبات مختلفه، گذشته و با جمیع طوائف عالم محبت و مهربانی ننماییم؟ ۱۶ سطر
- ۷۸ - الف: سبب حیات عالم انسانی، ب: اسباب سعادت بشر را ذکر نمایید. ۶۴
- ۷۹ - حضرت عبدالبهاء می فرمایند: "محبت را روابطی لازم است." هفت نوع محبت که از روابط مادی است را نام برد و بگوئید چرا این انواع محبت سبب محبت عمومی و اتحاد نمی شود؟ ۶۵
- ۸۰ - چه چیز اعظم روابط و وسیله به جهت اتحاد است؟ ۶۶
- ۸۱ - حاصل تقالید چیست؟ ۶۶

- ۸۲ - جرا تحری حقیقت سبب اتحاد عالم می شود؟ ۶۶
- ۸۳ - مرکز میثاق می فرما یند: "حقیقت این است که جمیع ملل عالم را بندگان الهی ببینند،" طرق عملی چنین نگرشی را چگونه تبیین می فرما یند؟ (دو طریق) ۶۷
- ۸۴ - جرا "اعظم فضائل عالم انسانی علم است"؟ ۶۹
- ۸۵ - این بیان مبارک را توضیح دهید: "علم ... هر فردی از افراد انسانی را عبارت از جمیع بشر می کند." ۶۹
- ۸۶ - نتایج داشتن علم چیست؟ ۶۹
- ۸۷ - با ذکر شواهدی ثابت نمائید انسان حاکم بر طبیعت است. ۷۰
- ۸۸ - خرق عادت و هتك قوانین طبیعت توسط چه انجام می شود؟ ۷۱
- ۸۹ - انسان از فضیلت علم چگونه باید استفاده کند؟ ۷۱
- هفته چهارم :
- ۹۰ - محبت در عالم مادیات دارای چه خصوصیتی است؟ ۷۲
- ۹۱ - از جمله وسائل محبت در عالم مادی روابط وطنی، سیاسی ... است. چرا هر یک از این روابط سبب محبت حقیقی و غیر محدود نمی شوند؟ ۷۲-۷۲
- ۹۲ - پنج نوع از انواع روابطی که سبب محبت مادی می شود را نام ببرید. ۷۲-۷۳
- ۹۳ - مرکز میثاق می فرما یند: "محبت بی سبب حاصل نشود،" سبب اصلی محبت و وحدت چیست؟ چرا؟ ۷۳
- ۹۴ - حضرت عبدالبهاء می فرما یند: "انسان اسیر مادیات نیست." چه شواهدی را در این عورد ذکر می فرما یند؟ ۷۴
- ۹۵ - الیتای محبت در قلوب انسانها به چه وسیله باید باشد و نفوس را از برای که باید دوست داشت؟ ۷۴-۷۵
- ۹۶ - در انجیل می فرمایند: "هر وقت مسیح می آید سوار بر ابر است." تبیین مبارک در مورد از آسمان آمدن مسیح و ابر بنویسید. ۷۶-۷۷
- ۹۷ - سبب اصلی اختلاف و جدال بین پیروان آدیان مختلف چیست؟ چرا؟ در جهت جلوگیری و از بین بردن آن چه باید نمود؟ ۷۹-۸۰
- ۹۸ - وقایع ازمنه سابقه را به چه میزان باید سنجدید؟ ۸۱
- ۹۹ - با توجه به بیانات مبارکه رئوس مطالبی که در قرآن در ارتباط با حضرت مریم آمده را ذکر نمائید. ۸۲
- ۱۰۰ - وضع مدنیت و تربیت قوم حضرت محمد در زمان میعوث شدن ایشان به پیامبری چگونه بود؟ نتیجه تربیت روحانی ایشان را ذکر نمائید. ۸۳

- ۱۰۱ - طریق عملی که برای رفع سوءتفاهم بین مسیحیان و مسلمین ارائه می فرمایند چیست؟ ۸۴-۸۵
- ۱۰۲ - برای همین اثبات حقا نیت حضرت محمد بر اساس تبیین حضرت عبدالبهاء را ذکر نمائید. ۸۵
- ۱۰۳ - توضیح دهید کدام مطلب بود که منطق صریح قرآن بود و جمیع فلاسفه و ریاضیون سلف برخطا رفتند؟ ۸۶
- ۱۰۴ - حضرت عبدالبهاء چه دلائلی را در بطلان مغاربه و جنگ در روی زمین بیان می فرمایند؟ ۸۷
- ۱۰۵ - بر اساس تبیین حضرت عبدالبهاء اسباب سعادت عالم انسانی و عزت بشر چیست؟ ۸۸
- ۱۰۶ - چرا حصول صلح مقصد عظیمی است؟ توضیح دهید. ۸۹
- ۱۰۷ - چرا تنزل حق در عالم خلق مستحیل است؟ توضیح دهید. ۹۰
- ۱۰۸ - چهار مورد از فیوضات روح القدس را ذکر نمائید. ۹۱
- ۱۰۹ - جمیع فیوضاتی که از عالم حق به عالم خلق می رسد به چه واسطه است؟ ۹۱-۹۲
- اگر بطور مثال حق را آفتاب در نظر آریم این واسطه به منزله چیست؟
- ۱۱۰ - چرا صرفاً از ترقی مادیه عالم انسانی سعادت صحیحه نمی یابد؟ توضیح دهید. ۹۵-۹۶
- ۱۱۱ - حضرت عبدالبهاء می فرمایند: "در انسان دو مقام است" (دو جنبه نفس) این دو مقام کدامند؟ توضیح دهید. ۹۷
- ۱۱۲ - تغییر احوال حواریون را قبل و بعد از ایمان به مسیح با هم مقایسه کنید. ۹۸
- ۱۱۳ - تورات و انجیل و قرآن و الواح مبارکه دلالت بر چه می کند؟ ۹۹
- ۱۱۴ - تبیین حضرت عبدالبهاء از روح چیست؟ ۱۰۰
- ۱۱۵ - بر اساس تبیین حضرت عبدالبهاء ارواح بر چند قسمند و فرق آنها چیست؟ ۱۰۱-۱۰۰
- توضیح دهید.
- ۱۱۶ - چرا جمیع مظاهر الهیه یکی هستند؟ ۱۰۳
- ۱۱۷ - "انسان حقیقی صورت و مثال الهی است .". منظور چیست؟ ۱۰۳
- ۱۱۸ - توضیح دهید معلم اول عالم انسانی کیست؟ ۱۰۴-۱۰۳
- ۱۱۹ - حضرت عبدالبهاء از بیان "تعالیم الهی عبارت از هندسه و خریطه بناست" . چه نتیجه‌ای می گیرند؟ ۱۰۶

- ١٢٥ - در قرآن می فرمایند: "وَالْكَاظِمِينَ الْغَيْظَ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ وَاللَّهُ يَحِبُ الْمُحْسِنِينَ . " اولاً مفهوم آیه مبارکه چیست؟ ثانیاً حضرت عبدالبهاء با ذکر این آیه چه نتیجه‌گیری می فرمایند؟ ١٥٧
- ١٢٦ - خدا وند بشر را به جهت چه اموری خلق نموده است؟ ١١٥
- ١٢٧ - با توجه به بیانات مبارکه توضیح دهید نور ظاهر، نور بصر، نور عقل و نوراللهی به ترتیب چه می باشد؟ ١١٢
- ١٢٨ - توضیح دهید چرا با وجود اینکه "نور عقل اعظم انوار است" لکن "نور اللهی فائق بر نور عقل است"؟ ١١٢
- ١٢٩ - مذکور از نور در آیه مبارکه "الله نور السموات والارض" چیست؟ ١١٢
- ١٣٠ - دلائل رد نظریه کسانی که می خواهند نسبت انسان را به میمون بدھند چیست؟ ١١٤
- ١٣١ - اسباب ترقی انسان چیست؟ ١١٥
- ١٣٢ - در دور بابی حضرت بها اللہ چند بار به حبس افتادند و در کجا؟ ١١٨
- ١٣٣ - اولاً بیان مبارک "محو الموهوم و صحو المعلوم" از کیست؟ ثانیاً به چه مناسبت بیان شده است و ثالثاً جمال مبارک در بیان معنی آن چه می فرمایند؟ ١١٧
- ١٣٤ - حضرت بها اللہ را به امر چه کسی و در کجا به چوب بستند؟ ١١٩
- ١٣٥ - مدت سرگونی جمال مبارک در بغداد، اسلامبول را بنویسید. ١٢١
- ١٣٦ - علت سرگونی جمال مبارک از بغداد به اسلامبول چه بود؟ ١٢١
- ١٣٧ - کدامیک از الواح خطاب به ملوک و سلاطین توسط قاصد مخصوص فرستاده شد نام قاصد و عاقبت او را بنویسید. ١٢٣
- ١٣٨ - مذا مینی از لوح مبارک سلطان که حضرت عبدالبهاء ذکر می فرمایند را بنویسید. ١٢٤
- ١٣٩ - توضیح دهید چرا محبت الله را به آب و آتش تعبیر و تفسیر می فرمایند؟ ١٢٥
- ١٤٠ - حضرت عبدالبهاء می فرمایند: "اگر چنانچه اعمال نبود اقوال بود آها ممکن بود این مدنیت ما دی حاصل شود . " بیان مبارک را توضیح دهید. ١٢٩
- ١٤١ - در انجیل می فرمایند: "اور شلیم از آسمان نازل می شود . " تبیین مبارک از این بیان چیست؟ ١٣١
- ١٤٢ - حضرت عبدالبهاء می فرمایند: "انسان به جسم انسان نیست . انسان به روح انسان است . " چرا؟ توضیح دهید. ١٣٢

- ۱۳۸ - حضرت عبدالبهاء می فرمایند: "از برای روح دو تصرف است، آن دو را شرح دهید." ۱۳۲
- ۱۳۹ - چرا تحری حقیقت می تواند سبب ظهور روح باشد؟ ۱۳۳
- ۱۴۰ - اگر در انسان جسم تناقص پیدا کند آیا روح هم تناقص پیدا می کند؟ ۱۳۴
- با ذکر مثال توضیح دهید.
- ۱۴۱ - روح انسانی چگونه روح حقیقی می گردد؟ ۱۳۴
- ۱۴۲ - نفثات روح القدس چیست؟ ۱۳۵
- ۱۴۳ - بقای جسد مشروط به چیست؟ ۱۳۸
- ۱۴۴ - به چه دلایلی می توان اثبات نمود که روح محتاج به جسم نیست؟ ۱۳۸
- ۱۴۵ - بر اساس تبیین حضرت عبدالبهاء مقصود از تحری حقیقت چیست؟ ۱۴۰
۱۳۹
- ۱۴۶ - نتیجه تحری حقیقت چیست؟ ۱۴۲
- ۱۴۷ - چرا در کائنات توقف نیست؟ ۱۴۲
- ۱۴۸ - حرکت جوهری یعنی چه؟ توضیح دهید. ۱۴۳
- ۱۴۹ - حرکت جوهری در عالم ارواح را توضیح دهید. ۱۴۳
- ۱۵۰ - اولاً توضیح دهید به چه علت از برای جمیع کائنات حرکت موجود است؟
ثانیاً انواع حرکت را نام ببرید. ۱۴۳
- ۱۵۱ - چرا از برای روح ترقی دائمی است؟ ۱۴۴
- ۱۵۲ - امر ادیان الهی برای علو درجات و طلب عفو و مغفرت جهت ارواح متصاعد
چیست؟ ۱۴۴
- ۱۵۳ - تفاوت حرکت در عالم ناسوت و عالم ارواح چیست؟ ۱۴۴
- ۱۵۴ - با بیان مفهوم تحلیل و ترکیب توضیح دهید چرا روح انسان حی و باقی
است؟ ۱۴۵
- ۱۵۵ - حضرت عبدالبهاء می فرمایند: "آثار مترب بر وجود است." توضیح دهید
چگونه از این مسئله بقای روح را نتیجه می گیرند؟ ۱۴۶
- ۱۵۶ - عالم وجود او هام محض نیست. چگونه می توان از این مسئله بقای روح
را نتیجه گرفت؟ ۱۴۶
۱۴۷
- ۱۵۷ - با توجه به مفهوم تفاوت مراتب ثابت نمائید حتی با وجود آنکه روح به
احساس ما در نمی آید وجود دارد. ۱۴۸
۱۴۷
- ۱۵۸ - "نفس ظلمت دلیل بر نور است نفس فقر دلیل بر غناست..." مرکزمیثا ق
با این بیان چگونه اثبات بقای روح می نمایند؟ ۱۴۹

- ۱۵۹ - چگونه از حیات مظاہر مقدسه به بقای روح بی می بریم؟ ۱۵۰
 ۱۶۰ - حضرت مسیح می فرمایند: "چشم دارند ولی نمی بینند، گوش دارند ولی نمی شنوند..." بر اساس تبیین مرکز میثاق منظور حضرت مسیح از این نفوس چه کسانی هستند؟ ۱۴۹
 ۱۶۱ - حضرت عبدالبهاء شرایط تحری حقیقت را چه بیان می فرمایند؟ ۱۵۰
 ۱۶۲ - مفهوم وحدت عالم انسانی چیست؟ ۱۵۱
 ۱۶۳ - حضرت عبدالبهاء می فرمایند: "در عالم وجود الفت سبب وجود، محبت سبب حیات است، جدا بی سبب مماثلت..." اولاً با ذکر مثالی مطلب فسوق را توضیح دهید. ثانیاً نتیجه حاصله از این اعتقاد چیست؟ ۱۵۲
 ۱۶۴ - وظیفه احباء برای حصول الفت میانه، جمیع بشر چه می باشد؟ ۱۵۳
 ۱۶۵ - توضیح دهید چرا دین باید مطابق علم و عقل باشد؟ ۱۵۴
 ۱۶۶ - آیا اساسی که جمیع انبیاء کذاشته‌اند مطابق علم و عقل است؟ چرا؟ مثالی بزنید. ۱۵۵
 ۱۶۷ - شریعت الله منقسم بر چند قسم است؟ توضیح دهید. ۱۵۶
 ۱۶۸ - اصل دین الله چیست؟ ۱۵۷
 ۱۶۹ - چرا تقالید سبب بغض و عداوت بین بشر گشته؟ چگونه می توان آن را رفع نمود؟ ۱۵۸
 ۱۷۰ - از جمله امراض مستولیه به عالم انسانی چیست؟ نتایج آن را بنویسید. ۱۵۹
 ۱۷۱ - انواع تعصبات را نام ببرید. ۱۶۰
 ۱۷۲ - توضیح دهید چرا تعصب دینی مردود است؟ ۱۶۱
 ۱۷۳ - توضیح دهید چرا تعصب جنسی و وطنی وهم است؟ ۱۶۲
 ۱۷۴ - امتیاز بشر نزد خداوند به چیست؟ ۱۶۳
 ۱۷۵ - منظور از تعصب سیاسی چیست؟ ۱۶۴
 ۱۷۶ - چرا تعصب سیاسی مردود است؟ توضیح دهید. ۱۶۵
 ۱۷۷ - سیاست الله چیست؟ ۱۶۶
 هفته ششم : ۱۶۷
 ۱۷۸ - آیا جنس ذکور در ایجاد الهی ممتاز از انان است هستند؟ ۱۶۸
 ۱۷۹ - علت تفاوت زنان و مردان چیست؟ توضیح دهید. ۱۶۹
 ۱۸۰ - به چه علت زنان و مردان باید با یکدیگر مساوی باشند؟ (۴ دلیل) ۱۷۰
 ۱۸۱ - زنان چگونه می توانند مقدمات تحقیق تساوی رجال و نساء را فراهم آورند؟ ۱۷۱

- ۱۸۲ - چگونه می توان ببهائی حقیقی شد و چگونه می توان تأییدات الهی را پیاپی یافت؟ ۱۶۷
- ۱۸۳ - در عالم انسان چند مقام است؟ نام ببرید. ۱۶۷
۱۶۸
- ۱۸۴ - نفس ناطقه واسطه چیست؟ ۱۶۸
- ۱۸۵ - نفس ناطقه در چه صورتی کاشف اسرار کائنات است؟ ۱۶۸
- ۱۸۶ - دو جنبه نفس چیست؟ توضیح دهید. ۱۶۸
۱۶۹
- ۱۸۷ - فرق میانه نفس اماره بالسوء و نفس مطمئنه چیست؟ ۱۶۸
۱۶۹
- ۱۸۸ - چرا اصلاح معیشت از برای بشر لازم است؟ توضیح دهید. ۱۷۱
- ۱۸۹ - چرا مساوات در عالم انسانی ممکن نیست؟ ۱۷۱
- ۱۹۰ - روش اصلاح اقتصادی لکورغه پادشاه یونانی را توضیح دهید. ۱۷۰
۱۷۲
- ۱۹۱ - چگونه می توان تعديل معیشت را محقق ساخت؟ (۲ مورد) ۱۷۳
- ۱۹۲ - چرا در حکومت استبدادی امور بر محور عدل و انصاف دوران ندارد؟ ۱۷۴
- ۱۹۳ - مجازات و مكافات چند نوع است؟ توضیح دهید کدامیک اکمل است؟ ۱۷۵
- ۱۹۴ - در چه صورت انسان از ظلم اجتناب می کند؟ ۱۷۶
۱۷۵
- ۱۹۵ - چرا دین در امور سیاسی مدخلی ندارد؟ ۱۷۶
- ۱۹۶ - وظیفه روئسای ادیان در خصوص امور سیاسی چیست؟ ۱۷۶
- ۱۹۷ - مقصود از عدل چیست؟ ۱۷۷
- ۱۹۸ - آیا عدل فقط مختص به ارباب حکومت است؟ توضیح دهید. ۱۷۷
۱۷۸
- ۱۹۹ - چگونه می توان عادل بود؟ ۱۷۸
- ۲۰۰ - توضیح دهید چرا بشر هر قدر ترقی کند باز محتاج به نفتات روح القدس است؟ ۱۷۹
۱۸۱
- ۲۰۱ - با ذکر شواهدی توضیح دهید چگونه قدرت روح القدس قادر بر تربیت نفوس است؟ ۱۸۰
- ۲۰۲ - عالم اخلاق را به چه وسیله‌ای می توان تعديل نمود؟ ۱۸۱
- ۲۰۳ - در چه صورت تأییدات الهی شامل حال یک جمع خواهد شد؟ ۱۸۴
- ۲۰۴ - شواهدی تاریخی از نفوذ کلمه الله و عدم توانایی مقابله اهل جهان در مقابل آن ذکر فرمائید. (حداقل ۳ مورد) ۱۸۶
۱۸۷
- ۲۰۵ - طریق عملکرد احباء در مقابل اوراق افتراق میز به امر مبارک چگونه باید باشد؟ ۱۸۹
- ۲۰۶ - دشمنان چگونه باعث نشر کلمة الله بین خلق می شوند؟ شاهدی از تاریخ ادیان ذکر نمائید. ۱۸۹
۱۹۰

۲۰۷ - هدف از ظهور انبیاء و نزول کتب سما ویه چیست؟	۱۹۲
۲۰۸ - با ذکر شواهدی توضیح دهید چرا ترقی مادی سبب تحسین اخلاق نمی شود؟	۱۹۳
۲۰۹ - ترقی مادی باید منضم به چه گرده تا نتیجه حاصل شود؟ چرا؟	۱۹۴
۲۱۰ - سرور قلب انسان به چیست؟	۱۹۵
۲۱۱ - چرا جائز نیست که انسان اسیر و بندۀ طبیعت باشد؟	۱۹۶
۲۱۲ - احساس سرور و حزن هر یک ناشی از چه می باشد؟	۱۹۷
۲۱۳ - تأثیر حزن و سرور در انسان چیست؟	۱۹۸
۲۱۴ - انسان در چه صورتی تسلی خاطر دارد؟	۱۹۹
۲۱۵ - انسان از برای چه خلق شده است؟	۲۰۰
۲۱۶ - نتیجه متابعت از تعالیم الهیه چیست؟ چرا؟	۲۰۱

هفته هفتم :

۲۱۷ - مرکز میثاق چه شاهدی دال بر تعصب وطنی در عالم می آورند؟	۲۰۴
۲۱۸ - طرز عملکرد احباء در مقابل اذیت و ملامت سایر اقوام چگونه باید باشد؟	۲۰۵
۲۱۹ - با چه اعتقادی می توان نزاع و جدال را از بین برد؟ (سطر ۳ تا ۷ مبنای اعتقادی)	۲۱۱
۲۲۰ - چرا احساسات مادیه غالب بر قلوب بشر گشته و اکثر خلق طبیعی شده‌اند؟ (دو دلیل)	۲۱۱
۲۲۱ - مرکز میثاق از اتحاد و اتفاق انبیاء چه نتیجه‌ای می گیرند؟	۲۱۴
۲۲۲ - دلائل وحدت ادیان چیست؟ (دو دلیل)	۲۱۴
۲۲۳ - چرا ما باید با یکدیگر مهربان و در صلح باشیم؟ (مبنای اعتقادی)	۲۱۴
۲۲۴ - اساس ادیان الهی چیست؟	۲۱۵
۲۲۵ - حضرت عبدالبهاء چه شاهدی را برای عدم اعتقاد بشر به عدالت الهی بیان می فرمایند؟	۲۱۶
۲۲۶ - مشاکلی که بین دول و ملل حاصل می شود توسط چه مرجعی باید فیصل یابد؟	۲۱۷
۲۲۷ - آشکار شدن صلح اکبر مشروط و موكول به چیست؟	۲۱۷
۲۲۸ - هفت مورد از وظایف مجالف و اعضا آن را ذکر فرمائید.	۲۱۸
۲۲۹ - دو علت از علی که سبب اختلاف و عداوت بین بشر است را نام ببرید و بنویسید این اختلافات جمیع منبعث از چیست؟	۲۲۲
۲۳۰ - چرا دین را باید با عقل کلی و علم مطابقت نمود؟	۲۲۵

- ۲۳۱ - اگر بعضی از اصول دین را عقل درک نکند علت از چیست؟ ۲۲۷
 ۲۳۲ - جرا دین را باید با علم و عقل موازن نمود؟ ۲۲۷
 ۲۳۳ - پرواز روح - عقل - قلب انسان هر یک به چه چیز است؟ ۲۲۹
 ۲۳۴ - سه دلیل بیا ورزید که نشان دهد لسان و خط واحد برای عالم لازم است. ۲۳۴
 ۲۳۵ - دانستن چند لسان برای هر فرد ضروری است؟ توضیح دهید. ۲۳۵
 ۲۳۶ - نحوه انتخاب لسان عمومی چگونه است؟ چرا؟ ۲۳۵
 ۲۳۷ - هر یک از ادیان مقدسه الهی بر چند قسم است؟ و کدام ثابت و کدام متغیرند؟ ۲۳۶
 ۲۳۸ - کدام قسم از شریعت الله تغییر و تبدیل حاصل می کند؟ چرا؟ ۲۳۷
 ۲۳۹ - مرکز میثاق دین الهی را به چه چیز تشبیه نموده اند و دو قسم آن را چگونه در این تشبیه بیان می نمایند؟ ۲۳۸
 ۲۴۰ - حضرت بهاء الله به چه علت به اثر قلم مبارک عهد و میثاق گرفتند؟ ۲۴۲
 ۲۴۱ - حکمت چیست؟ ۲۴۳
 ۲۴۲ - به چه وسیله ای علم و احاطه بر حقایق اشیاء ممکن است؟ ۲۴۳
 ۲۴۳ - علم بر چند قسم است؟ توضیح دهید. ۲۴۳
 ۲۴۴ - مراتب وجود را نام ببرید. ۲۴۴
 ۲۴۵ - انسان جامع جمیع کمالات است. این کمالات را شرح دهید. (پنج مورد) ۲۴۴
 ۲۴۶ - به چه دلیل انسان اشرف جمیع کائنات است؟ ۲۴۴
 ۲۴۷ - چرا انسان بر جمیع کائنات غالب و ماهر است؟ ۲۴۵
 ۲۴۸ - ما دیون معتقدند که ترکیب و تحلیل عناصر سبب حیات و موت است. لذا احتیاج به صانع نیست. مرکز میثاق چگونه این مسئله را رد می فرمایند؟ ۲۴۶
 ۲۴۹ - چرا عقل و روح انسان مدرک حقایق اشیاء است؟ ۲۴۸
 ۲۵۰ - با ذکر شواهدی نشان دهید که نفس ناطقه و روح انسانی هر چند در راهیت نفوذ است لکن نفوذ محدود است. ۲۴۸
 ۲۵۱ - با ذکر شواهدی نشان دهید که تنها انبیای الهی که موئید به نفثات روح القدسند می توانند حرکتی عمومی در افکار بشر اندازند. ۲۴۸
 ۲۵۲ - "نفوی که موئید به روح القدس هستند نفوذشان کامل" میزان این نفوذ را بنویسید. ۲۵۰
 ۲۵۳ - دینی که مصدق عقل و علوم و فنون نباشد چیست؟ چرا؟ ۲۵۱
 ۲۵۴ - خصیصه دینی که حق است چه می باشد؟ ۲۵۲

۲۵۵ - سیاست‌النهیه‌چیست و ما چگونه می‌توانیم مطابق آن عمل نمائیم؟ ۲۵۶ - حضرت عبدالبهاء دور داشتم تغییر فصول را از لوازم ذاتیه عالم وجود می‌دانند. توضیح دهید چگونه مسئله را در مورد ادیان تعمیم می‌دهند؟ ۲۵۷ - مرکز میثاق کسانی که با وجود طلوع شمس حقیقت هنوز به مظهر ظهور قبل متشبّث هستند را به چه کسانی تشبيه می‌فرمایند؟	۲۵۳ ۲۵۴ ۲۵۵ ۲۵۷

سوالات خطابات مبارکه جلد ۲

صفحه

۱ - انسان دارای چه کمالاتی است؟	۱
۲ - حضرت عبدالبهاء با استناد به چه مسئله‌ای می‌فرمایند "عالی انسانی هنوز به کمال نرسیده" است؟	۲
۳ - حضرت عبدالبهاء می‌فرمایند: "درندگی سزاوار عالم حیوانی است نه عالم انسانی،" توضیح دهید.	۲
۴ - چرا حضرت عبدالبهاء می‌فرمایند: "انسان غافل ظالم از حیوان درنده‌تر است"؟	۲
۵ - یکی از دلایل ظهور انبیاء را بتویسید.	۲
۶ - چرا هر نوع حرbi (اعم از جنسی، دینی، سیاسی، وطنی) مردود است؟	۲
۷ - سیاست الهیه چیست و چرا باید متابعت آن را نمود؟	۴
۸ - توضیح دهید چرا شایسته این قرن وحدت عالم انسانی است؟	۴
۹ - چرا به وحدت عالم انسانی معتقدیم؟ (مبنای اعتقادی)	۵
۱۰ - نتیجه تحری حقیقت چیست؟	۵
۱۱ - توضیح دهید چرا علم و دین توأم است؟	۵
۱۲ - مفهوم تعدیل معیشت عمومی چیست؟	۶
۱۳ - چرا عالم انسانی هرقدر ترقی طبیعی نماید باز محتاج نفثات روح القدس است؟ (دو دلیل ذکر نمائید).	۶
۱۴ - چرا باید امور خصوصی را فدای امر عمومی نماییم؟ توضیح دهید.	۷
۱۵ - محبت الله چگونه حاصل می‌شود؟	۹
۱۶ - اولاً حضرت عبدالبهاء وضعیت عالم را چگونه ترسیم می‌فرمایند؟ ثانیاً وظیفه احباء را چگونه مشخص می‌فرمایند؟ توضیح دهید.	۹-۱۰
۱۷ - حضرت عبدالبهاء ایام ظهور مظاہر مقدسه را به چه تشبيه فرموده و علت تجدید آن را چه می‌فرمایند؟	۱۱
۱۸ - چرا انسان اعظم از طبیعت است؟ توضیح دهید.	۱۴
۱۹ - بد چه قوائی می‌توان مقاومت قوه' مادیون نمود؟ (۳ مورد)	۱۵
۲۰ - حضرت عبدالبهاء مدنیت جسمانیه و مدنیت روحانیه را به چه تشبيه می‌فرمایند؟	۱۷

- ۲۱ - توضیح دهید چرا استقرار وحدت عالم انسانی و صلح عمومی بواسطه قوای سیاسی ۱ - جنسی و وطنی میسر نمی شود؟ به چه قوهای حاصل می شود؟ ۱۸
- ۲۲ - آسایش عالم چگونه میسر است؟ ۱۹
- ۲۳ - حضرت عبدالبهاء می فرمایند: "افکار اتحاد و اتفاق دلیل بر فیض الهی است. چرا؟" ۲۱
- ۲۴ - چگونه می توان برای کسب فیضات الهی کسب استعداد نمود؟ ۲۲
- ۲۵ - اعظم فیض الهی چیست؟ چرا؟ ۲۲
- ۲۶ - با توجه به بیانات مبارکه توضیح دهید چگونه می شود هر جزئی عبارت از کل باشد؟ ۲۴
- ۲۷ - چرا ترقیات مادیه به تنها یی کفا نکند؟ توضیح دهید. ۲۵
- ۲۸ - الفت و محبت واقعی به چه قوهای حاصل می شود؟ با ذکر شاهد تاریخی توضیح دهید. ۲۷
- ۲۹ - آیا انسان می تواند مانند سایر کائنات منفرداً زندگانی کند؟ چرا؟ ۳۱
- ۳۰ - توضیح دهید چرا با وجود اینکه اساس ادیان الهیه واحد است پیروان ادیان با یکدیگر در اختلافند و چگونه می توان این اختلاف را رفع نمود؟ ۳۴
- ۳۱ - هدف از ظهور انبیاء چیست؟ توضیح دهید. ۳۴-۳۵
- ۳۲ - انسان دارای دو جنبه است. آن دو را نام ببرید و نتیجه غلبه هریک را بنویسید. ۳۶
- ۳۳ - مضرت رجوع به تقالید چیست؟ چرا؟ ۳۶
- ۳۴ - حضرت مسیح کدام اقوام را متعدد فرمودند و چگونه؟ ۳۷
- ۳۵ - استدلال مبارک در خصوص اینکه رنگهای مختلف سبب اختلاف نمی باشند چیست؟ (۲ مورد) ۴۰
- ۳۶ - اعظم مصائب عالم چیست؟ چه زیانها یی دارد؟ توضیح دهید. ۴۴
- ۳۷ - بر اساس چه اصل اعتقادی همه تعصبات مردود است؟ ۴۵
- ۳۸ - از جمله نتایج اتحاد و اتفاق را نام ببرید. (۳ مورد) ۴۵
- ۳۹ - چرا این عصر "عصر وحدت عالم انسانی" است؟ ۴۷
- ۴۰ - توضیح دهید چرا اساس ادیان الهی واحد است و این اختلافات ناشی از چیست؟ ۴۸
- هفته یازدهم :
- ۴۱ - دلایل عدم ادراک الوهیت را بیان کنید. (۳ مورد) ۴۹
- ۴۲ - چرا خداوند مظاهر مقدسه را مبعوث می فرماید؟ ۵۰

- ۵۰ - " مظاہر مقدسه که انبیاء هستند مانند مرآتند ". توضیح دهید . ۴۳
- ۵۱ - وحدت مظاہر مقدسه را با توجه به تشبیه شمس و مرآت توضیح دهید . ۴۴
- ۵۶ - بر اساس چه اصل اعتقادی به وحدت عالم انسانی معتقدیم ؟ ۴۵
- ۵۶ - توضیح دهید چرا باید علم با دین توأم باشد و برای تحقق آن چه باید کرد ؟ ۴۶
- ۵۶ - نتیجه صلح اکبر چیست ؟ ۴۷
- ۵۷ - طریق نیل به مساوات حقوق رجال و نساء چیست ؟ ۴۸
- ۵۷ - وظیفه پدران و مادران در قبال اطفال چیست ؟ ۴۹
- ۵۸ - در چه صورت می توان مستفیض از فیوضات الهیه گردید ؟ ۵۰
- ۵۸ - توضیح دهید چگونه می توان دوستدار عالم بود ؟ ۵۱
- ۵۸ - تعلیم مبارک " خلق را از برای خدا دوست دارید نه برای خود ". چه نتایجی دربردا رد ؟ ۵۲
- ۶۰ - علل وقوع جنگ را ذکر نمائید . (ذکر سه مورد کافی است .) ۵۳
- ۶۱ - چرا " موسی شبان حقیقی بود " ؟ ۵۴
- ۶۱ - حضرت مسیح بین چه مللی الفت و محبت برقرار ساختند ؟ توضیح دهید . ۵۵
- ۶۱ - توضیح دهید چرا دین اگر علت اختلاف شود بی دینی بهتر است ؟ ۵۶
- ۶۲ - زمان ظهور حضرت محمد اعراب درجه وضعیتی بودند و در اثر ظهور به چه مرتبه‌ای رسیدند ؟ ۵۷
- ۶۲ - اگر اساس ادیان الهی یکی است پس این اختلافات از کجا ناشی شده است ؟ ۵۸
- ۶۲ - توضیح دهید به چه علت امتیازات جنسی و قومی وهم محض است ؟ ۵۹
- ۶۵ - تفاوت نزاع و جدال در عالم انسانی و عالم حیوانی چیست ؟ ۶۰
- ۶۷ - سیاست الهیه چیست ؟ ۶۱
- ۶۸ - چرا نفوosi که قبول تعالیم حضرت بهاءالله نمودند مروج وحدت عالم انسانی هستند ؟ ۶۲
- ۷۵ - وضعیت مردم جهان از نظر پذیرش صلح چگونه است ؟ ۶۳
- ۷۵ - اعظم سبب صلح چیست ؟ ۶۴
- ۷۱ - استدلال مبارک را در خصوص لزوم تجدید ادیان توضیح دهید . (دو دلیل) ۶۵
- ۷۲ - با ذکر دو دلیل توضیح دهید چرا تقالید ادیان ماضیه امروز شمری ندارد و نتیجه تقلید در هر مورد چیست ؟ ۶۶
- ۷۳ - نتیجه ترک تقالید چیست ؟ ۶۷
- ۷۳ - چگونه با تعلیم ترک تقالید جا هلیه می توان به وحدت عالم انسانی رسید ؟ ۶۸

- ۶۹ - ترقی برو چند نوع است؟ توضیح دهید. (نتايج هر يك چيست؟) ۷۵
- ۷۰ - اخوت بزر چند قسم است؟ کدامیک ارتباط نام بین بشر حاصل می شماید؟ ۷۵
- ۷۱ - چگونه می توان بین بشر اخوت روحانی برقرار نمود؟ توضیح دهید. ۷۵
- ۷۲ - جرا این قرن تأسیس صلح عمومی و وحدت عالم انسانی است؟ ۷۶
- ۷۳ - بر اساس چه دلایلی علم اعظم منقبت عالم انسانی است؟ ۷۷-۷۸
- ۷۴ - توضیح دهید انسان به چه وسیله خرق قانون طبیعت می کند؟ ۷۸
- ۷۵ - چگونه علم سب اتحاد عالم و صلح می شود؟ ۸۰
- ۷۶ - علم برو چند قسم است؟ خصوصیات هر یک را بنویسید. ۸۲
- ۷۷ - جرا عالم انسانی باید تحصیل هر دو علم کنند؟ ۸۳
- ۷۸ - مقصود از علم لاهوتی چیست؟ ۸۴
- ۷۹ - با آنکه مبداء جمیع انبیاء یکی است پس چنگ و قتال ناشی از چیست؟ ۸۴
- ۸۰ - جرا دین باید سب الفت و محبت باشد؟ ۸۸
- ۸۱ - جرا دین باید مطابق علم و عقل باشد؟ ۸۸
- ۸۲ - چگونه می توان از سیاست الهیه اقتباس نمود؟ ۹۰
- هفته دوازدهم :**
- ۸۳ - اعظم موهبت عالم انسانی چیست و جرا؟ ۹۱
- ۸۴ - "قربیت الهیه به تعمید روح و نار و ماء است." مقصود از روح، نار و ماء چیست؟ ۹۲
- ۸۵ - حضرت عبدالبهاء می فرمایند: "قربیت الهیه به صفاتی قلب است." بیان مبارک را با ذکر مثالی توضیح دهید. ۹۳
- ۸۶ - شرط آنکه فیوضات الهیه ظاهر شود چیست؟ ۹۵
- ۸۷ - با توجه به تبیینات مبارک جرا در عالم وجود مسئله ای از وحدت عالم انسانی و صلح عمومی مهمتر نمی شود؟ ۹۸
- ۸۸ - توضیح دهید جرا به قوه جنسیت و وطنی و سیاست نمی توان صلح عمومی را در عالم مستقر نمود؟ و به چه قوه تحقق می یابد؟ ۱۰۰-۱۰۱
- ۸۹ - حصول هر شئ مشروط به چه چیزهایی است؟ ۱۰۰
- ۹۰ - با توجه به اینکه ادیان مورث الفت و محبت می باشند جرا سب اختلاف شده اند؟ ۱۰۱
- ۹۱ - اساس ادیان الهی چیست؟ ۱۰۱
- ۹۲ - حضرت مسیح چه مللی را و به وسیله چه قوه ای به وحدت رساندند؟ ۱۰۲

- ۹۳ - توضیح دهید به چه علتی فیضالهی قدیم است؟ ۱۰۳
- ۹۴ - "در کائنات جمادیه فیضالهی مستتر است" از این مطلب استمرا فیض روح القدس در عالم انسانی را نتیجه بگیرید. ۱۰۵
- ۹۵ - حضرت عبدالبهاء می فرمایند: "فیوضات الهیه در جمیع کائنات سریان دارد." بیان مبارک را توضیح دهید. ۱۰۶
- ۹۶ - مقصود از ماده آسمانی چیست؟ ۱۱۰
- ۹۷ - مقصود از وطن حقیقی چیست؟ ۱۱۱
- ۹۸ - حضرت عبدالبهاء در خصوص موهانت است اطفال با یکدیگر چه می فرمایند؟ ۱۱۲
- ۹۹ - حضرت عبدالبهاء چه نوع روش اداره امور کشور را خوب می دانند؟ چرا؟ ۱۱۴
- ۱۰۰ - حضرت عبدالبهاء تحوهه انتخاب رؤسائے جمهور را به چه صورت مشخص می فرمایند؟ چرا؟ ۱۲۰
- ۱۰۱ - چرا تساوی تمام ممکن نیست؟ ۱۲۱
- ۱۰۲ - مقصود از تعديل معيشت چیست؟ ۱۲۱
- ۱۰۳ - اول شخصی که در عالم اصلاح معيشت نمود که بود؟ و چگونه این عمل را صورت داد؟ از عاقبت عمل او چه نتیجهای می توان گرفت؟ ۱۲۱
- ۱۰۴ - طرق تحقق تعديل معيشت را ذکر نمائید. (دو طریق) ۱۲۲
- ۱۰۵ - قوانین مذکورا چگونه باید اصلاح نمود؟ ۱۲۴
- ۱۰۶ - اخذ مالیات به چه شکل باید صورت پذیرد؟ ۱۲۴
- ۱۰۷ - هیکل مبارک برای حل مسئله اشتراکیون بجا ای اعتماد مزدوران چه راه حلی را پیشنهاد می فرمایند؟ ۱۲۵
- ۱۰۸ - چرا حقیقت الوهیت منزه از ادراک کائنات است؟ (۲ دلیل) ۱۲۹
- ۱۰۹ - چرا کائنات از فیضالهی بطور متفاوت بهره می برند؟ ۱۲۱
- ۱۱۰ - مقصود از نقوص کامله بشریه چه کسانی هستند؟ توضیح دهید. ۱۳۱
- ۱۱۱ - حضرت مسیح می فرمایند: "الاب فی الابن" تبیین مبارک حضرت عبدالبهاء در این خصوص را بنویسید. ۱۳۲
- ۱۱۲ - چرا حقیقت الوهیت از صعود و نزول مبین است؟ ۱۳۲
- ۱۱۳ - "حضرت بهاءالله اعلان وحدت فیوضات الهیه و وحدت انسانیه فرمود." این مطلب را توضیح دهید. ۱۳۲
- ۱۱۴ - توضیح دهید چرا اساس ادیان الهی واحد است؟ ۱۳۳
- ۱۱۵ - چرا تقالید سبب بروز اختلاف است؟ ۱۳۴

- ۱۱۶ - طریق نیل به مساوات حقوق رجال و نساء چیست؟ ۱۳۴
- ۱۱۷ - تساوی حقوق رجال و نساء بر اساس چه اصل اعتقادی ثابت می شود؟ ۱۲۴
- ۱۱۸ - چرا تربیت نساء اعظم و اهم از تربیت رجال است؟ توضیح دهید. ۱۲۵
- ۱۱۹ - نسوانی که فخر رجال نامیده شده‌اند را ذکر نمائید. ۱۲۵
- ۱۲۰ - منظور از وحدت تربیت چیست؟ نتایج حاصل از آن چه می باشد؟ ۱۲۵
- ۱۲۱ - توضیح دهید چگونه مساوات حقوق رجال و نساء مانع از حرب می باشد؟ ۱۲۶
- هفته سیزدهم :
- ۱۲۲ - دو طریقتی که از بادایت خلق آدم تا بومتا هذا در عالم انسانی بوده را ذکر نمائید. ۱۲۹
- ۱۲۳ - خصوصیات عالم حیوانی چیست؟ شرح دهید. ۱۳۹
- ۱۲۴ - حضرت عبدالبهاء می فرمایند: "انسان حاکم بر طبیعت است." با ذکر شواهدی این مطلب را توضیح دهید. ۱۴۱
- ۱۲۵ - چه موهبتی انسان را "اشرف کائنات" نموده است؟ ۱۴۲
- ۱۲۶ - نتایج پیروی از طریق دیانت را ذکر نمائید. ۱۴۲
- ۱۲۷ - آنچه سبب اختلاف ادیان است چیست؟ ۱۴۳
- ۱۲۸ - چرا انسان باید ترک تقالید نماید؟ ۱۴۴
- ۱۲۹ - بر اساس چه اصل اعتقادی به وحدت عالم انسانی معتقدیم؟ ۱۴۵
- ۱۳۰ - چرا باید دین مطابق علم و عقل باشد؟ (دو دلیل ذکر نمائید). ۱۴۷
- ۱۳۱ - چرا تعصبات‌ها دم بنیان انسانی است؟ ۱۴۷
- ۱۳۲ - مقصود از تتعديل معیشت چیست؟ ۱۴۸
- ۱۳۳ - بر اساس چه اصل اعتقادی به مساوات حقوق بشر معتقدیم؟ ۱۴۸
- ۱۳۴ - چگونه می توان وحدت عالم بشر را از صفر سن در قلوب جای داد؟ ۱۴۸
- ۱۳۵ - از جمله طرق انتخاب لسان واحد چیست و چه نتایجی دارد؟ توضیح دهید. ۱۴۹
- ۱۳۶ - چرا امتیاز رجال نسبت به نساء صحت ندارد؟ (دو دلیل) ۱۴۹
- ۱۳۷ - تفاوت بین رجال و نساء از چیست؟ توضیح دهید. ۱۴۹
- ۱۳۸ - وظیفه محکمه کبرای عالم انسانی چیست؟ ۱۵۰
- ۱۳۹ - در اصطلاح روحانی میت به چه اطلاق می شود؟ ۱۵۱
- ۱۴۰ - چرا عالم انسانی هرقدر ترقی کند باز محتاج تعلیمات روح القدس است؟ ۱۵۲
- ۱۴۱ - دو سبب از اسباب احتجاب ناس از مظاهر مقدسه را بیان نمائید. تبیین حضرت عبدالبهاء در این خصوص چیست؟ ۱۵۵

- ۱۴۲ - "در کتاب مقدس منصوص است که مسیح از مکان غیر معلوم می آید، اما حضرت مسیح از ناصره آمد." تبیین مبارک در این خصوص چیست؟ ۱۵۷
- ۱۴۳ - تبیین مبارک در خصوص عصای آهنی حضرت مسیح چه می باشد؟ ۱۵۷
- ۱۴۴ - تبیین مبارک در خصوص سلطنت حضرت مسیح چیست؟ ۱۵۷
- ۱۴۵ - تبیین مبارک در خصوص اینکه حضرت مسیح شریعت تورات را ترویج می کند چه می باشد؟ ۱۵۸
- ۱۴۶ - حضرت مسیح چگونه شرق و غرب را فتح کردند؟ ۱۵۸
- ۱۴۷ - مقصود از اینکه در ایام ظهور گرگ و میش از یک چشم می نوشند چیست؟ ۱۵۸
توضیح دهید.
- ۱۴۸ - در جمیع کتب مقدسه بشارتی مذکور است که "بعد از آنکه تاریکی عالم را احاطه نمود آن روشنائی طلوع نماید." تبیین مبارک در این خصوص چیست؟ ۱۶۱
توضیح دهید.
- ۱۴۹ - نتایج تحری حقیقت چیست؟ ۱۶۳
- ۱۵۰ - عواقب تمسمک به تقالید چیست؟ چرا؟ ۱۶۳
- ۱۵۱ - حضرت بهاءالله در رسائلی که به ملوک عالم ارسال فرمودند آنان را به چه اموری دعوت نمودند؟ ۱۶۵
- ۱۵۲ - در خصوص لوح مبارک حضرت بهاءالله خطاب به پادشاه ایران مختصرأً
توضیح دهید. ۱۶۵
- ۱۵۳ - در خصوص لوح مبارک حضرت بهاءالله خطاب به پادشاه عثمانی
مختصرأً توضیح دهید. ۱۶۶
- ۱۵۴ - در خصوص لوح مبارک حضرت بهاءالله خطاب به عبدالعزیز پادشاه عثمانی
مختصرأً توضیح دهید. ۱۶۷
- ۱۵۵ - دو پادشاهی که به مقاومت حضرت بهاءالله برخاستند که بودند و عاقبت
حال آنها چه شد؟ ۱۶۸
- ۱۵۶ - حضرت عبدالبهاء می فرمایند: "انسان در عالم وجود طی مراثب کرده است
تا به عالم انسانی رسیده است..." بیان مبارک را توضیح دهید. ۱۷۰
- ۱۵۷ - برای نیل به حیات ابدیه چه قوایی را باید کسب نمود؟ ۱۷۲
- ۱۵۸ - انسان دارای چند حیات است؟ نام ببرید. ۱۷۶
- ۱۵۹ - تفاوت میان انسان و حیوان در حیات جسمانی چیست؟ ۱۷۶
- ۱۶۰ - حیاتی که انسان بواسطه آن ممتاز از حیوان است چه می باشد؟ ۱۷۸

- ۱۶۱ - اگر حیات روحانی با حیات جسمانی مکمل نگردد چه نتیجه‌ای حاصل می‌شود؟ ۱۷۸
- ۱۶۲ - نتیجه حیات جسمانی و حیات روحانی را با ذکر شواهدی از تاریخ توضیح دهید. ۱۷۹
- ۱۶۳ - اصل حیات انسان چیست؟ چرا؟ ۱۷۹
- هفته چهاردهم :
- ۱۶۴ - حضرت عبدالبهاء عالم امکان را به چه تشبیه فرموده‌اند؟ وجهه تشابه آنها را بتوانیسید. ۱۸۱
- ۱۶۵ - جرا این قرن سلطان قرون است و این عصر آثینه جمیع اعصار؟ ۱۸۲
- ۱۶۶ - حضرت عبدالبهاء می‌فرمایند: "فکر انسان مرآت حقایق اشیاء است." ۱۸۳
- منظور مبارک چیست؟
- ۱۶۷ - حضرت عبدالبهاء می‌فرمایند: "حقیقت انسان مرآت انوار ملکوت است." ۱۸۴
- منظور مبارک چیست؟
- ۱۶۸ - شرط اینکه حقیقت انسانیه درنها بیت‌جمال و کمال جلوه کند چه می‌باشد؟ ۱۸۴
- ۱۶۹ - چگونه از اصل ترکیب و تحلیل، بقای روح را می‌توان نتیجه گرفت؟ ۱۸۵
- ۱۷۰ - با توجه به اینکه هر یک از کائنات در تحقق صورتی را می‌پذیرد بقای روح را اثبات نمائید. ۱۸۶
- ۱۷۱ - با توجه به رابطه اشر و موءشر بقای روح را اثبات نمائید. ۱۸۷
- ۱۷۲ - دلیل ادراک و احساس انسان در هنگام خواب چه می‌باشد؟ و از آن چه نتیجه‌ای می‌توان گرفت؟ ۱۸۷
- ۱۷۳ - با وجود دو خصوصیت فکر کردن و مشورت با خود در انسان به چه حقیقتی بی می‌بریم؟ ۱۸۸
- ۱۷۴ - با توجه به تغییر و تحول در جسم انسان بقای روح را اثبات نمائید. ۱۸۸
- ۱۷۵ - آیا عدم احساسات بشر دلیل بر عدم عالم روح است؟ چرا؟ توضیح دهید. ۱۸۸
- ۱۷۶ - سرور حقیقی و فرج روحانی به چه ممکن است؟ چرا؟ ۱۸۹
- ۱۷۷ - بر اساس تبیینات مبارکه توضیح دهید هر هنگام که احساسات روحانی در بین بشر ضعیف شد و مادیات غلبه نمود چه اتفاقی در عالم امکان روی داد؟ ۱۹۰
- ۱۷۸ - "در قرون اولی ملل از همیگر فزادی بودند و ابناء اوطان از ابناء اوطان دیگر مشتمئ و بیزار" هیکل مبارک علّت‌این امر را چه می‌فرمایند؟ ۱۹۷
- ۱۷۹ - حضرت عبدالبهاء می‌فرمایند: "جمیع کائنات یکی است، وحدت صرف است یعنی کل شئ فیه" اولاً بیان مبارک را توضیح دهید، ثانياً وحدت عالم ۱۹۸
- ۲۰۰

انسانی را از آن نتیجه بگیرید.

۱۸۰ - وجه معیزه انسان نسبت به سایر کائنات چیست؟	۲۰۴
۱۸۱ - منشاء روح انسان به فرموده، حضرت عبدالبهاء چیست؟ و چگونه روح انسان در ظلمت خواهد بود؟	۲۰۴
۱۸۲ - چرا نباید به حیات جسمانی قناعت نمود؟	۲۰۴
۱۸۳ - "نفوس مقدسه الى الابد آثارشان باقی است." هبکل مبارک چه شاهد تاریخی را دال بر این مطلب بیان می فرمایند؟	۲۰۵
۱۸۴ - با توجه به تبیینات مبارکه توضیح دهید که "از برای وجود فنازی نیست".	۲۰۷
۱۸۵ - حیات و ممات را تعریف کنید.	۲۰۸
۱۸۶ - توضیح دهید آیا با تغییر جسم، روح نیز تغییر می کند؟	۲۰۸
۱۸۷ - از قابلیت ادراک انسان در عالم خواب بقای روح را نتیجه بگیرید.	۲۰۹
۱۸۸ - "اشو بی مو، شر نمی شود"، از این بیان مبارک بقای روح را نتیجه بگیرید.	۲۰۹
۱۸۹ - "هر کائنی در آن واحد صورت واحد دارد." از این مطلب بقای روح را نتیجه بگیرید.	۲۱۰
۱۹۰ - کائنات بر چند قسم است؟ مثال بزنید و خصوصیات هر قسم را بنویسید.	۲۱۰
۱۹۱ - علت سرور احیاء در هنگام موت و یا شهادت چه می باشد؟	۲۱۱
۱۹۲ - توضیح دهید انسان اگر تربیت نشود حالت چگونه است؟ مثال بزنید.	۲۱۲
۱۹۳ - تربیت بر چند قسم است؟ مزبی هر قسم چه کسانی هستند؟	۲۱۳
۱۹۴ - چرا انسان ترقیات مادیه حاصل کنده باز محتاج به نفثات روح القدس است؟ توضیح دهید.	۲۱۴
۱۹۵ - به فرموده، حضرت عبدالبهاء علت ظهور مظاہر مقدسه چه بوده است؟	۲۱۴
۱۹۶ - از بدایت تاریخ الى الان بین بشر حرب و جدال بوده است، علت آن از چیست؟	۲۱۸
۱۹۷ - بر اساس چه اصل اعتقادی تعصبات مردود است؟	۲۱۸
۱۹۸ - چرا تقالید مانع اتحاد و اتفاق است؟	۲۱۹
۱۹۹ - چرا دین باید مطابق علم و عقل باشد؟	۲۱۹
۲۰۰ - چرا "اگر دین مانع الفت باشد" "بی دینی بهتر می باشد"؟	۲۱۹
۲۰۱ - بر اساس چه اصل اعتقادی به مساوات رجال و نساء معتقدیم؟	۲۲۰

- ۲۰۲ - اگر پدر طفلي از تربیت فرزندش عاجز باشد چه باید نمود؟ ۲۱۹
- ۲۰۳ - در مدارس چه نوع تربیتی باید صورت گیرد؟ چرا؟ ۲۲۰
- ۲۰۴ - "تا از عالم طبیعت انسان تولد نیابد از عالم ملکوت خبر نگیرد." با ذکر مثالی بیان مبارک را توضیح دهید. ۲۲۱
- ۲۲۲
- هفتہ پانزدهم :
- ۲۰۵ - بر اساس چه اصل اعتقادی به وحدت عالم انسانی معتقدیم؟ ۲۲۴
- ۲۰۶ - تعالیم انبیاء الهی سبب حصول چه امری می شود؟ ۲۲۴
- ۲۰۷ - با وجود اینکه اساس ادیان الهی یکی است چرا نزاع و جدال بین بشر حاصل گشته؟ ۲۲۵
- ۲۰۸ - خدا انسان را به چه جهت خلق فرموده؟ ۲۲۵
- ۲۰۹ - محاربات که واقع شده منبعث از چیست؟ ۲۲۵
- ۲۱۰ - چرا دین باید مطابق علم و عقل باشد؟ (دو دلیل) ۲۲۶
- ۲۲۷
- ۲۱۱ - چرا تعصّب دینی مردود است؟ ۲۲۷
- ۲۱۲ - چرا تعصّب جنسی مردود است؟ ۲۲۷
- ۲۱۳ - چرا تعصّب وطنی مردود است؟ ۲۲۹
- ۲۱۴ - نتیجه تحصیل و نشر معارف چیست؟ ۲۲۹
- ۲۱۵ - چرا اگر نساء مثل رجال تربیت شوند در جمیع مراتب مساوی می شوند؟ ۲۳۰
- ۲۱۶ - نتیجه حاصله از تعلیم وحدت لسان چه می باشد؟ ۲۳۰
- ۲۱۷ - وظیفه محکمه کبیری چیست؟ ۲۳۰
- ۲۳۱
- ۲۱۸ - "عالیم طبیعت ناقص است." چگونه می توان آن را کامل نمود؟ ۲۳۵
- ۲۱۹ - حضرت عبدالبهاء چگونه با ذکر تناقض در عملکرد مادیون عقیده آنها را در خصوص کامل بودن عالم طبیعت رد می فرمایند؟ ۲۳۴
- ۲۳۵
- ۲۲۰ - خدا انبیاء را برای چه فرستاده است و نفحات روح القدس را برای چه دمیده است؟ ۲۲۵
- ۲۲۶
- ۲۲۱ - حضرت عبدالبهاء در ارتباط با مسئله تربیت انبیاء و خلق را به چه تشبيه می فرمایند؟ توضیح دهید. ۲۳۶
- ۲۲۲ - به فرموده مبارک اگر در تربیت طفلی کوتاهی گردد چه عواقبی حاصل می شود؟ ۲۳۷
- ۲۲۳ - به فرموده مبارک به چه علت حضرت مسیح جمیع بلایا را قبول نمود و از این حیات جسمانی گذشت؟ ۲۳۹

- ۲۴۱ - ۲۲۴ - بعد از مصلوب شدن حضرت مسیح وضعیت حوا ریون آن حضرت چه شد؟ توضیح دهید.
- ۲۴۱ - ۲۲۵ - چه نفس مقدسی سبب ثبوت حوا ریون بعد از حضرت مسیح شد؟
- ۲۴۵ - ۲۲۶ - به فرموده، مبارک اعظم موهبت در عالم انسانی چیست؟ چرا؟
- ۲۴۶ - ۲۲۷ - حضرت عبدالبهاء علت حرب و قتال و بغض و عداوت را در بین بشر ناشی از چه امری می دانند؟
- ۲۴۷ - ۲۲۸ - وضعیت قومی که حضرت موسی در بین آنها ظاهر شد را بنویسید و توضیح دهید در اثر تربیت چه تغییراتی در آنها حاصل شد؟
- ۲۴۸ - ۲۲۹ - با ذکر شاهدی از تاریخ تأثیر دیانت یهود بر فلسفه یونان را توضیح دهید.
- ۲۴۸ - ۲۳۰ - انتشار صیت حضرت موسی و ترویج کتاب تورات در سراسر جهان توسط چه کسی انجام گرفت؟ توضیح دهید.
- ۲۵۰ - ۲۳۱ - چرا اهل ادیان نباید با هم درنزاع و جدال باشند؟
- ۲۵۰ - ۲۳۲ - با توجه به بیان مبارک حضرت عبدالبهاء علت بوجود آمدن اختلاف وضدیت چه می باشد؟
- ۲۵۱ - ۲۳۳ - با توجه به تبیینات مبارکه توضیح دهید که به چه علت تعصب وطنی اوهام است؟
- ۲۵۱ - ۲۳۴ - به فرموده، مبارک اعظم فیض الهی و مصدر ایجاد چیست؟ چرا؟
- ۲۵۵ - ۲۳۵ - الف: ارتباط بین کائنات متین از چیست؟ ب: عدم این ارتباط چه نتیجه‌ای دربردارد؟
- ۲۵۶ - ۲۳۶ - قوه محبت را در هر یک از کائنات (جماد - نبات - حیوان - انسان) توضیح دهید.
- ۲۵۶ - ۲۳۷ - حیات و ممات عالم در چیست؟
- ۲۶۰ - ۲۳۸ - علت ظهور انبیای الهی چه بوده است؟
- ۲۶۱ - ۲۳۹ - چرا تقالید ها در بنیان انسانی است؟
- ۲۶۱ - ۲۴۰ - عواقب حرب چیست؟ ۳ مورد ذکر نمائید.
- ۲۶۴ - ۲۴۱ - حضرت عبدالبهاء از اینکه مظاهر مقدسه ستایش یکدیگر را کرده‌اند چه نتیجه‌ای می گیرند؟
- هفته شانزدهم:
- ۲۶۷ - ۲۴۲ - اعظم منقیب عالم انسانی چیست؟ چرا؟ نتایج حاصله از آن را بنویسید.

- ۲۴۳ - با ذکر شواهدی از تاریخ توضیح دهید چرا دولت علم اعظم از دولت ملوک است؟ - ۲۶۷
۲۶۸
- ۲۴۴ - حضرت عبدالبهاء می فرمایند: "هر کائنی از کائنات عبارت از جمیع کائنات است . " توضیح دهید . - ۲۶۸
۲۶۹
- ۲۴۵ - با ذکر شواهدی توضیح دهید " جمیع کائنات اسیر طبیعت است مگر انسان . " - ۲۷۱
۲۷۲
- ۲۴۶ - چرا جنگ سزاوار انسان نیست؟ - ۲۷۲
۲۷۳
- ۲۴۷ - مقتضاي طبیعت چیست؟ و چگونه انسان می تواند از آن رهایی یابد؟ - ۲۷۴
۲۷۵
- ۲۴۸ - چرا تعصّب وطنی مردود است؟ - ۲۷۷
۲۷۹
- ۲۴۹ - بر اساس تبیینات مبارک دلایل عدم ادراک حقیقت الوهیت را توضیح دهید . - ۲۸۰
(۴ دلیل)
- ۲۵۰ - حضرت عبدالبهاء با ذکر چه تشییه‌ی توضیح می فرمایند: " حقیقت الوهیت مقدس از نزول و صعود است . " - ۲۸۲
- ۲۵۱ - حضرت مسیح می فرمایند: " که آفتاب خدا بر جمیع می تابد حتی برگنده‌کار . " - ۲۸۴
حضرت عبدالبهاء این مسئله را چگونه تبیین می فرمایند و از آن چهنتیجه‌ای می گیرند؟ - ۲۸۷
- ۲۵۲ - مقصود از ملائکه چه نفوی می باشد؟ - ۲۸۶
- ۲۵۳ - تبیین حضرت عبدالبهاء در باره بیان مبارک " ای اهل عالم همه بار یک دارید و ... " را توضیح دهید . - ۲۸۷
- ۲۵۴ - حکمت ظهور ادیان الهی بر اساس بیانات حضرت عبدالبهاء چیست؟ - ۲۸۹
۲۹۰
- ۲۵۵ - اول مربی و معلم حقیقی عالم انسانی کیست؟ - ۲۹۲
- ۲۵۶ - علائم حقانیت پیامبران الهی چیست؟ (۳ مورد) - ۲۹۲
- ۲۵۷ - مقصد از نبوت چیست؟ - ۲۹۲
۲۹۳
- ۲۵۸ - فلاسفه شرق و فلاسفه غرب هر یک میزان ادراک را چه چیز قرار می دهند؟ - ۲۹۸
- ۲۵۹ - چرا حسن میزان تام ادراک نیست؟ توضیح دهید . - ۲۹۹
- ۲۶۰ - ادراکات انسان بر چند قسم است؟ - ۲۹۹
۳۰۰
- ۲۶۱ - امتیاز ادراک انسان بر حیوان در چیست؟ - ۳۰۰
- ۲۶۲ - عقیده فلاسفه غرب در مورد منشاء و نوع انسان چیست؟ و در این مورد چه برها نی می آورند؟ - ۳۰۱
۳۰۲
- ۲۶۳ - با ذکر شاهدی توضیح دهید که حتی اگر هیئت و صورت انسان تغییر و تبدیل یا بد نوعیتش محفوظ می ماند . - ۳۰۲

- ۲۶۴ - فلاسفه شرق چرا عالم انسانی را ممتاز از حیوان دانسته‌اند؟ - ۳۰۴
 ۳۰۵
- ۲۶۵ - در انسان چه کمالاتی هست که در طبیعت نیست؟ - ۳۰۵
- ۲۶۶ - از جمله حکماء یونانی که از علمای بنی اسرائیل تحصیل حکمت نمودند
 چه کسانی بودند؟ ۳۱۰
- ۲۶۷ - بر اساس بیانات مبارکه مقصد از بعثت انبیاء و ظهور ادیان چیست؟ - ۳۱۱
 ۳۱۲
- ۲۶۸ - حضرت عبدالبهاء دلایل حقانیت پیغمبر و نبیوت و برها نوحی را چه ذکر
 می‌فرمایند. (دو دلیل) - ۳۱۱
 ۳۱۳
- ۲۶۹ - هر دینی منقسم بر چند قسم است؟ توضیح دهید. ۳۱۲
- ۲۷۰ - حضرت مسیح چه خدمتی به شریعت حضرت موسی نمود؟ - ۳۱۳
 ۳۱۴
- ۲۷۱ - تبیین مبارک در مورد این بیان اشاعیا چیست؟ "گرگ و میش از یک چشم
 نوشند و باز و کبک در یک آشیانه لانه نمایند." - ۳۱۷
 ۳۱۸
- ۲۷۲ - به فرموده مبارک "جميع کائنات اسیر طبیعت است مگر انسان" علت
 چیست؟ ۳۲۲
- ۲۷۳ - جمیع فضائل و امتیازاتی که انسان را ممتاز از طبیعت می‌نماید حاصل
 از چیست؟ ۳۲۴
- ۲۷۴ - انسان چگونه می‌تواند دیگران را حیات ملکوتی بخشد؟ (دو مورد) ۳۳۲
- ۲۷۵ - با توجه به بیانات مبارک توضیح دهید که صفات الوهیت و ریوبیت تعطیل
 - پذیر نبوده و نیست؟ ۳۳۴
- ۲۷۶ - حکمت و نتیجه ظهور مظاہر مقدسه چیست؟ - ۳۳۵
 ۳۳۶
- ۲۷۷ - حقیقت عالم انسانی حائز چند صورت و جنبه است؟ توضیح دهید. ۳۳۶
- ۲۷۸ - مقصود از حقیقت ثانویه چیست؟ ۳۳۶
- ۲۷۹ - انسان درجه صورت اشرف مخلوقات و در چه صورت از حیوان پست ترمی شود؟ ۳۳۷
- ۲۸۰ - صورت طبیعی و صورت ملکوتی انسان را توضیح دهید. ۳۳۸
- ۲۸۱ - علت ظهور مظاہر مقدسه و استمرار آن را توضیح دهید. - ۳۳۹
 ۳۴۰
- ۲۸۲ - کمالات ظهور فیض الهی باید چگونه باشد تا ثابت شود معلم الهی است؟ - ۳۴۰
 ۳۴۱
- ۲۸۳ - انبیای الهی صدمات و بلایا را به چه جهت تحمل فرمودند؟ ۳۴۵
- ۲۸۴ - به فرموده مبارک در صورت عمل به تعالیم چه نتایجی حاصل می‌شود؟ ۳۴۶

اعلام و اصطلاحات

آریان : مردمانی آریانی (هند و ایرانی) را پس از تحقیقاتی که موفق موازین علمی در جمجمه‌ها و زبانها و مذاهب و داستانها و افسانه‌های قبل از تاریخ این ملل شده به هشت شعبه تقسیم کرده‌اند :

۱ - آریانی بالاخص ۲ - یونان و مقدونی ۳ - ارمنی ۴ - آلبانیائی (شیه‌جزیره بالکان) ۵ - ایتالیایی ۶ - سلتی (بومیان اروپای غربی) ۷ - ژرمی (آلمانیهای غربی و شرقی اروپا، آنگلوساکسونها و اسکاندیناویها) ۸ - لیتوانی و اسلامی (ایرانیان از گروه اول منشعب شده‌اند).

به عقیده محققین این مردمان در عهدی بسیار قدیم در جایی با هم زندگانی می‌کردند و بعد به جهتی که معلوم نیست، شاید از زیاد شدن سکنه و کمی جا بوده، هر کدام به طرفی رفته‌اند. زمان جدا شدن این مردمان را از یکدیگر نمی‌توان محققًا معلوم کرد ولی بعضی تصور می‌کنند که در حدود سه یا چهار هزار سال ق. م بوده.

(تاریخ ایران باستان - صفحه ۹)

آشوریان : (آشوریان) نام قومی از نژاد سامی ساکن بابل که به سواحل وسطای دجله و جیال مجاور آن هجرت کردند و در آنجا دولتشی کوچک به نام آسور بنیاد نهادند و آسور نام رب النوعی معبد آنها بود. پاپیخت این ملک نیز در ابتدا شهری به همین نام بود ولی در دوره‌های بعد شهر "کالاه" (کالح در تورات) و پس از آن نینوا را عاصمه ملک کردند و استقلال آنان میان قرن هیجدهم و پانزدهم پیش از میلاد است و رفته رفته این دولت بزرگ شد. از طرفی تا مصر و از یکسو تا کویر ایران و ارمنستان انبساط یافت و ماد و پارس دست‌نشانده او شدند و ایلام را از میان برداشت و پس از قریب‌ده قرون ماد بـ آن دست یافته و متصرف گردید (۶۰۰ قبل از میلاد) و در دوره هخا منشیان آسور جزیی از ایران بود. فرهنگ دهخدا

آمریکا : یکی از قطعات پنجمگانهٔ عالم که تا قرن ۱۵ میلادی بو مردم آسیا و اروپا مجهول بود. به سه قسمت ۱ - آمریکای شمالی ۲ - آمریکای مرکزی ۳ - آمریکای جنوبی تقسیم گردیده که در نیمکرهٔ غربی قرار دارد. (فرهنگ معین - جلد ۵) خضرت عبدالبهاء می‌فرمایند: "اول اعلان حریتی که برای سیاهها شد از سفیدان آمریک بود،" میان ایالات شمالی و جنوبی آمریکا از همان آغاز کار، تفاوت بزرگ و نمایانی وجود

داشت. ایالات شمالی صنعتی بودند و در آنجا صنایع ماشینی جدید بسرعت رشد می‌یافتد. در جنوب کشتزارها و مزارع وسیعی وجود داشت که غلامان و برده‌گان در آنها بکار کمارده می‌شدند؛ برده‌داری و برده‌فروشی یک کار رسمی و قانونی بود. در ایالات شمالی این کار مورد پسند نبود... داد و ستد بازگانی برده‌گان در اوایل قرن هفدهم شروع شد و تا سال ۱۸۶۳ بطور منظم ادامه داشت. در ابتدای کار کشتیهای با ریبوی مخصوص به سواحل غربی افریقا می‌رفتند که قسمتی از آنجا هنوز هم "ساحل غلامان" نامیده می‌شود. هر وقت می‌خواستند هر چه سیاهپوست که به چنگشان می‌افتد به راحتی می‌گرفتند و آنها را به امریکا می‌بردند. در این ضمن در شمال تبلیغات وسیع و دامنه‌دار برای از بین بردن کامل برده‌فروشی و برده‌داری رشد می‌یافت. مردمی که هادار الغای برده‌داری بودند "ابولیسیونیست" (طرفدار الغا) نامیده می‌شدند و رهبر اصلی ایشان "ویلیام لوید گاریسون" بود. در سال ۱۸۳۱ میلادی گاریسون روزنامه‌ای به نام "لیبراتور" (آزادیبخش) انتشار داد تا بوسیله آن تبلیغات و فعالیتهاي ضد برده‌داری خود را تقویت کند... در سال ۱۸۵۹، ابراهام لینکلن برای ریاست جمهوری ایالات متحده انتخاب گردید (وی از مخالفان جدی برده‌داری بود) با انتخاب او دولتهای جنوبی از اتحادیه کشورهای متحده کناره گرفتند و رئیس‌جمهور جداگانه‌ای برای خود برگزیدند (جفرسون داولیس). این کناره‌گیری موجب جنگ عظیمی شد که مدت ۴ سال ادامه یافت (جنگهای انفصال از آوریل ۱۸۶۱ تا ۱۸۶۵) و نهایتاً با پیروزی ایالات شمالی به پایان رسید. لینکلن برای بار دوم به مقام ریاست جمهوری رسید ولی چند روز بعد از پیروزی، وی هدف گلوله یکی از مخالفان الغا برده‌گی قرار گرفته، کشته شد. در ضمن جنگ انفصال کنگره دولتهای متحده شمالی برده‌گی را لغو کردند (ژوئن ۱۸۶۲) و برده‌گان ایالات جنوبی نیز آزاد شدند و بعد از جنگ، آزادی آنها رسمیت یافت و حق شرکت در انتخابات را یافتند.

اقتباس از تاریخ قرن ۱۹ و معاصر - قسمت ۴

صفحات ۱۰۴۵ - ۱۰۴۰

آنیبال : در مدت بیش از یکصد سال رم و کارتاز با یکدیگر جنگیدند و در فاصله جنگها، دورانهای ملح موقتی و کوتاهی برقرار می‌شد. آنها به مردم بسیار خشن و وحشیانه با هم می‌جنگیدند و این جنگها موجب فقر و مصیبت توده‌های مردم می‌شد. سه جنگ عمده میان آنها روی داد که مجموعاً جنگها پونیک نامیده می‌شوند. نخستین جنگ پونیک مدت بیست و سه سال از ۲۶۴ تا ۲۴۱ پیش از میلاد طول کشید و با پیروزی رم به پایان رسید. بیست و دو سال بعد دومین جنگ پونیک روی داد و کارتاز سردار نامداری را به نام "هانیبال" به جنگ فرستاد که در تاریخ بسیار مشهور است. هانیبال مدت

پانزده سال به رم حمله می برد و اسما ب وحشت و اضطراب رومیها شده بود. هانیبال ارتشهای رومی را شکست داد و آنها را قتل عام کرد و مخصوصاً در سال ۲۱۶ پیش از میلاد در جگه "کان" پیروزی بزرگی بدست آورد، تمام این پیروزیهای هانیبال، بدون آنکه کمک فراوانی از کارتاژ دریافت دارد بدست آمد. زیرا ارتباط او با کارتاژ قطع شده بود و رومیها در دریا تفوق و تسلط داشتند. اما رومیها که از مقابله با هانیبال در فضای وسیع و دشتهای پهناور می ترسیدند و از چنین جنگها بی می گریختند، می کوشیدند او را خسته کنند و ارتباطش را قطع سازند... هانیبال قسمت عمدہای از ایتالیا را ویران ساخت اما مقاومت و سرخختی رم عاقبت به پیروزی منتهی شد. در سال ۲۰۲ پیش از میلاد در جنگی که در "راما" روی داد هانیبال شکست خورد و گریخت. در حالیکه کینه و دشمنی تسکین نا پذیر رم، او را همه جا قدم بقدم دنبال می کرد تا عاقبت خودش را مسموم کرد... (نگاهی به تاریخ جهان - جلد ۱ - صفحه ۱۶۱)

اتحاد و ترقی (جمعیت) : در سال ۱۸۷۶ در قسطنطینیه سورشها بی بخار طر بدست آوردن یک قانون اساسی صحیح آغاز کشت. سلطان هم با این درخواست موافقت کرد اما بلافاصله بخار طور شورشی که در بلغارستان شروع شد و بدنبال آن هم جنگ با روسیه روی داد، قانون اساسی کنار گذاشده شد... در اوایل قرن بیستم درخواست برای قانون اساسی خیلی نیرومند گردید در این زمان در میان افسران ارتش که تنها کسانی بودند که سازمان داشتند حزب تازه‌ای به نام "حزب ترکیه جوان" به سرعت توسعه یافت. سازمان مخفی "کمیته اتحاد و ترقی" تشکیل گردید و قسمت عمدہای از ارتش را زیر نفوذ خود درآورد و در سال ۱۹۰۸ سلطان عبدالحمید را بنا چار ساختند که قانون اساسی سال ۱۸۷۶ را که متروک شده بود به رسمیت بشناسد و مورد عمل قرار دهد... قهرمان و رئیس این انقلاب آرام و بدون خونریزی "انور بیک" بود. "مصطفی کمال" که بعد هر رهایی - بخش ترکیه شد نیز یکی از رهبران نهضت ترکیه جوان بود... سلطان عثمانی در سال ۱۹۰۹ بر اثر قیام "ترکهای جوان" مستعفی و خلع گردید.

(نگاهی به تاریخ جهان - جلد ۲ - صص ۴۷ - ۱۱۴۴)

اسپرانتو Esperanto : زبانی بین المللی که در سال ۱۸۸۷ م. بوسیله جزوی ای به نام "یک زبان جهانی" معرفی گردید. این زبان از طرف یک طبیب لهستانی از اهالی ورشو بنام دکتر زامنهوف ابداع گردید. دستور زبان اسپرانتو بسیار ساده و آسان است و تنها ۱۶ قاعده دارد و استثنایی هم در آن نیست. (معین - جلد ۵)

اسلامبول : یا استانبول شهر بندری و عظیم ترکیه بر کنار بسفور و مدخل دریای

مرمومه که نام قدیم آن قسطنطینیه بوده است. (۱۹ هزار لفت)

اقلیدس : به معنی کلید هندسه می باشد . وی ریاضی دان یونانی است که در اسکندریه زمان سلطنت بطلمیوس اول به تدریس پرداخت و کتاب اصول را نوشته که آن اساس هندسه مسطحه می باشد . (معین - جلد ۵)

الواح ملوک : حضرت ولی امرالله در توقيع منبع قرن می فرمایند : " به ملوك ارض و خليفة اسلام و ملوك مسيحيه و ناپلئون سوم و شاه ايران و صدرا عظم عثمانى و وكلائى سلطان و سفير ملك پا ريس و سفير عجم در مدینه كبيره و مشايخ مدینه و حكماء و اهالى آن و ملاء اعجام و فلاسفه ارض خطابات مهميمنه شديده مهيجه قهريه متتابعاً از يراعه مظلوم عالم صادر و در نصائح و عتاب و انذار و كشف اسرار و بيان حقائق و اقامه دلائل و اتمام حجت ليلاؤ و نهارأً متحرك ... " (۱۹ هزار لفت)

سلطانين و زما مداراني که مورد خطاب واقع شدند :

- ۱ - سلطان ايران ، ناصر الدین شاه - یک لوح
- ۲ - سلطان عثمانى و خليفة اسلام ، عبدالعزيز - یک لوح
- ۳ - صدرا عظم عثمانى ، عالي پاشا - دو لوح (الواح رئيس)
- ۴ - امپراتور روسیه ، الکساندر دوم - یک لوح
- ۵ - امپراتور اتریش (ملک نمسه) فرانسا ژوزف مورد خطاب در کتاب اقدس
- ۶ - پادشاه آلمان (ملک برلین) ، ویلهلم اول . مورد خطاب در کتاب اقدس
- ۷ - امپراتور فرانسه ، ناپلئون سوم ، دو لوح
- ۸ - ملکه بritisnia ، ویكتوریا ، یک لوح
- ۹ - رؤسای جمهور آمریکا . مورد خطاب در کتاب اقدس
- ۱۰ - پاپ اعظم ، پی نهم . یک لوح
- ۱۱ - عموم سلطانين و رؤسای ارض در سوره الملوک و کتاب اقدس و بعضی از الواح دیگر.

بالکان : بالکان قسمت شبه جزیره ای جنوب شرقی اروپا ، شامل کشورهای رومانی ، آلبانی ، یوگسلاوی (سابق) ، بلغارستان ، قسمتی از ترکیه و یونان (شبه جزیره بالکان) ، یکی از سه شبه جزیره معروف جنوب اروپا و شرقی ترین آنست که به کوهستان کارپات در مرکز اروپا منتهی می شود . دریا های آدریاتیک و یونان در غرب ، دریای مدیترانه در جنوب و دریای آرشیل و مرمومه و دریای سیاه در شرق آن را احاطه کرده اند ... سابق رومانی و صربستان و یونان معروف ترین کشورهای این شبه جزیره بودند . قسمت شرقی و شمال شرقی آن متعلق به دولت ترکیه است و شهر استانبول در آن قرار دارد و در حال

حاضر، این شیوه جزیره، یونان و آلبانی و یوگسلاوی و بلغار و ترکیه اروپا را تشکیل می‌دهد. ناحیه "اپیرو ایلیری" امروز به‌بستی و قره‌طاغ معروف است. مسیسیه شیزبه یوگسلاوی و بلغارستان تبدیل شده و رومانی نیز نام قسمتی از آن است. قسمت شمال غربی آن ترانسلیوانیا و مجارستان است. تراکیه و مقدونیه و سالی امروز جزء یونان است. تاریخ ترکیه در دویست سال اخیر، تاریخ جنگهای مداوم در مقابل روسیه که در حال توسعه بود و در مقابل شورش‌های پیاپی ملیت‌های مختلفی که تابع امپراطوری عثمانی بودند، می‌باشد. یونان، رومانی، صربستان، بلغارستان، مونتنگرو و بستی همه کشورهای بالکان بودند که قسمتی از امپراطوری عثمانی بشمار می‌رفتند... یونان در سال ۱۸۲۹ با کمک انگلستان، فرانسه و روسیه از عثمانی جدا شد و استقلال یافت. روسیه یک کشور اسلامی است. بلغارستان و صربستان که در بالکان هستند نیز اسلامی باشند. روسیه همواره می‌کوشید خود را مدافعانه آزادی اسلامهای بالکان نشان دهد اما محرك اصلی و هدف واقعی روسیه شهر قسطنطینیه بود... جنگهای روسیه و ترکیه از سال ۱۷۳۰ شروع و با فاصله‌هایی از دوره‌های صلح و متارکه در سالهای ۱۷۶۸، ۱۷۹۲، ۱۸۰۷، ۱۸۲۸، ۱۸۵۳، ۱۸۷۷ و با لاغر ۱۹۱۴، تکرار گردید و ادامه یافت... بر اثر این جنگها کنفرانس بین‌المللی مشهوری در سال ۱۸۷۸ در شهر برلین تشکیل گردید تا سرنوشت ترکیه را مورد رسیدگی قرار دهد... بر اثر این پیمان که در آن کنفرانس بسته شد و به نام پیمان برلین مشهور گشت کشورهای بالکان یعنی بلغارستان و صربستان، رومانی و مونتنگرو استقلال یافتند. اتریش ایالات بستی و هرزگوین را اشغال کرد... انگلستان نیز جزیره قبرس را گرفت. ایتالیا نیز ناحیه طرابلس را در شمال افریقا به تصرف خود درآورد. در این زمان بلغارستان و صربستان و یونان و مونتنگرو که می‌خواستند ترکیه بکلی از اروپا بیرون ببرند و تصرفات اروپایی او را از جنکش بدر آورند چون دیدند فرصت مناسبی فرا رسیده است با هم متحد شده "جا معه بالکان" را بوجود آورده و متفقاً در اکتبر ۱۹۱۲ به ترکیه حمله بردند. ترکیه بکلی فرسوده و از هم گستاخ شده بود، در داخل ترکیه میان مشروطه‌خواهان و مرتعان بر سر حکومت رقابت شدیدی وجود داشت. در نتیجه عثمانی در مقابل حمله جامعه بالکان بشدت شکست خورد. بدین ترتیب نخستین جنگ بالکان پس از چند ماه به پایان رسید و ترکیه تقریباً بکلی از اروپا بیرون رانده شد و فقط استانبول (قسطنطینیه) برایش یا قی ماند، حتی شهر ادرنه (ادریانا نوبول) که قدیمی ترین پایتخت عثمانی ها در اروپا بود بتو خلاف میکش از او جدا گشت. معهدها، فاتحان این جنگ خیلی زود بر سر غنیمت به جنگ آورده به ساحن یکدیگر افتادند. بلغارستان به شکلی ناگهانی وخیانت-

آمیز به متفقان سا بقش حمله برد. کشتارهای مهیب متقابل روی داد و رومانی که سایقاً خود را دور و بر کنار نگاه داشته بود به آمید سود به این معرکه پیوست. درنتیجه بلغارستان تمام آنچه را قبل از دست آورد و بود از دست داد. رومانی و یونان و صربستان بر وسعت زمینهای قلمرو خود افزودند. ترکیه نیز شهر ادرنه را دوباره تصاحب کرد... بنظر می‌آید که کشتار و قتل عام و خشونتهاي متقابل میان ترکها و ملل بالکان و ارمنی‌ها یک‌امر منظم و عادی شده بود که هر دو طرف به آن می‌پرداختند... بدین قرار پس از جنگ‌های بالکان ترکیه بسیار ضعیف و فرسوده بود و در اروپا فقط یک‌جای پای کوچک برای خود داشت سایر نواحی امپراطوری عثمانی هم متزلزل بود و از هم می‌پاشید... جنگ بزرگ ۱۹۱۴ درست یک‌سال پس از آنکه جنگ‌های بالکان به پایان رسید آغاز گردید.

نگاهی به تاریخ جهان - جلد ۲ - صص ۴۴ - ۱۱۴۲

بخت النصر یا نبوکد نصر: پادشاه مقتدر کلدانی در بابل که مکرر اورشلیم را فتح کرد. بار اول احتماً در سال ۵۹۷ قبل از میلاد که بر "یهودی‌قیم" سلطان یهود غلبه نمود و جمعی از اعاظم یهود را به اسارت برد و "صدقیا" را به حکومت کذاشت. دفعه بعد در ۵۸۷ که اورشلیم و معبد را خراب کرد و چندین هزار یهودی را به اسارت به بابل برد که همه آنها تا زمان غلبه کوروش کبیر در اسارت ماندند..

(۱۹ هزار لغت)

بطلمیوس : Batlemyus منجم معروف یونانی و عالم جغرافیا . مجسطی و آثارالبلاد از اوست . وی معتقد بود که کره زمین ثابت است و در مرکز عالم قرار دارد و افلای دور آن می‌گردند.

(معین - جلد ۵)

بوده : حضرت بودا در ۵۶۳ قبل از میلاد در یکی از شهرهای نپال کنونی در یک خانواده اشرافی متولد شدند. اسمشان "سیدراتا" به معنی روشنیل و آگاه و شهرتشان "گوتاما" بود در سی سالگی ازدواج کردند و در ۳۵ سالگی در محلی در ایالت "بیهار" هندوستان به رسالت مبعوث شدند و تا هشتاد سالگی به سیر و سفر و تبلیغ و هدایت ناس پرداختند و در ۴۸۳ قبل از میلاد صعود کردند.

(۱۹ هزار لغت)

پطرس : نام ایشان در زبان سریانی "کیفاس" به معنی سنگ می‌باشد و اعراب او را "شمعون" نا میدهند و حضرت مسیح او را به جهت اظهار ایمان و اعتقاد به ابن الله بودن مسیح "پطر" به معنی سنگ - صخره نا میدهند و فرمودند "تو سنگی هستی که بر روی تو کلیسای خود را بنا خواهم نمود، وی اعظم حواریون بودند. (قاموس کتاب مقدس)

بولس قدیس : نام او در زبان عبرانی "شاول" (و اسم روسی او "پولس") است .

وی اهل " طرسوس " جزء متصرفات روم بوده ... او یهودی متعصبی بود و در اواخر ظهور حضرت مسیح در ردیف مخالفین قرار گرفته و مدتها بر علیه مسیحیان اقدام می نمود ... چون جمعی از مسیحیان متواری شدند، پولس برای گرفتاری آنان از رئیس کهنه نامه گرفته به طرف شهری که آنها در آنجا بودند حرکت نمود و به طوری که مذکور است در بین راه به واسطه روه یا بی که دید ایمان آورده به مسیحیان پیوست و از آن به بعد به تبلیغ امر حضرت مسیح پرداخت . (اقتباس از قا موسکتاب مقدس)

توران : " توران نام ترکستان است و بعضی از خراسان و آن از مشرق است، به ولایت ما وراء النهر نیز نسبت داده اند. و گفتند که چون این ملک را فریدون به تور پسر بزرگ خود داده بود به " توران " موسوم شد. سرزمین توران به ایران ویج یا خوارزم متصل بوده ، از طرف مشرق تا دریاچه آران که جغرافی نویسان قرون وسطی آن را دریاچه خوارزم نیز نامیده اند، امتداد داشته است . جنگهای ایرانیان و تورانیان بخش مهم داستانهای ملی ما را تشکیل می دهند ... خوارزمی (نیمه دوم قرون چهارم هجری) در مفاتیح العلوم صفحه ۱۱۴ می نویسد: مرز توران معمولاً نزد ایرانیان ممالک مجاور جیجون است . در شاهنامه توران مملکت ترکان و چینیان است که بواسطه جیجون از ایران جدا می شود . در کتب ایرانی و عرب قرون وسطی تمايل مخصوص به اطلاق توران به سرزمین ما وراء النهر مشاهده می شود . نزد خاورشناسان ، تورانیان طوابیقی بودند در دشتهای روسیه و مستملکات آسیای شوین حالیه یا طوابیق چادرنشینی که از دریای قفقاز تا رود سیحون (سیردریا) پراکنده بودند، از اوستا و کتب دینی پهلوی و داستانهای ملی و اقوال مورخان قدیم برمی آید که ایرانیان و تورانیان از یک نژاد بوده اند. منتهی ایرانیان زودتر شهرنشین و متمند شدند و تورانیان به همان وضع بیابانگردی و چادرنشینی باقی ماندند، در کتب متأخر ترک و خزر و چین و ماچین و تبت و شرق را به تفاوت خاک تور و ممالک روم و روس و آلان و مغرب را خاک سرم (سلم) دانسته اند. بر خلاف این پنداش توزان و سرمان و دو مملکت دیگر سائینی و داهی (که در فرودیش پشت آمده) هر چهار مانند خود ایران مرز و بوم قوم آریا بی است (حاشیه تبرهای مصحح دکتر محمد معین) .

جنگ جهانی اول : جنگ جهانی اول از سال ۱۹۱۴ آغاز و تا سال ۱۹۱۸ بطول انجامید. حادثه ای که بهانه ایجاد جنگ شد، کشته شدن ولیعهد اتریش در شهر سرایه بود. " آرشیدوک فرانسوا فردیناند " ولیعهد اتریش و همسرش " سوفی دوهونبرگ " درسفری رسمی که به شهر سرایه با یتحت بستنی کرده بودند توسط دانشجویی موسوم به گراویلس

پرنزیب در ۲۸ ژوئن ۱۹۱۴ هدف‌گلوله قرار گرفته و کشته شدند. این واقعه سبب کشمکش بین اتریش و صربستان گردیده نهایتاً منجر به جنگ جهانی شد. متحده‌ین در این جنگ کشورهای آلمان، اتریش و ایتالیا بودند و متفقین فرانسه، انگلستان و روسیه‌تزاری ایتالیا در خلال جنگ از متحده‌ین جدا شده به متفقین پیوست و به جای آن دولت عثمانی به اتحاد آلمان و اتریش درآمد. بعد از چهار سال جنگ و وارد آمدن تلفات جانی و مالی بسیار بر طرفین جنگ، نهایتاً در ۲۹ سپتامبر ۱۹۱۸ پیمان متأرکه جنگ به‌ماضی طرفین رسید. امریکا تا سال ۱۹۱۷ در واقع در این جنگ شرکتی نداشت، ولی پس از آنکه در ژانویه ۱۹۱۷ آلمان تمام کشتیها، حتی کشتی‌های بی‌طرف (که کشتی‌های امریکا هم جزو آن بود) را غرق نمود، ورود امریکا به جنگ اجتناب ناپذیر شد. لذا امریکا هم در آوریل ۱۹۱۷ به آلمان اعلام جنگ داد و ورود امریکا به جنگ خود موجب پایان سریع جنگ شد.

چنگیز : نام اصلی وی به زبان مغولی تموجین است. او در حدود سال ۵۴۹ هجری در مغولستان تولد یافت. پدرش یسوکای بها در رئیس و خان قبیله فیات از قبا یکل مغولی بود. وی سیزده ساله بود که پدرش درگذشت. جمعی از مغولان اطا عتش را گردن نشناختند و تموجین پس از رنج بسیار بر آنان پیروز شد. وی در زمان خوارزمشاھیان (سلطان محمد) بر ایران تاخت در سال ۶۱۸ خوارزم را فتح نمود و پس از آن نیشا سور طوس را ویران کرده مشهد را غارت نمود. وی در سال ۶۱۹ بعد از فرار سلطان جلال‌الدین و کشتار وحشت‌انگیزی که در سراسر ایران کرد، برای فرونشاندن شورشی که در چین شمالی و تبت به ظهور رسیده بود، به مغولستان برگشت و در آنجا در ۶۲۴ در اثر بیماری درگذشت.

(فرهنگ دهخدا)

حادث : کلمه حادث در فلسفه بر دو معنی اطلاق می‌شود یکی وجود چیزی بعد از عدم آن بنحو بعدیت زمانی که حادث به حدوث زمانی می‌نمند و دوم نیازمند بودن چیزی به غیر و علت که حادث به حدوث ذاتی می‌نمند. (فرهنگ علوم عقلی - صفحه ۲۰۶)

علم حوصلی و علم حضوری : علم حوصلی در مقابل علم حضوری قرار دارد و آن علمی است که صورتی از معلوم در نزد عالم حاصل می‌شود. مثلاً وقتی به درخت سروی بنگریم (یا آن را بنظر آوریم) صورتی از آن در ما برانگیخته می‌شود. ما عالم هستیم و آن سرو خارجی معلوم و در اینجا بین عالم و معلوم جداشی و افتراق است و علم بوسیله میانجی است نه بطور مستقیم. اما علم حضوری آن است که معلوم خود در نزد عالم حاضر باشد (نه صورتش) و واسطه‌ای در بین نباشد. مثل علم ذهن به حالات و کیفیات خودش.

(منطق صوری - صص ۶ - ۵)

علم حضوری : رجوع شود به علم حصولی

حنا : (حنا ن ~ حناس) کاهن بزرگ یهود که از حضرت مسیح بازپرسی کرد وی پسر زن " قیافا " بود . قیافا از روئای کهنه بود و این هر دو به قتل حضرت مسیح فتسوی دادند در کتاب مقدس مسطور است : " لکن چون خود ایشان و رئیس ایشان را قدرت اجرای این حکم نبود بدین واسطه وی را به نزد پیلاطس آوردند تا آنکه وی امر به طبیعت نماید . مت ۲۷ : ۱ و ۲ "

(قاموس کتاب مقدس صفحه ۷۰۶)

حوالیون : مومنین اولیه به حضرت مسیح دوازده تنفر بودند که به نام حواریون یا رسول نامیده می شوند و عبارتند از : شمعون پطرس و اندریاس برادرش ، یعقوب ابریم زبدي که وی را یعقوب کبیر می گفتند و یوحنا برادرش ، فیلیپوس ، ہرتوالما ، توما ، متی که وی را لاوی نیز می گفتند ، شمعون غیور ، لیبیوی که بتدى ملقب بود و یهودا نیز خوانده می شد ، یعقوب صغیر الفیوس و یهودای اسخربوطی که حضرت مسیح را تسلیم دشمنان نمود .

(قاموس کتاب مقدس - صفحه ۴۱۴)

داود : پس از شائلول اولین پادشاه یهود ، قبایل و اسپاط یهود داود را که از جوانترین فرزندان (بیتا) و از سبط یهودا بود و به دست شموئیل نبی تقدیس گشته بود به سلطنت انتخاب نمودند گویند وی جهل سال حکومت نموده و پس از جنگهای بسبار اقوام یهود را متحد نموده ، مقر خود را به اورشلیم انتقال داد . حضرت داود (داود بن نیسی) در ۷۱ سالگی درگذشت و در کوه صهیون مدفون گردید . مزا میر از اوست (مزا میر سرودها و اشعاری است که آهنگ آنها با نی نواخته می شود)

(فرهنگ معین - جلد ۵)

درزی : " درزی مذهبی است که پیروانش (مت加وز از دوپست هزار تن) در سوریه و لبنان اقامت دارند . عقاید مربوط به اصل و ریشه آنها مختلف است . چون به " حاکم " (ابوعلی منصور) خلیفه فاطمی که از نواده های اسماعیل بود و خود را خدا خواند ، عقیده دارد آنها را شعبه ای از اسماعیلیه تصور می کنند و چون در همان زمان " حاکم " و بعد ازاو (حدود ۱۰۰۰ میلادی) حمزه ابن علی و محمد بن اسماعیل درزی مومنین این مذهب شدند ، آنها را درزی می خوانند . موحد هستند ولی حاکم را تجسد خدا می دانند . به صراحت و رضا و اطاعت از فرمانتها ن اهمیت داده و به تناسب نیز عقیده دارند . "

(۱۹ هزار لغت)

سپطی : یهودی اسرائیلی منسوب به اسپاط بنی اسرائیل . (۱۹ هزار لغت)

سریانی - سریانی : " منسوب به سورستان . نام قوم سامی نژاد که با قوم آرامی

خویشاوند بودند و لهجه آنها را نیز "سربیانی" نامند. این لهجه از لهجه‌های مهم آرا می‌شرقی است و در ایران از خود آرامی معروفتر است... در قرن دوم میلادی سورستان یکی از مراکز مهم عیسیویان گردید و در چند قرن پیش از آن از زمان اسکندر و جانشینان وی "سلوکس" و "انتیوخس" شمال بین النهرين مرکز زبان سریانی بوده (فرهنگ دهخدا) (۳۰۲)...

سقلاب : (سقلب ، سقلاب ، صقلاب) طائفه اسلو که ساکن سواحل رود دانوب بودند و بعد در شرق اروپا متفرق شدند. منطقه‌ای که طائفه اسلو در آن اقامت داشتند که شامل نواحی بین قسطنطینیه و بلغار می‌شده است. (۱۹ هزار لغت)

سلیمان : بعد از داؤود شی که دومین پادشاه یهود بود، پرش سلیمان در حالیکه ۲۰ سال داشت به جای وی منصب گردید. او برای تعمیر بیت المقدس اقدام کرد. عقل و کیاست وی مشهور است. امثال و حکم سلیمان در عهد عتیق (تورات) معروف است. (فرهنگ معین - جلد ۵)

صلیبی (جنگها) : نبردی طولانی بین قوای مسیحی و مسلمان بود که از سال ۱۰۹۵ میلادی (۴۸۹ هـ) آغاز شد و تا سال ۱۲۹۰ میلادی (۶۹۰ هـ) حدود دو قرن ادامه داشت در طی این دو قرن تنها حدود ۷۵ سال از سوی دو طرف متأرکه جنگ اعلام گردید. این جنگها به عنوان آزاد کردن بیت المقدس با فرمان پاپ اوربن Urbain در سال ۱۰۹۵ میلادی آغاز گردید و شامل ۹ جنگ بود. جنگها ای صلیبی با سقوط عکا آخرین پایگاه صلیبیان در فلسطین بدست اشرف خلیل فاتح، سلطان ملوک مصر پایان پذیرفت. (اقتباس از فرهنگ دهخدا)

طیطوس : (امپراطور رومی ۸۱ - ۴۹ میلادی) که در سال ۷۰ میلادی قبل از امپراطور شدن به اورشلیم حمله کرد و پس از تخریب شهر و آتش زدن اینیه و قتل عام، جمع بسیار زیادی از یهودیان را به اسارت برد. وی از سال ۷۹ - ۸۱ امپراطور شد و از ابتدا مواجه با بلای عظمی، آتش‌شان "وزو" و از بین رفتن دو شهر "پومبه و هرکولافم" گردید. (۱۹ هزار لغت)

قبطی : "مصری - اهالی مصر در قدیم" (۱۹ هزار لغت)

قدیم : قدیم ذاتی عبارت از موجودی است که وجود او از غیرش نباشد و آن ذات حق است و مقابل آن حدوث ذاتی است قدیم بالزمان موجودی است که وجود او مسبوق به عدم نباشد و مقابل احوالات بالزمان است. (فرهنگ علوم عقلی - صفحه ۴۶۳)

قیافا : رجوع شود به جنبا

کلدانیان : (در قدیم سرزمین با بل را کلده می نامیدند و آن شامل بخش جنوبی بین النهرين بود) امپراطوری آشور تنها ۱۵۰ سال پس از سارگون دوم طول کشید . سامیان بسیار با نگرد نوحا استهای از سوی جنوب شرقی بنام کلدانیان با دو گروه از مردم آریاسی زبان از سوی شمال که مادها و پارسیان باشند علیه آشور دست بددستدادند و در ۶۵۶ پیش از میلاد بنینوا را گرفتند ... این مردم از جنگلها و دشت‌های شمال و شمال غربی بیرون تاختند . مردمی بودند سخت جان و سلحشور . بعضی از ایشان راه جنوب شرقی گرفتند و از هند سودراً وردند و با خویشتن لهجه‌ای از زبان آریاسی برداشت که سپس زبان سانسکریت شد و دیگران بسوی سرزمین تمدن‌های کهن روی آوردند .

(فرهنگ دهخدا)

کلمبیوس : [Christophe , Colomb] دریانورد معروف ایتالیائی و کاشف آمریکا او می خواست راه دریا بی بسوی هند را پیدا کند تا اینکه به خدمت ملکه قشتاله (کاستیل) درآمد و در سال ۱۴۹۲ م . از ملکه ایزا بل سه کشتی گرفت و بدین وسیله امکان مسافت و کشف قاره جدید آمریکا را پیدا کرد . وی در سوم اوت ۱۴۹۲ م . بندر " پالسو " (Palos) را ترک گفت و پس از تحمل رنجهای فراوان به سان سالوا دور رسید و سپس در جزیره کوبا و هائینی پیاده شد . دومین سفر وی از ژوئن ۱۴۹۳ م . آغاز گردید در این سفر گوادلوب ، پورتوريکو ، جامائیک و ساحل جنوب باختیری کوبا را شناخت در سومین سفر خود به سال ۱۴۹۸ م . کریستف کلمب پس از رسیدن به ترینیتی (Triniti) در ساحل آمریکای جنوبی از " اورنوك " (Orenoque) تا کاراکاس پیش رفت . در چهارمین سفر کلمب که از ۱۵۰۲ تا ۱۵۰۴ م . ادامه داشت ، ساحل آمریکای مرکزی را از هوندوراً تا خلیج " دارین " (Darien) کشف کرد ، پس از برگشت از آخرین سفر دریا بی دیگر کمکی به او نشد و در حال تنگ دستی درگذشت . (فرهنگ معین - جلد ۶ - ص ۱۵۹۲)

کنفوسیوس : کنفوسیوس (۴۷۹ - ۵۵۱ قبل از میلاد) که به فرموده حضرت عبدالبهاء " تجدید سلوک و اخلاق قدیم شمود " فیلسوف روحانی و حکیم ریاضی و جلیل القدری بود که در ۵۵۱ قبل از میلاد در ایالت " لو " در چین متولد شد . از ۲۵ سالگی قیام به تصحیح و ارشاد مردم و خصوصاً تعلیم جوانان کرد . یکبار تا مقام قضاوت و وزارت - عدليه رسید که مورد پسند اغتشیاء و توانگران واقع نشد و باز به تعلیم پرداخت تا در سن ۷۲ سالگی از این عالم رفت . (۱۹ هزار لفت)

مجسطی : رجوع شود به بطلمیوس

لاهه - (کنفرانس صلح) : لاهه از مهمترین شهرهای هلند و مرکز بعضی سازمانهای بین المللی است. دو کنفرانس بین المللی صلح در آن مدینه تشکیل شد. اولی در ۱۸۹۹ میلادی به دعوت نیکلای دوم امپراطور روسیه و با حضور مد نظر نمایندگان کشورهای عالم که منجر به تشکیل شورای حکمیت و دیوان داوری گردید. کنفرانس دوم در سال ۱۹۰۷ - تشکیل و قرار شد. سومین کنفرانس در سال ۱۹۱۵ و یا ۱۹۱۶ تشکیل گردد که هرگز عملی نشد زیرا جنگ جهانی اول از ۱۹۱۴ آغاز گردید. "جمعیت صلح لاهه" که حضرت عبدالبهاء لوحی در جواب نامه آنها مرقوم فرموده‌اند غیر این دو کنفرانس است. این لوح بعد از جنگ مذبور نازل گردید. (این لوح در مکاتیب جلد اول صفحه ۲۸۵ و نیز مکاتیب جلد سوم صفحه ۱۰۵ مندرج می‌باشد). (۱۹ هزار لغت)

- در اثنای جنگ بین المللی اول (۱۸ - ۱۹۱۴) جمعیتی از افراد ملل مختلف مختص و غیر مختص بنام "جمعیت مرکزی صلح دائمی" تشکیل و کمیته اجرائی آنها در لاهه (لاهه) پایتخت "هلند" که مملکت بیطریقی بود برقرار گردید. این جمعیت مقاصد خود را که عبارت از بسط صلح و سلام و خاتمه دادن به جنگ مهیب بود از طریق جرائد به اطلاع ملل مختلفه رسانید. چون قسمتی از مردم آنها موافق تعالیم الهیه بود جناب "این اصدق"، "جناب احمد بیزادانی" و جناب "دکتر ابراهیم پیروز" متفقاً مقالاتی تهیه کرده و ترجمه آن را با اقتداء فرصت انتشار تعالیم مبارکه، جهت کمیته مذبور ارسال داشتند. پس از تبادل مراسلات عاقبت از طرف کمیته اجرائی عربی برای تقدیم به حضور حضرت عبدالبهاء به طهران رسید ولی به علت شرایط جنگی ارسال آنها به تأخیر افتاد. بالاخره در سال ۱۹۱۹ جواب مبارک طی لوح مفصلی نازل شد و در سال ۱۹۲۰ توسط جناب "این اصدق" و جناب "بیزادانی" لوح مذبور و ترجمه‌اش به کمیته اجرائی صلح در لاهه حضوراً تسلیم گردید.

(جزوه معارف عمومی - شماره ۱۵ - صفحه ۳۴)

مصریان (اجیهیان - اوها مات مصریان) : تمدن مصری که یکی از کهنترین تمدنهاست و می‌توان شکوفایی آن را از روی پیشینه‌های فراوان مطالعه کرد، نشانه پیش‌درآمد درخشنان تاریخ کلی فرهنگ است. آغاز این تمدن در سپیده‌دم زندگی نوسنگی پنهان است و این همان وقتی است که عوامل فرهنگی بسیاری که از اهمیت بسیار برخوردار است پدید آمده است. سیر ناکسته تمدن مصری کواهی بر شکوهمندی بسیار این تمدن است. مصر با آفرینش فرهنگ‌گا و آهن که با زرگانی صنعت و سازمان سیاسی قابل توجهی را ممکن ساخت پیشرفت‌ترین نوع زندگی اقتصادی عصر خود را به تکامل رساند. مهارت صنعتگران، مهندسان، فن ورزان و هنرمندان مصری برآستی ستودنی است. هرمها، پرستشگاههای بزرگ، تعمیرهای بدنسیال هم دیواره پرستشگاهها، تندیسها فرعونها و سایر آثار

بزرگ نشانه‌ای از نیوگ آفرینشگر مصری است. از این گذشته مصر پیشاپنگ تکوین علوم ریاضی، شیمی، پزشکی و اخترشناسی بوده است. دستاوردهای عالی، پایداری و تداوم زندگی مصری همراه با پیشینه‌ها بی که از این کشور بیش از هر کشور دیگر به جا مانده، برای پژوهش در پیشرفت انسان چه از جهت اجتماعی و سیاسی و چه از حیث اختراع مهمی در تاریخ که خون زندگی بخش تمدن مصری است، همواره از مصر موضوع قابل توجهی خواهد ساخت. تأثیر مصر روی تمدن کشورهای همسایه در طول پنج هزار سال یا بیش از این مدت، از حدود حساب بیرون است... (تاریخ تمدن - جلد ۱ - ص ۲۶)

نصیری : "نصیری، پیرو مذهب نصیریه می‌باشد که یکی از مذاهب شیعه و از غسلات حضرت علی است و نصیریها بیشتر در سوریه و قلیلی در ایران اقامت دارند." (۱۹ هزار لغت)

یوحنا معمدانی : حضرت یحیی بن ذکریا یا یوحنا معمدانی مبشر عظیم الشان حضرت مسیح بود که از سن سی سالگی در کنار رود اردن مردم را غسل شعیبید و توبه و بشارت به ظهور حضرت مسیح می‌دادند. آن حضرت در راه خدا به درجه شهادت رسیدند و حضرت مسیح در حق او شهادت داده و من فرمایند "در میان زائیده شدگان از زن مثل یحیی برشخاست". (مت ۱۱: ۱۱) (قا موس کتاب مقدس صفحه ۹۴۶)

یونان : حضرت بهاء الله در لوح حکمت می‌فرمایند: "فانتظروا اليونان اثنا جعلناها كرسى العكمة فى برهة طويلة ... " (مجموعه الواح مبارکه چاپ مصر - صفحه ۵۰) یونان از نظر تمدن و معارف و ترقیات فکری و معنوی تاریخ درخشانی دارد. اگر چه مصریان، هندیان، کلدانیان و دیگر ملت‌های مشرق زمین بیش از یونان به دایره تمدن گام نهاده‌اند ولی تمدن آنان هر یک در جهت خاصی سیرو کرده و شکل جامع و کاملی مانند تمدن یونان نداشته‌اند و در هر حال یونان به تمدن باستان جهان کمک شایانی کرده است. در یونان شاعران، فیلسوفان، متفکران و دانشمندان بزرگی به عرصه ظهور رسیده‌اند. حکومتهاي آنان غالب به زده و خورد مشغول بودند و مشهورترین و قایع باستانی آن عبارت است از:

۱ - جنگ تروا که مشتمل است بر وقایع باستانی مخلوط به افسانه و اساطیر ۲ - جنگ با ایران ۳ - جنگ با پلوپونزی - از فلسفه مشهور یونان سocrates، aristotle، افلاطون، فیثاغورث و بسیاری دیگر را می‌توان نام برد. (فرهنگ دهخدا)

ماخذ و منابع کتب مقدسه

ماخذ برخی از آیات با توجه به کلمه اول آید مبارکه همانگوئه که در بیانات حضرت عبدالبهاء مورد استفاده قرار گرفته است ذکر کردیده

الف - کتاب مقدس

- "نص انجلیل است که آفتاب الهی بر مطیع و عاصی پرتو انداخته ...".

انجلیل متی باب ۱۵ آیه ۴۴ و ۴۵ ... اما من به شما می گویم که دشمنان خود را محبت نمائید و برای لعن کنندگان خود بروکت طلبید و به آنانی که از شما نفرت کنند احسان کنید و به هر که به شما فعش دهد و جفا رساند دعای خیر کنید تا پدر خود را که در آسمان است پسراان شوید زیرا که آفتاب خود را بر بدان و نیکان طالع می سازد و باران بر عادلان و ظالمان می باراند ...".

- "در انجلیل است که آنچه مال قیصر است به قیصر بدهید و آنچه مال خداست به خدا".
انجلیل متی باب ۲۲ آیات ۱۵ به بعد: "پس فربیسیان رفته شوری نمودند که چطور او را در گفتگو گرفتار سازند و شاگردان خود را با هیرودیان نزد وی فرستاده گفتند استادا می دانیم که صادق هستی و طریق خدا را براستی تعلیم می نمایی و از کسی بآکنداری زیرا که بظاهر خلق نمی نگری . پس به ما بگو رأی تو چیست؟ آیا جزیه دادن به قیصر رواستیا نه؟ عیسی شرارت ایشان را درک کرده گفتای ریا کاران جوا مرا تجربه می کنید. سکه جزیه را بمن بننمایید. ایشان دیناری نزد وی آوردند. بدیشان گفت این صورت و رقم از آن کیست؟ بدو گفتند از آن قیصر. بدیشان گفت مال قیصر را به قیصر ادا کنید و مال خدا را به خدا".

- "مثلاً در تعالیم حضرت مسیح می فرماید اگر کسی بر یعنی شما زند پسار را پیش آرید،"

انجلیل متی باب پنجم آیات ۳۸ به بعد: "شنیده اید که گفته شده است چشمی به چشمی و دندانی به دندانی . لیکن من به شما می گویم با شریر مقاومت مکنید بلکه هر که بر رخساره راست تو طبائجه زند دیگری را نیز بسوی او بگردان و اگر کسی خواهد با تو دعوی کند و قبای تو را بگیرد عبای خود را نیز بدو واگذار .".

- حضرت مسیح در انجلیل می فرماید که این بیاناتی که من می کنم نظیر تخمی است که دهقان می افشارند و آن داندها بعضی بر سنگ افتد ...".

انجلیل مرقس باب چهارم آیه ۲۱ : "... پس ایشان را به مثل ها

چیزهای بسیار می آموخت و در تعلیم خود بدیشان گفت گوش‌گیرید اینک بروزگری به جهت تخم‌پاشی بیرون رفت و چون تخم می باشد قدری بر راه ریخته شده مرغان هنوا آمده آنها را برجیبدند و پاره بر سنگلاخ باشیده شد، در جایی که خاک بسیار نبود پس جون که زمین عمقی نداشت بزودی روئید و چون آفتاب برآمد سوخته شد و از آن رو که ریشه نداشت خشکید و قدری در میان خارها ریخته شد و خارها نمو کرده آن را خفه نمود که شمری نیا ورد و مابقی در زمین نیکو افتاد و حاصل پیدا نمود که روئید و نمو کرد و بار آورد. بعضی سی و بعضی شست و بعضی صد. پس گفت هر که گوش‌شنوا دارد بشنود... و بدیشان گفت آیا این مثل را نفهمیدهاید پس چگونه سایر مثل‌ها را خواهید فهمید. بروزگر کلام را می کارد و این‌نانند به کناره راه، جائی که کلام کاشته می شود و چون شنیدند فوراً شیطان آمده کلام کاشته شده در قلوب ایشان را می رباشد و ایضاً کاشته شده در سنگلاخ کسانی می باشد که چون کلام را بشنوند در حال آن را به خوشی قبول کنند ولکن ریشه در خود ندارند بلکه فانی می باشد و چون صدمه یا زحمتی به سبب کلام روی دهد در ساعت لغزش می خورند و کاشته شده در خارها آنان را می باشد که چون کلام را شنوند اندیشه‌های دنیوی و غرور دولت و هوس چیزهای دیگر داخل شده کلام را خفه می کند و بی شمر می گردد و کاشته شده در زمین نیکو آنانند که چون کلام را شنوند آن را می پذیرند و شمر می آورند. بعضی سی و بعضی شست و بعضی صد ".

- " این شخص از ناصره آمده ما او را می شناسیم"

انجیل یوحنا باب هفتم آیه ۲۵: " پس بعضی از اهل اورشلیم گفتند آیا این آن شیست که قصد قتل او را دارند و اینک آشکارا حرف می زند و بدو هیچ نمی گویند. آیا رؤسا یقیناً می دانند که او در حقیقت مسیح است. لیکن این شخص را می دانیم از کجا است اما مسیح چون آید هیچکس نمی شناسد که از کجاست. "

انجیل یوحنا باب هفتم آیه ۴۱: " و بعضی گفتند مگر مسیح از جلیل خواهد آمد. آیا کتاب نگفته است که از نسل داود و از بیت لحم دهی که داود در آن بود مسیح ظاهر خواهد شد. پس در باره او در میان مردم اختلاف افتاد. "

- " اینست که حضرت مسیح می فرماید که پدر در پسر است یعنی آن آفتاب در این آینه ظاهر و آشکار است. "

انجیل یوحنا باب ۱۶ آیه ۶: "... عیسی بدو گفت من راه راستی و حیات هستم. هیچکس نزد پدر جز بوسیله من نمی آید. اگر مرا می شناختید پدر مرا نیز می شناختید و بعد از این او را می شناسید و او را دیدهاید. فیلیپس به وی گفت ای آقا پسر

را به ما نشان ده که ما را کافیست . عیسی بدو گفت ای فیلیپس در این مدت با شما بودم آیا مرا نشناخته ، کسی که مرا دید پدر را دیده است پس چگونه تو می گویی پدر را به ما نشان بده . آیا باور نمی کنی که من در پدر هستم و پدر در من است . سخن هایی که من به شما می گوییم از خود نمی گوییم لکن پدری که در من ساکن است او این اعمال را می کند ..."

- " در انجلیل ذکر شده که حضرت اشعیا فرمود این خلق جسم دارند ولی نمی بینند گوش دارند ولی نمی شنوند ... و حضرت مسیح در کتاب مقدس می فرماید که من آنها را شفا می دهم ..."

انجلیل متنی باب سیزدهم آیه ۱۵ الی ۱۶ : "... آنگاه شاگردانش آمده به وی گفتند از چه جهت با اینها به مثلها سخن می رانی . در جواب ایشان گفت داشتن اسرار ملکوت آسمان به شما عطا شده است لیکن بدیشان عطا نشده . زیرا هر که دارد بدداده شود و افزونی یابد . اما کسی که ندارد آنچه دارد هم از او گرفته خواهد شد . از این جهت با اینها به مثلها سخن می گوییم که نکرانند و نمی بینند و شنوا هستند اما نمی شنوند و نمی فهمند و در حق ایشان نبیوت اشعیا تمام می شود که می گوید به سمع خواهید شنید و نخواهید فهمید و نظر کرده خواهید نگریست و نخواهید دید . زیرا قلب این قوم سنگین شده و به گوشها به سنگینی شنیده اند و چشمان خود را بر هم نهاده اند میادا به چشمها ببینند و به گوشها بشنوند و به دلها بفهمند و بازگشت کنند و من ایشان را شفا دهم "

و نیز در کتاب اشعیاء نبی باب ششم می فرمایند "... آنگاه آواز خداوند را شنیدم که می گفت که را بفرستم و کیست که برای ما برود گفتم لبیک مرا بفرست . گفت برو و به این قوم بگو البته خواهید شنید اما نخواهید فهمید و هر آینه خواهید نگریست اما درک نخواهید کرد . دل این قوم را فربه ساز و گوشی ایشان را سنگین نما و چشمان ایشان را ببیند میادا با چشمان خود ببینند و با گوشی ایشان را بشنوند و با دل خود بفهمند و بازگشت نموده شفا یابند ."

"در شریعت تورات طلاق جائز در شریعت مسیح جائز نه "

انجلیل متنی باب ۵ آیه ۲۱ و ۲۲ : " و گفته شده است هر که از زن خود مفارق است جویید طلاق نامه بدو بدهد لیکن من به شما می گوییم هر کس بغير علت زنا ، زن خود را از خود جدا کنند با اعث زنا کردن او می باشد و هر که زن مطلقه را نکاح کند زنسا کرده باشد ."

- "... با حقیقت انسانی ... صدق آیه تورات شود) صورت و مثال الهی گردد ..."

سفر پیدایش، باب اول . آیات ۲۶ و ۲۷ : " ... و خدا گفت آدم را به صورت ما و موافق شیوه ما بسازیم تا بر ما هیان دریا و پرندگان آسمان و بهايم و بر تسامي زمین و همه حشراتی که بر زمین می خزند حکومت نماید، پس خدا آدم را بصورت خود آفرید، او را بصورت خدا آفرید، ایشان را نز و ماده آفرید..."

سفر پیدایش باب پنجم آیه اول : " اینست کتاب پیدایش آدم ، در روزی که خدا آدم را آفرید به شبیه خدا او را ساخت ..."

- " لقب حضرت مسیح را بعل زبول گذاشته بودند معنی این لقب یعنی شیطان " انجیل لوقا باب یازدهم آیه ۱۵ : " لیکن بعضی از ایشان گفتند که دیوها را به پاری بعل زبول رئیس دیوها بیرون می کند و دیگران از روی امتحان آیتی آسمانی از او طلب نمودند. پس او خیالات ایشان را درک کرده بدیشا گفت هر مملکتی که برخلاف خود منقسم شود تبا ه گردد و خانه که بر خانه منقسم شود منهدم گردد. پس شیطان نیز اگر به ض خود منقسم شود سلطنت او چگونه پایدار بماند. زیرا می گوئید که من به آغازت بعل زبول دیوها را بیرون می کنم. میان اگر من دیوها را به وساطت بعل زبول بیرون می کنم پس از شما به وساطت که آنها را بیرون می کنم. "

- " در انجیل می فرماید مِن اشمارهم تعرفونهم "

انجیل متی باب ۷ آیه ۱۵ به بعد: " اما از انبیای کذبه احتراز کنید که به لیاس میشها نزد شما می آید و لی در باطن گرگان درنده می باشد، ایشان را از - میوه های ایشان خواهید شناخت. آیا انگور را از خار و انجیر را از خس می چینند. همچنین هر درخت نیکو میوه نیکو می آورد و درخت بد میوه بد می آورد. نمی توانند درخت خوب میوه بد آورد و درخت بد میوه نیکو آورد..."

انجیل متی باب ۱۲ آیه ۳۳ : " درخت را نیکو گردانید و میوه اش را نیکو یا درخت را فاسد سازید و میوه اش را فاسد. زیرا که درخت از میوه اش شناخته می شود. "

- " حضرت مسیح می فرماید منم نان آسمانی "

انجیل یوحنا باب ششم آیات ۳۰ به بعد: " بدو گفتند چه معجزه ای می شمایی تا آن را دیده به تو ایمان آوریم، چه کار می کنی ، بدران ما در بیان من را خوردن چنان که مكتوب است که از آسمان بدیشا ننان عطا کرد تا بخورند. عیسی بدیشا گفت آمین آمین به شما می گویم که موئی ننان را از آسمان به شما بداد بلکه بدران من ننان حقیقی را از آسمان به شما می دهد. زیرا که ننان خدا آنست که از آسمان نازل شده به جهان حیات می بخشد. آنگاه بدو گفتند ای خداوند این ننان را پیوسته بما بده. عیسی بدیشا گفت من ننان حیات هستم، کسی که نزد من آید هرگز گرسنه نشود و هر که

به من ایمان آرد هرگز تشنه نگردد...".

- "وقتی پطرس شمشیر کشید گفت بگذار در غلاف ."

انجیل یوحنا باب ۱۸ آیه ۱۵ : "آنگاه شمعون پطرس شمشیری که داشت کشیده

به غلام رئیس کهنه که ملوک نام داشت زده گوش را استش را برید. عیسی به پطرس گفت شمشیر خود را غلاف کن آیا جامی را که پدر به من داده است ننوشم ."

- "وقتی که مسیح را بر صلیب زدند دوازده نفر شاگرد داشت . یکی او را سه دفعه انکار کرد و دیگری به جهت دراهم معدوده او را فروخت ."

انجیل یوحنا ، باب ۶ آیه ۷۰ : "عیسی بدیشان جواب داد آیا من شما دوازده

نفر را بر نگزیدم و حال آنکه یکی از شما ابلیسی است و این را در باره یهودا پسر شمعون اسخريوطی گفت زیرا او بود که می باست تسلیم کننده وی شود و یکی از آن دوازده بود ."

انجیل یوحنا باب ۱۳ آیه ۲۱ : "چون عیسی این را گفت در روح مضطرب گشت و

شها داده گفت آمین آمین به شما می کویم که یکی از شما مرا تسلیم خواهد کرد . پس شاگردان به یکدیگر نگاه می کردند و حیران می بودند که این را در باره که می گوید و یکی از شاگردان او بود که به سینه عیسی تکمیه می زد . و عیسی او را محبت می شود . شمعون پطرس بدو اشاره کرد که بپرسد در باره که این را گفت . پس او در آغوش عیسی افتاده بدو گفت خداوندا کدامست ؟ عیسی جواب داد آن است که من لقمه را فروبرده بدو می دهم . پس لقمه را فروبرده به یهودای اسخريوطی پسر شمعون داد . بعد از لقمه شیطان در او داخل گشت ، آنگاه عیسی وی را گفت آنچه می کنی زود بکن ."

انجیل یوحنا باب ۱۳ آیه ۲۶ به بعد : "شمعون پطرس به وی گفت ای آقا کجا

می روی . عیسی جواب داد جائیکه می روم ! آن نمی توانی از عقب من بیایی ولکن در آخر از عقب من خواهی آمد . پطرس بدو گفت ای آقا برای چه آن نتوانم از عقب سر بیایم . جان خود را در راه تو خواهم شهاد . عیسی به او جواب داد آیا جان خود را در راه من می نهی ؟ آمین آمین به تو می کویم تا سه مرتبه مرا انکار نکرده باشی خروس بانگ نخواهد زد . " آیه ۱۷ : "آنگاه آن کنیزی که در بان بود به پطرس گفت آیا تو نیز از شاگردان این شخص نیستی ؟ گفت نیستم ..."

انجیل یوحنا باب ۱۸ آیه ۲۶ به بعد : "پس هنا او را بسته به نزد قیافا

رئیس کهنه فرستاد و شمعون پطرس ایستاده خود را گرم می کرد بعضی بدو گفتند آیا تو نیز از شاگردان او نیستی ؟ او انکار کرده گفت نیستم . پس یکی از غلامان رئیس کهنه که از خویشاں آن کس بود که پطرس گوش را بریده بود گفت مگر من تو را با او

در باغ ندیدم، پطرس باز انکار کرد که در حال خروس با شگ زد..."

- "حضرت مسیح فرمود ولادت ثانویه لازم است..."

انجیل یوحنا باب سوم آیه ۱ : " و شخصی از فریسیان نیقدیموس نام از روّسای یهود بود، او در شب نزد عیسی آمده به وی گفت ای استاد می دانم که تو معلم هستی که از جانب خدا آمده، زیرا هیچکس نمی تواند معجزاتی را که تو می نمایی بشناسد. جز اینکه خدا با وی باشد، عیسی در جواب او گفت آمین آمین به تو می گوییم اگر کسی از سر نو مولود نشود ملکوت خدا را نمی تواند دید. نیقدیموس بدو گفت چگونه ممکن است که انسانی که پیش از شده باشد مولود گردد آیا می شود که بار دیگر داخل شکم مادر گشته مولود شود. عیسی در جواب گفت آمین آمین به تو می گوییم اگر کسی از آب و روح مولود نگردد ممکن نیست که داخل ملکوت خدا شود. آنچه از جسم مولود شد جسم است و آنچه از روح مولود گشت روح است... و کسی بد آسمان نرفت مگر آن کس که از آسمان پایین آمد یعنی پسر انسان که در آسمان است... آنکه به پسر ایمان آورده باشد حیات جاودانی دارد و آنکه به پسر ایمان نیاورد حیات را نخواهد دید بلکه غضب خدا بر او می ماند."

ب - قرآن مجید

- "إِنَّ هَذَا نَسَاجُرَانِ ..."

سوره "طه" (۲۵) آیه ۶۳: "قَالُوا إِنَّ هَذَا نَسَاجُرَانِ بُرِيَّدَا نَأْنِيْخِرْجَاكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ بِسْخِرَهِمَا وَ يَذْهَبَا بِطَرِيقَتِكُمُ الْمُثْلِيِّ . " ترجمه: (فرعونیان) گفتند این دو نفر (موسى و هارون) دو ساحرند که می خواهند به سحر شما را از زمینتان بپرون کنند و آئین مقدس شما را از بین ببرند.

- "وَإِنَّكَ لَتَهْدِي إِلَى صِرَاطِ الْمُسْتَقِيمِ"

سوره "شوری" (۴۲) آیه ۵۲: "وَ كَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ رُوحًا مِنْ أَمْرِنَا مَا كُنْتَ تَنْهَرِي مَآكِتَابُ وَ لَا إِلِيَّمَانُ وَ لِكِنْ جَعَلْنَا نُورًا شَهِيْدِي بِهِ مَنْ نَشَاءُ مِنْ عِبَادِنَا وَ إِنَّكَ لَتَهْدِي إِلَى صِرَاطِ مُسْتَقِيمٍ . " ترجمه: "و این چنین ما روح را برای وحی تو فرستادیم و بیش از آن ندانستی کتاب خدا چیست، و نمی دانستی که ایمان کدام است ولیکن ما آن کتاب را نور گردانیدیم که هر یک از بندگان را که خواهیم به آن هدایت کنیم و البته تو آنان را به راه راست هدایت نمایی . "

- "در قرآن می فرماید حضرت مریم نامزد کسی نبود... حضرت مریم را خدا بر جمیع زنان عالم ترجیح و تفوق داد."

سوره "آل عمران" (۳) آیه ۴۲ : "وَ إِذْ قَاتَلَتِ الْمُلْكِيَّةُ يَا مُزَيْمَ إِنَّ اللَّهَ

اَصْطَفَيْكُمْ وَ طَهَرْكُمْ وَ اَصْطَفَيْكُمْ عَلَىٰ بَنَاءِ الْعَالَمَيْنَ .

ترجمه: و آنگاه فرشتگان گفتند ای مریم بدرستی که خداوند برگزید تو را و پاک ساخت و اختیارت نمود بر زنان جهانیان .

سوره "آل عمران" (۳) آیه ۴۷ : "... قَاتَّرَبَ أَنِّي يَكُونُ لِي وَلَدٌ وَلَمْ يَمْسِشِي بَشْرٌ قَاتَّلَ كَذَلِكَ اللَّهُ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ".
ترجمه: (مریم) گفت پروردگارا چگونه مرا فرزندی باشد و حال آنکه مرا لمس ننموده بشری . گفت این چنین خداوند می آفریند آنچه را که می خواهد چون قرار می گیرد امری کافیست که گوید او را بشو، پس می شود.

- "حضرت محمد" چون مبعوث شد اول اعتراض به اقربای خویش کرد و گفت چرا به مسیح و موسی مو من نشیدید"

سوره "بقره" (۲) آیه ۸۷ : "وَلَقَدْ أَتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَقَفَّيْنَا مِنْ بَعْدِهِ بِإِلْرُسْلِ وَأَتَيْنَا عِيسَى أَبْنَ مَرِيمَ الْمُبِينَاتِ وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدْسِ أَفَكُلَّمَا جَاءَكُمْ رَسُولٌ بِمَا لَاتَهُوا أَنْفُسُكُمْ آشْكَبْرُتُمْ فَقَرِيقًا كَذَبْتُمْ وَ فَرِيقًا تَقْتَلُونَ".

ترجمه: و به تحقیق به موسی کتاب تورات عطا کردیم و از بعد وی پیغمبرانی فرستادیم و به عیسی فرزند مریم حجتها و معجزات روشن دادیم و نیز او را به روح القدس تأیید کردیم آیا هرگاه شما را پیغمبری آید که دستوراتش بر خلاف هوا نفس شما باشد باید از اوابر و احکام شریعی کنید؟ و گروهی را انکار کرده و برخی را می کشید؟

- "حضرت محمد" اول خطابی که به قوم خود کرد گفت موسی پیغمبر خدا تورات کتاب خداست ... "می فرماید".

سوره "بقره" آیه ۵۳ : "إِذَا أَتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَ آلُفُرْقَانَ لَعَلَّكُمْ تَهَذَّدُونَ".
ترجمه: به یاد آورید وقتی که برای راهنمایی به موسی کتاب و فرقان عطا کردیم باشد که به راه حق هدایت یابید.

سوره "انعام" آیه ۹۱ : "فُلْ مِنْ أَنْزَلَ الْكِتَابَ أَلَّذِي جَاءَ بِهِ مُوسَى نُسُراً وَ هُدًى لِلنَّاسِ".

ترجمه: بگو کتاب توراتی را که موسی آورد و در آن نور علم و هدایت خلق بود که بر او فرستاد؟

- "در قرآن می فرماید صم بکم عمن فهم لا یعقلون".

سوره "بقره" (۲) آیه ۱۷۱ : "وَ مَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا كَمْثُلِ الَّذِي يَنْعِقُ بِمَا لَا يَسْمَعُ إِلَّا دُعَاءً وَ نِدَاءً صم بکم عمن فهم لا یعقلون".

ترجمه: و مثل کسانی که کافر شدند همانند کسی است که با نگزند بر حیوانی که جز

صدايی نشنود (کفار هم) کران و گنگان و کورا شند پس ايشان هرگز درنمی يابند. "الْكَاظِمِينَ الْغَيْظَ وَ الْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ . . . ."

سوره "آل عمران" (۳) آيه ۱۳۴ : "الَّذِينَ يُتَفَقَّوْنَ فِي السَّرَّاءِ وَ الْضَّرَاءِ وَ الْكَاظِمِينَ الْغَيْظَ وَ الْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ وَ اللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ . . . ."

ترجمه: کسانی که اتفاق می کشند به هنگام وسعت و تنگدستی و خشم خویش را فشردو می خورند و درمی گذرند از گناه مردم و خداوند نیکوکاران را دوست دارد.

"... جنانکه در قرآن می فرماید. كُلُّ شَيْءٍ حَيٍّ"

"أَوْ لَمْ يَرَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَّقْنَاهُمَا وَ جَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلُّ شَيْءٍ حَيٍّ أَفَلَا يُؤْمِنُونَ . . ." (سوره "أنبياء" ۲۱ - آيه ۳۰)

ترجمه: آیا کافران ندیدند که آسمانها و زمین بسته بودند و ما آنها را شکافتیم و هر چیز را به نعمت آب زنده گردانیدیم. آیا هنوز ایمان شما آورند؟

"در قرآن می فرماید لاتری فی الْخَلْقِ الْرَّحْمَنِ مِنْ تَفَاوُتٍ"

سوره "ملک" (۶۷) آيه ۳ . "الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا" ما تری فی خلق الْرَّحْمَنِ مِنْ تَفَاوُتٍ فَإِذَا رَجَعَ الْبَصَرُ هُلْ تَرَى مِنْ فُطُورٍ"

ترجمه: خداوندی است که هفت آسمان را به طبقاتی منظم آفرید و هرگز در آفرینش خداوند بخشته هیچ کزی و بی نظمی بجسم نمی خورد پس دیده خویش را به آسمان بگردان که هیچ نقصان و خللی در آن توانی یافت .

"وَ مَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ"

سوره "أنبياء" (۲۱) آيه ۱۵۷ . ترجمه: "ما تو را نفرستادیم جز اینکه رحمتی و بخشی برای عالمیان باشی .

"صَرِيحُ قُرْآنٍ أَسْتَكَهُ مسيح كَلْمَةُ اللَّهِ بُودَ"

سوره "آل عمران" (۳) آیات ۴۵ و ۴۶ : "إِذْ قَالَتِ الْمَلِئَةُ يَا مَرِيمُ إِنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكَ بِكَلِمَةٍ مِنْهُ أَسْمَهُ الْمَسِيحُ عِيسَى أَبْنَ مَرِيمٍ وَجِيلَهَا فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ وَ مِنَ الْمُقْرَبِينَ يُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَ كَهْلَأً وَ مِنَ الْقَالِعِينَ"

ترجمه: یاد کن هنگامی که گفتند فرشتگان ای مریم بدرستی که خداوند بشارت می دهد تو را به کلمه‌ای از او (فرزندی که) اسم او مسیح عیسی فرزند مریم است که آبرومند است در دنیا و آخرت و از مقربان و نزدیکان درگاه خداوند است و سخن گوید (فرزند تو) مردم را در گهواره و در (سن) بزرگی از شایستگان است .

"هَذَا هُوَ الْحَقُّ وَ مَا بَعْدَ الْحَقِّ إِلَّا أَضْلَالٌ مُّمْبَينٌ . . . ."

فَذِلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمُ الْحَقُّ فَمَا ذَا بَعْدَ الْحَقِّ إِلَّا أَضْلَالٌ فَأَنِي تُصْرِفُونَ . . ." سوره

"بیونس" (۱۰) - آیه ۳۲

ترجمه: این چنین خدا وندی به حقیقت پروردگار شماست. پس بعد از بیان این همه دلایل حق (ایمان نیا وردن) جز کمراهی چه باشد؟ پس چگونه از پرستش او منصرف می گردید؟

- "يُرِيدُونَ أَن يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَيَأْبَى اللَّهُ أَن يُتَمِّمَ نُورَهُ ..."
سوره "توبه" (۹) آیه ۳۲؛ "يُرِيدُونَ أَن يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَ
يَأْبَى اللَّهُ إِلَّا أَن يُتَمِّمَ نُورَهُ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ".

ترجمه: می خواهند که نور خدا وند را با این گفتار ناپسند و ابله‌اند شان خاوش کنند ولی هرگز خدا وند نگذارد مگر آنکه هر آن برق نور خویش بیفزاید و تمام کند و اگر چه کافران را ناخوش آید.

* اسا می اشخاص مهمنی که به حضور مبارک مشرف شدند

در مدت توقف حضرت عبدالبهاء در ایالات متحده امریکا و نیز ممالک اروپا تعداد بسیاری از نفوس مهمنه و مقامات رسمیه به حضور مبارک مشرف و از خوانندهای متعدد گردیدند، در میان این گروه تعدادی از دانشمندان و معارف علوم مختلف بودند که اسامی تعدادی از آنها، به همراه محل تشریف ذکر می‌گردد:

- ۱ - گراهام بل - مخترع تلفن - واشینگتن
- ۲ - آدمیرال پری - کاشف قطب شمال - واشینگتن
- ۳ - دریاسالار وین رایت
- ۴ - ادیسون - مخترع معروف - نیویورک
- ۵ - پروفسور وامبری - زبانشناس و محقق مجاری - بوداپست
- ۶ - پروفسور چینی - فیلسوف و مؤلف انگلیسی - اکسفورد انگلستان
- ۷ - پروفسور ادوارد براؤن - مستشرق - دوبار در لندن و یکبار در پاریس
- ۸ - توماس کله‌چین - دکتر الهیات و پروفسور کتب مقدسه و عضو فرهنگستان انگلستان
- ۹ - مادام دیولافوا - باستان‌شناس فرانسوی - پاریس
- ۱۰ - ملکیور دوووکه - باستان‌شناس فرانسوی - وین
- ۱۱ - پروفسور ایگناتیوس گولدزیهر - بوداپست
- ۱۲ - تئودور پول - فیلسوف انگلیسی - اسکندریه
- ۱۳ - دکتر جوردن - رئیس دانشگاه لبلند استان نفورد
- ۱۴ - پروفسور جاکسون - امریکا
- ۱۵ - دکتر مارتین مایر - امریکا
- ۱۶ - رابیند رانات تاگور - امریکا

همچنین در بین ملاقات‌کنندگان تعدادی از مقامات مذهبی نیز بودند از جمله:

- ۱۷ - بیشب - رئیس اساقفه کلیسای اسنن - نیویورک
- ۱۸ - اسقف الکساندر جیواین - بوداپست
- ۱۹ - رئیس استون وایز - امریکا
- ۲۰ - رئیس شوزفلیوی - امریکا
- ۲۱ - رئیس ابرا سیمون - امریکا

گروهی از مقامات دولتشی و بزرگان مملکتی نیز به حضور رسیدند. از جمله:

- ۲۲ - فرانکلین مک‌ووه - خزانه‌دار کل ایالات متحده آمریکا
 ۲۳ - لی مک‌کلانگ - وزیر مالیه آمریکا - واشینگتن
 ۲۴ - یوسف‌ضیاء پاشا - سفیر عثمانی - واشینگتن
 ۲۵ - سفیر انگلیس در آمریکا - واشینگتن
 ۲۶ - تئودور روزولت - رئیس جمهور سابق آمریکا - واشینگتن
 ۲۷ - پرنس محمد علی پاشا برادر خدیو مصر - نیویورک
 ۲۸ - مستر بن شو - وزیر کابینه آمریکا - بیلاک میلفورد
 ۲۹ - مستر توپاکیان - جنرال قنصل ایران - انگل وود
 ۳۰ - عده‌ای از رجال ایران از جمله انتظام السلطنه، سفیر ایران در فرانسه، جناب قائم مقام کاشانی و محمد خان معیرالممالک (داماد ناصرالدین شاه) از رجال سیاسی ایران - پاریس
 ۳۱ - عبدالحمد خان - وزیر مختار ایران - پاریس
 ۳۲ - سرتوماس باکلی - وزیر امور خارجه انگلستان - لندن
 ۳۳ - احمد عزت پاشا و منیر پاشا از پاشاوات عثمانی - پاریس
 ۳۴ - مهاراجه راج پوتانا - ملکزاده هند - لندن
 ۳۵ - مستر و میسیز موزر - از بزرگان انگلستان - پاریس
 ۳۶ - سر ریچارد ولیدی استپلی از سران ملت انگلیس - لندن
 ۳۷ - ظل السلطان - پسر ناصرالدین شاه که سبب قتل و شهادت حضرات سلطان الشهداء و محبوب الشهداء در اصفهان بود - پاریس
 ۳۸ - جلال الدوله - پسر ظل السلطان و نوه ناصرالدین شاه که سبب شهادت احبابی بسزد بسود - پاریس
 ۳۹ - اسماعیل میرزا و اکبر میرزا پسران ظل السلطان - پاریس
 جناب زرقانی در کتاب بداعی الاثار ذکر می‌نمایند که حضرت عبدالبهاء فرموده بودند یکی از حکمت‌های توقف طولانی حضرتشان در پاریس همین ملاقات با شرقیان و به خصوص ایرانیان بوده تا نظر آنها نسبت به امر عوض شود.
 ۴۰ - رشید پاشا والی سابق بیروت - پاریس
 ۴۱ - شیخ علی یوسف مدیر جریده موئید - مصر
 ۴۲ - اندرو کارتگی - آمریکا
 ۴۳ - محمد ولی خان تنکابنی سپهسالار - آمریکا
 ۴۴ - سردار جلیل کلبادی

۴۵ - سید حسن تقی زاده

۴۶ - علامه محمد خان قزوینی

۴۷ - سردار اسد

- برای تهیه این مهرست از کتب قرن بدیع جلد سوم ، دو جلد بدایع الاثار جناب زرقانی کتاب رحیق مختوم جلد دوم و همچنین مجله پیام بهائی شماره ۱۵۷ دسامبر ۱۹۹۲ میلادی ، "مقاله جستجویی در خطابات مبارکه حضرت عبدالبهاء" به قلم خانم عهدیه استفاده شده است .

* نقل از یا یان نامه " شرحی بر خطابات مبارکه حضرت عبدالبهاء "

صفحه ۳

تئبیه : (تَبَأَ) خبر می دهد

انتطبعت : (طَبَعَ) نقش یافت

ازتسمت : (رَسْمَ) نما یش یافت - تصویریافت

ممثیله : قرار داده

ما ینطق : (تَنَطَّقَ) بر زبان نمی راند

سخنی را - سخن نمی گوید

یوحی : (وَحَىَ) وحی می شود او را - الهام
می شود او را

مها بط : محل فرود آمدن (مفرد : مهیط)

صفحه ۴

ما ارسلناک : (رَسَلَ) نفرستادیم تو را -

برنگماشتم تو را

آن تنفس : (نَسَجَ) اینکه بیافد

عنکبوت : حشره تنفسده (مفرد : عنکبوت)

لعاپ : آب دهان - بزاق

حاما : گل سیاه و لجن

اددق : دقیقتر (بن) - با ریکتر (بن) -

ریزتر (بن)

ما آنزول : فرونشستاد

لیس : نیست

لاتکاد : نزدیک نمی شود - نمی رسد

تحیط به : (حوط - حاط) احاطه می کند او را -

اطراف او را می گیرد

لاتکاد العقول تحیط به : نمی رسد عقول را به

اینکه احاطه کند او را

تسعه : (وَسْعَ) دربرمی گیرد او را -

فرا می گیرد او را - احاطه می کند .

صفحه ۵

تئیه : (رَأَيَ) می بینیم - درمی بایبیم

دانیه : پست - پائین

لایکاد : نزدیک نمی شود - نمی رسد

ولوکاشت : (کانُ) حتی اگر باشد - اگر

چه باشد

لایستطیغ : (طاع) نمی تواند - قدرت و

توانا بی ندارد

ذا هل : گیج و سرگشته - فراموشکار

تنکیف : (کشَفَ) آشکار می شود

صفحه ۶

یئرف : (عَرَفَ) می شناسد - می داند

ضعف : (ضَعَفَ) ضعیف و سست و ناتوان

گردید

جل : (جَلَ) بزرگ منزلت است

عقال : بند - پای بند

فعایقی : (بَقِيَ) پس باقی نماند

ما عرفناک : (عَرَفَ) نشناختیم تو را -

ندانستیم تو را

سُمُو: بلندی - ارتفاع

دَخْلَت: (دَخَلَ) درآمد - داخل شد

حَلَّت: (حَلَّ) فروود آمد - جانشین شد

تَقْصِدَ: (قَصَدَ) درنظر گرفتیم

فَاضَت: (فَاضَ) منتشر شد

صفحه ۸

أَنْ يَتَنَبَّلِبُ: (قَلْبَ) اینکه عوض می کند -

اینکه تغییر می دهد

قَلْبُ: تغییر شکل - تبدیل - دگرگونی

أَنْ يَتَفَضِّلُ: (فَاضَ) اینکه طلب فیض

می کند

نَنْظَرُ: (نَظَرَ) می نگریم - نظرمی کنیم

سَطْعَتُ: (سَطْعَ) درخشید - پرتوافکند

وهاج : نیک افروزنه

زُجَاجُ: شیشه

ظَهَرَتُ: (ظَهَرَ) آشکار گردید

شَاعَتُ: (شَاعَ) آشکار و فاش شد -

هویدا شد

ذَاعَتُ: (ذَاعَ) منشر و پراکنده گردید

- فاش و آشکار گردید

أَدْهَارُ: روزگار - زمانه (مفرد : دهر)

صفحه ۱۰

إِلَى مَقْتِي : تا کی

هُجُوعُ : خوابیدن

سُبَاتُ : خواب - راحت

قَهْقَرَى : برگشت به عقب - پس رفتن

عَمَى : کوری (مجازاً به معنای فقدان

بصیرت)

شَفَاءُ : گمراهی - سختی - بدبهختی

حَمِيَّةُ : تعصب

تَجْلَى : (جَلَى) نهایان و روشن می شود -

تجلى می کند

سَيْحُ : (سَيْحَ) تسیح می گوید - سیحان

الله می گوید

لَاشَكُ : (شَكَ) گمانی نیست - شکی نیست -

ترددیدی نیست

آخِذَةُ : گیرنده

نَوَاصِي : پیشانی - گوشه (مفرد : ناصیه)

تَخْرُجُهَا : (خَرَجَ) خارج می سازد آن را -

بیرون می آورد آن را

تَعْرِضُهَا : (عَرَضَ) پیدا و ظاهر می سازد

آن را

أَفْهَامُ : تصور چیزی و درک آن (مفرد : فهم)

أَسْمَى : برتر و بالاتر

صفحه ۷

إِلَطْعَمُ بِهَا : (طَلَعَ) واقف گردید به آن - آگاه

شد به آن

أَخْرَجَهَا : (خَرَجَ) خارج ساخت آن را - بیرون

آورد آن را

عَرَضُهَا : (عَرَضَ) پیدا و آشکار ساخت آن را

ثَبَّتُ : (ثَبَّ) به ثبوت رسید

لَاسِيمَا : خصوصاً

مُنْطَبِعَةُ : نقش یا فته

لَائِرَى : (رَأَى) دیده نمی شود

تَفَضِّلُ : (فَاضَ) جاری می شود - منتشر

می گردد

لَتَهْدِى : (هَدَى) البته هدايت و راهنمایی

می کنی

أَشْرَقَتُ : (شَرَقَ) درخشید - تابید - طلوع کرد

تَنَزَّلَتُ : (نَزَلَ) فرود آمد

صفحه ۱۲

الْسُّتُّم : آیا نیستید

أَعْيَنْ : چشمدها (مفرد : عین)

رَبِيب : شک و تردید

شَرَائِع : مجموعه‌های احکام و تعالیم الهی

ادیان (مفرد : شریعت)

قَدْ تَعَقَّقَتْ : (حَقّ) ثابت و محقق شد

مَا بَعَثْتُمْ : (بَعْثَتُ) برئی انجیزه شما را

تَثْقِيف : تعلیم و تهدیب کردن - پاک کردن

تَدْرُج : بالا رفتن

مَعَارِج : پله‌ها - نردیا نهایا

أَخْتَارُهُمُ اللَّهُ : (خار) برگزید خداوند

ایشان را

نِقْمَة : عقوبت - مجازات

دَعْوَا : (دعا) دعوت کردند - خواندند

تَمَسَّكُوا : (مَسَكَ) چنگ زدند - آویزان

شدند

عُرْوَةُ الْوُثْقَى : دستاویز محکم - کنایه از

عقیده درست و تمسک به دین الهی

است

أَنْقَذُوا : (نَقَذَ) نجات دادند

سَافِلَة : پست و فروما یه

حَضِيف : پستی - نقطه مقابل اوج

نُهْيٰ : عقل و خرد

أَمْعَنَ الظَّنَّرَ فِي الْحَقِيقَةِ آلتاریخ : در حقیقت

تاریخ موشکافی و بازرگی دقیق

کند.

أَنْقَذَ : (نَقَذَ) نجات داد

ذَلٌّ : خواری - حقارت

هَوَانٌ : ذلیل و حقیر و ضعیف شدن

وَاهِيَة : بی بنیاد - بی اساس

كِفَاح : در جنگ روپروردشدن

بِرَازَل : درگیر شدید شدن - مقابله و ممتازه کردن

خَتَمَ اللَّهُ : (خَتَمَ) مهر زد خداوند

غَشَاوَة : پوشش

لَمْ تَنْتَهِيَ : (نَبَهَ) متوجه نمی شوند

قَدْ فَاضَتْ : (فَيَضَّ) به تحقیق جاری شده

صفحه ۱۱

رَبِيَّ : (رَبَّ) تربیت کرد

فُطُور : شکافها

فَلَتَبَسُّعَ : (تَبَعَ) پس باید پیروی بکنیم

لِسْتُرُوك : (لَرَكَ) باید رها بکنیم

لِلْتَلْثِيمَ : (لَئَمَ) باید گرد هم آوریم - باید

جمع کنیم - باید موافق کنیم

تِئَام : دوگانگی

لِلْمُتَجَزِّجَ : (مَرْجَ) باید مخلوط شویم - باید

امتزاج یا بیم

لِلْمُتَجَدِّدَ : (وَهْدَ) باید اتحاد یا بیم - باید

یکی شویم

نُوَءِسُ : (أَسَ) بنا می کنیم

بُواْفِقُ : (وَفَقَ) همراهی و موافق دارد

أَسْوَةً : سرمش - مقتدى

طُويَ : (طَوَيَ) درهم پیچید

شَحْنَاءً : دشمنی - کینه ورزی - خسد

ظَلَام : تاریکی - سیاهی

آلام : دردها (مفرد : الْمُ)

دَاعِيَةً : ندا کننده - دعوت کننده

فَرَّتْ : (قَرَّ) روش شد

قَدْ وَعَتْ : (وَعَيَ يَعِي) به تحقیق شنیده است

لَبَن : شیر (آشا میدتی)	أَسْر : حبس
نَخِيل : درخت خرما	خَذْلَان : خواری و بی بهره‌گی
أَعْنَاب : انگورها (مفرد : عَنْبَ)	رَبَّا هُم : (ربی) تربیت کرد ایشان را
نَفْخَه : دمیدن	اوْصَلْهُم : (وصل) رساند ایشان را
إِيقاد : برا فروختن - روشن کردن	مَهْدَه : (مهد) آمده کرد
فَتَّورَت : پس روشن شد (نور)	إِسْتَضْغَفُوا : (ضعف) ضعیف شدند - ضعیف
شَاعِه : بعید - دور	دَانَسْتَنَد
صفعه ۱۴	صفعه ۱۳
خَوِيَة : خالی - خراب - متهدم - زمین خالی	جَعَلَهُم : (جعل کرد) قرار داد ایشان را
از اهل خود	حَمَلَهُ : حمل کنندگان (مفرد : حَامِلَ)
ارْجَاء : اطراف - نواحی	أَسْوَا : (أَسَّ) بنا نهادند
فَأَنْتَهَضَ : (نهض) پس برخاست	ذَلَّت : (ذلک) خوار کرد - خوار شد
رَقْدَه : خواب	خَضَعَت : (خضع کرد) خمید
ضَلَال : از راه دین گمراه شدن	خَضَعَت : (خضع کرد) اطاعت کرد
فَاتَّسَعَت : (وسیع) پس وسیع شد	أَعْنَاقَهُم : گردنها (مفرد : عَنْقَ)
إِنْشَرَحَت : (شرح) گشايش یافت	خَشَعَت : (خشع کرد) خاموش شد
فَرَتَّلت : (رَتَّلَ) پس خواند	خَشَعَتْهُم : اظهار فروتنی و عجز کردند در
نَجَحُوا : (نجح کرد) کامیاب و پیروز شدند	بِرَاهِرَ ایشان
نجات یا فتنه	فَنِفَحَ : (نفح کرد) پس دمیده شد
وَصَلُوا : (وصل کرد) رسیدند	أَحْيَا هُم : (حی کرد) زنده کرد ایشان را
فَاصْبَحُوا : (صبح) پس روشن کردند	طَبَقَ : (طبق کرد) پوشاند - منتشر کرد
تُنْصِفُوا : (نصف) انصاف می دهید	صَبَّيْتُهُم : شهرت و آوازه ایشان
ضَيْشَل : نزار - حقیر	وَادَه : (وادی) دره - بیابان
خَاضَت : (خاض کرد) وارد شدند	مَتَحَارِبَه : در جنگ با یکدیگر
مَكَنَهُمْ : (مکن) نیرومند و مسلط کردند	لَا يَعْلَمُونَ : (علم کردند) نمی دانند
ایشان را	لَا يَعْرِفُونَ : (عرف کردند) نمی دانند - آگاه
يَشَهَدُ : (شهاده کرد) شهادت می دهد	نَمَى بَا شَنَد
وَرَى : مردم	لَا يَدْرِكُونَ : (درک کردند) درک نمی کنند
خَافَقَهُ : در اهتزاز	مَتَشَتَّتَ : متفرق - پراکنده
صُرُوح : قصر - بنای عالی (مفرد : صرح)	رِمَال : شن ها - ماسه ها

خَذْلَان : خواری و بی بهره‌گی
 رَبَّا هُم : (ربی) تربیت کرد ایشان را
 اوْصَلْهُم : (وصل) رساند ایشان را
 مَهْدَه : (مهد) آمده کرد
 إِسْتَضْغَفُوا : (ضعف) ضعیف شدند - ضعیف
 دَانَسْتَنَد

جَعَلَهُم : (جعل کرد) قرار داد ایشان را
 حَمَلَهُ : حمل کنندگان (مفرد : حَامِلَ)
 أَسْوَا : (أَسَّ) بنا نهادند
 ذَلَّت : (ذلک) خوار کرد - خوار شد
 خَضَعَت : (خضع کرد) خمید
 خَضَعَت : (خضع کرد) اطاعت کرد
 أَعْنَاقَهُم : گردنها (مفرد : عَنْقَ)
 خَشَعَت : (خشع کرد) خاموش شد
 خَشَعَتْهُم : اظهار فروتنی و عجز کردند در
 بِرَاهِرَ ایشان

فَنِفَحَ : (نفح کرد) پس دمیده شد
 أَحْيَا هُم : (حی کرد) زنده کرد ایشان را
 طَبَقَ : (طبق کرد) پوشاند - منتشر کرد
 صَبَّيْتُهُم : شهرت و آوازه ایشان
 وَادَه : (وادی) دره - بیابان
 مَتَحَارِبَه : در جنگ با یکدیگر
 لَا يَعْلَمُونَ : (علم کردند) نمی دانند
 لَا يَعْرِفُونَ : (عرف کردند) نمی دانند - آگاه
 نَمَى بَا شَنَد

لَا يَدْرِكُونَ : (درک کردند) درک نمی کنند
 مَتَشَتَّتَ : متفرق - پراکنده
 رِمَال : شن ها - ماسه ها

عُصْبَة : دسته - جمعیت

اَقْتَسَّت : (قَبَس) اقتباس کرد - فراگرفت

سَطَعَت : (سَطَعَ) درخشید

صفحه ١٥

اَشْتَلَفَت : (أَلْفَ) اجتماع کرد

اَتَّحَدَ : (وَحْدَ) متحد کرد (شد)

اَتَفَقَتْ : نزدیک و متفق کرد (شد) (وَفَقَ)

بَشَرَ : (بَشَرَ) بشارت داد - مزده داد

سَلَفَ : گذشته

خَلْفَ : جانشین - با زمانه

صَدَقَ : (صَدَقَ) تصدیق کرد

تَبَجَّأَ ذُلُونَ : (جَذَلَ) مجادله می کنید

تَبَنَّأَ زَعْوَنَ : (نَزَعَ) اختلاف می کنید

يَجُوزُ : (جَازَ) جائز می باشد

اِرْتِبَاب : شک کردن - پدیدهان بودن

اَوْهَنَ : سست تر

بَدَارَ : بشتاب

اَغْتَنَمْتُمْ : (غَنَمَ) غنیمت شمردید

غَضَّتُمْ : (غَضَّ) پائین اندام ختید

خُضَّتُمْ : (خَاضَ) فرورفتید

فَيُؤْهِيَكُمْ : (أَيَّدَ) پس تأثید می کند شما را

مَنْ اتَّبَعَ : (تَسَعَ) کسی که پیروی کرد.

هُدَى : رستگاری - طریق - طاعت

كتابات علم ، اصطلاحات و لغات

- ۱ - حضرت بهاءالله ، مجموعه الواح مبارکه . قاهره : مطبعه سعاده ، ۱۳۳۸ هـ . ق
- ۲ - حضرت محمد ، قرآن کریم . طهران : مؤسسه انتشارات فراهانی ، ۱۳۹۳ هـ . ق
- ۳ - کتاب مقدس . چاپ انجمن پخش کتب مقدسه در بین ملل ، ۱۹۸۰ م
- ۴ - هاکس ، جیمز . قاموس کتاب مقدس . طهران : کتابخانه طهوری ، چاپ دوم ، ۱۳۴۹
- ۵ - نوزده هزار لغت
- ۶ - دهخدا ، علی اکبر . فرهنگ دهخدا . طهران : چاپخانه مجلس ، ۱۳۳۳ شمسی
- ۷ - معین ، محمد . فرهنگ معین . طهران : انتشارات امیرکبیر ، چاپ چهارم ۱۳۶۰ شمسی
- ۸ - بندر ریگی ، محمد . (ترجمه) منجدالطلب . فرهنگ عربی به فارسی - طهران : انتشارات اسلامی ، چاپ سوم ، ۱۳۶۱ شمسی
- ۹ - سجادی ، جعفر . فرهنگ علوم عقلی . طهران : انتشارات کتابخانه ابن سینا ، چاپ اول ، ۱۳۴۱ شمسی
- ۱۰ - ماله ، آلبر . تاریخ قرن نوزدهم و معاصر . ترجمه حسین فرهودی . طهران : کتابخانه ابن سینا ، ۱۳۴۴
- ۱۱ - نهرو ، جواہر لعل . نگاهی به تاریخ جهان . ترجمه محمود تفضلی . طهران : انتشارات امیرکبیر ، چاپ چهارم ، ۱۳۵۱ شمسی
- ۱۲ - لوکاس ، هنری . تاریخ تمدن . ترجمه عبدالحسین آذرنگ . طهران : انتشارات کیهان ، چاپ اول ، ۱۳۶۶ شمسی
- ۱۳ - خوانساری ، محمد . دوره مختصر منطق صوری . طهران : انتشارات و چاپ دانشگاه طهران ، ۱۳۶۸ شمسی
- ۱۴ - پیرنیا ، حسن (مشیرالدوله) . ایران باستان . طهران : چاپ فرهنگ ، دنیای کتاب ، ۱۳۶۲ شمسی
- ۱۵ - پایان نامه " شرحی بر خطابات مبارکه حضرت عبدالبهاء ارواحنا فداء " ، معارف عالی